ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év. Budapest, 1898, vasárnap, január 23-án. 23. szám.

Nincs théma.

Nem volna théma? De hisz ez maga is théma. Ez csak azt jelentheti, hogy az ország épületére ki kell tüzni a fehér lobogót, mint a börtönre szokás, mikor egyetlen rab sem ül benne. Nincsen théma, ez annyi, mint nincsen baj. Mikor tehát az országnak nincsen thémája, az nevezetes nap és meg kell ünnepelni. Ki azzal a fehér lobogóval!

Vagy mégis, várjunk egy kicsit vele.

Nézzünk csak körül. Talán mégis vannak thémák, csak el kellett őket csépelni. Talán uj thémák is mutatkoznak, de még nem értek meg. Talán olyan thémák is tolakodnak, amelyeket nem akarunk észrevenni. Igen. Nem haltak ki a thémák, csak olyan furcsán festenek. Mint annak a mesebeli országnak a lakói, akik közt csak aggastyánok és szopós gyermekek voltak. Ezek a thémák is vagy nagyon öcskák, vagy nagyon fiatalok. S ha van egyéb théma is, hát olyan, hogy a jó izlés elfordul tőle. Mert hogy például a nagyszebeni Tribuna most már az oláhoknak egy harmadik dátumot ajánl, amelyet a negyvennyolcz félszázados jubileuma gyanánt kellene megünnepelni, az nem théma, az ostobaság. Meg lehet ünnepelni márczius tizenötödikét, amikor az ország megrázta magát; meg lehet ünnepelni április tizenegyedikét, amikor a negyvennyolczadiki törvényeket szentesitették; de hogy a balázsfalvi oláh nemzetgyülés dátuma miképen akar a históriai dátumok közé tolakodni Magyarországon? — arról a jó izlés megsértése nélkül nem lehetne beszélni.

Ez tehát nem théma. De itt vannak az osztrák miniszterek, azaz hogy ök is csak voltak itt. Már pénteken este visszautaztak Bécsbe, ahol a magyar kollégák nemsokára visszaadják nekik a látogatást. Ez már théma. Mert nyilvánvaló, hogy a látogatás nem egyszerü udvariassági aktus volt. (Osztrák miniszterek mostanság nem érnek rá udvariasságokra.) A kiegyezésről vagy talán még inkább a kvótáról volt sürgös beszélgetésük és ez mindenesetre sokkal fontosabb, semhogy a sajtó hallgatással mellőzhetné. Ámde ez meg nagyon fiatal théma. Még nem érett meg a diskusszióra, hacsak a tapogatózást és találgatást nem akarjuk a birói székbe ültetni. Mert itt csak találgatásokról lehetne szó s aki már most kardot rántana, azt sem tudná, ki ellen és mi ellen harczol. Hiszen a képviselőház még az uj kvóta-bizottságot sem választotta meg, a kiegyezés dolgában pedig még az sem holt bizonyosság, hogy vajjon a Gautsch-kormány átveszi-e a Badeni megállapodásait. Ez tehát csak amolyan szükségthéma lehetne. Mint ahogy bajok idején a gyermekeket is csatába küldik, ugy kerülne ez a fiatal théma máris harczvonalba. De egyelőre hádd érjen még — nagyon fiatal.

Emelgeti aztán a fejét még egy csomó théma. Ott vannak a torontáli ehezők, a nemzetiségi memorandum-gyártók, a fiumei renitensek, a közigazgatásban kifakadt sebek. Csupa théma. Ott vannak továbbá a parlament és a parlamenti pártok speciális bajai, az obstrukczionak mindennapi kenyérré való avatása, a kisebbség és a többség ujfajta harcza, a házszabályok módositásának szüksége és a többi és a többi. Ez is csupa théma. De már mindegyiknek hosszabb és fehérebb a szakálla, mint a Barbarossa Frigyesé volt, amikor már keresztülnőtt az asztalon. Mert hónapok óta egyéb-ről sem folyt a szó (meg a tinta) mint ezekről. A parlament és a sajtó minden porczikájában lecsépelte ezeket a thémákat és valóban furcsa lesz, amikor ezek az aggastyán-thémák majd fürgén akarnak a budget-vita során elötánczolni. Mert a többi között az a különössége is meg volt ennek az esztendőnek, hogy a részletes vita megelőzte az általános vitát és a parlament sorra tárgyalta már azokat a gravameneket, amelyeket más esztendőkben a költségvetés általános vitájának idejére szokott tartogatni.

Igaz, hogy a parlament épen a jól letárgyalt thémák ismeretével szokta az általános vitában itéletét megformálni az egész kormányzati rendszerről; de jó isten, milyen kevesen voltak eléggé óvatosak, hogy ne lőtték volna el már előre minden puskaporukat. Egy Apponyi, aki az apróbb cselepaték idején előre jelezte, hogy egy jottával se mond többet, mint amennyit az aktuális théma megkövetel s aki már akkor megmondotta, hogy a generális-leszámolást a maga idejére tartja fenn: kétségtelenül fog találni mondani valót a budgetvitában. De há-

A bánat benyit.

Irta: Mikszáth Kálmán.

Hát már megint mi történt a Berczivel. Nagy dolog történt. Egy bácsi jött, akinek a neve, Bánat. Azaz, hogy nem bácsi, de hogy bácsi. Pedig ő csak bácsikat és néniket ösmert és azok mind szivesek voltak hozzá. Még a Mikulás bácsi is, aki pedig vesszővel keresi a rossz gyermekeket. Még a betegség is csak egy furfangos nénike, aki ágyba fekteti, meggyujtogatja a vérét, megszorongatja a torkát a Berczinek, de csak azért, hogy jogczime legyen uj játékokat követelni az orvosságok hősies bevételéért. Bizony a betegség is csak nénike.

És most egyszerre csak előtoppan valaki, egy idegen, egy ismeretlen, egy ijesztő valaki, aki megfagyasztja benne a vért, megrenditi egész kis lényét, márczangolja, tépi a szivecskéjét, patakokat nyit a szép fekete szemeiből. És ez a Bánat. Hogy rátalált a csuf szörnyeteg az ő kis falovai és szekerei közt! . . .

És milyen különös okokból talált rá. A kis kutyka miatt. Mondtam is mindig a Berczinek: „Minek az a nagy szeretet közted és a Tinti közt — mert Tinti a kutya neve — meglásd, hogy nem visz jóra.“ Az anyja is váltig intette: „Ne fogdosd, ne nyalogasd örökre azt a kutyát, még egyszer beléd harap.“ Mind a ketten ellenségei voltunk titokban a Tintinek, mert irigyeltük tőle a Berczi szeretetét. Azért mondom titokban, mert ugyan szeretném látni, ki legyen az a pótentát, aki nyiltan merjen a Tinti ellen valamit kezdeni. A kis Tinti családtag. Oly kicsike, oly kedves, azokból a fajokból való, melyek nem nőnek nagyobbra, mint az öklöm. Szép hosszukás feje van, mint egy kis festett lóé. Hát még azok az okos szemei, meg a zsemlyeszín szőre! . .

De hát a Tintinek különben is nagy pozicziója van nálunk, egész sora az emlékeknek ő körülötte forog. Berczike a kávéja felét neki adja. Reggel felugrik a Berczi ágyába és egy félóráig játszanak. Az első levelet életében is a Tintihez irta Velenczéből az ő dülöngős akombákomjaival.

Mert hogy a Tintit nem vihettük magunkkal olyan hosszu utra, oda adtuk kösztba a házmesterékhez — jól gondját viseljék, mig a kis gazdája hazajön a messze országból s átveszi.

Hát ennek irta a levelet, amint következik:

„Kedves kis kutyám, Tinti!

Én, hála istennek, egészséges vagyok. Hát te hogy vagy? Viseld magad jól, édes Tintikém és vigyázz, hogy a lábadra ne hágjanak. Ki ne menj az utczára, Tinti, jaj, csak ki ne menj, mert eltévednél és soha se tudnál haza találni és valami rossz ember elopna és én nem láthatnálak többet. Mindennap gondolok rád, ne félj semmit. Ma is eltettem neked egy kis szálámit és tegnap láttam az öregapádat egy talyigába befogva. Apa azt mondta, hogy ez az egyetlen fogat Velenczében. Mindnyájan tiszteltetnek.

Hű gazdád:
Albert.“

A házmesterné, Homolkáné, beszéli, hogy mikor megjött a levél, felolvasta a Tinti előtt és élő ember olyat nem látott, a kis kutya hallgatta, hallgatta és nézte a levelet az ő apró, okos szemeivel, mig egyszer csak átnedvesedtek. És az is oly igaz, mint hogy élek, (tudniillik, hogy Homolkáné el) elkezdett nyalfoghi, kunkogni, mintha sirna.

Mikor aztán hazajött a fiu, volt nagy öröm a találkozásban, nem lehet azt leirni. Berczike magához ölelte a Tintiket, a Tintike pedig a farkát rázogatta roppant vigságában és nyalta finom kis nyelvével a Berczi kezét — mely tele volt ajándékokkal.

Egy szij, egy lánc, egy kis szájkosár és hozzá a zöldbársony takaró, mely a has alatt gombolódik be.

nyan vannak Apponyiak? És hányan voltak olyan óvatosak, mint ö? Ketten? Hárman? Ó, ez tulzás. Nem voltak anynyian. Mindenki mindent elmondott, talán még többet is. Mert különben hogy is győztek volna egy esztendőben két nagy obstrukcziót kitartani! Ahányan beszéltek, azt a szónoki formulát követték, hogy részröl kell az egészre következtetni és akármi került szönyegre, mindig az egész kormányzati rendszert látták a vádlottak padján. Különösen a szélsöbal puskázta el minden erejét — csak a gondviselés tudja, miböl fog megélni a budgetvitában.

Pedig kedden megindul a vita. És a faktum az, hogy egy-két takarékos szónokon kivül a többi üres éléstárral néz a jövendö napoknak elébe. Egy-két vezérembernek lesz kétségtelenül érdekes mondanivalója, a többi érezni fogja, hogy — nincs théma. Ámbátor beszéd azért lesz. Sok is. Mert nem olyan náczió vagyunk, amely egykönnyen zavarba jön. Tudunk mi beszélni théma nélkül is. Majd meg tetszik látni. Hiszen már kezdődik a vita.

POLITIKAI HIREK.

Országgyülés. A képviselöház mai rövid ülésén harmadik olvasásban is elfogadták az ujoncz-megajánlásról szóló törvényjavaslatot. Azután már csak miniszteri válaszok voltak hátra. A napirend hármat is igért belölük, minthogy azonban Fáy István még az ülés elött bejelentette az elnöknek, hogy interpellániczióját visszavonja, az ülésre csak két válasz maradt. És pedig:

I. *A Majláth-ügy.* Annak idején Buzáth Ferencz meginterpellálta a belügyi és közoktatásügyi minisztereket, mert Majláth Gusztáv erdélyi püspök bérma-utja alkalmával (állitólag a föispán parancsára) elmaradt a hatóságok tisztelgése, söt a már felépitett diadalkaput is a megérkezés elött való éjszakán lebontották. — Erre az interpellaczióra a két miniszter nevében ma *Perczel* Dezsö belügyminiszter válaszolt és elmondotta, hogy az erdélyi püspök fogadtatására százas bizottság alakult, amelynek élén a katholikus alispán állott. Minden készen volt a legdiszesebb fogadtatásra, amikor megjelent Majláth pöspöknek az a bizonyos körlevele, amely országszerte visszatetszést keltett. Ez a körlevél megváltoztatta a százas bizottság hangulatát is. Hivatalosan ezek után nem akarták a püspököt fogadni. Nem áll azonban, hogy itt föispáni befolyás érvényesült volna, mert a püspököt a föispán tudtával üdvözölte egy magasabb megyei hivatalnok; a diadalkaput sem megtorlásképen bontották le, hanem egyszerüen abból az okból, mert a megváltozott helyzethez képest a püspök a város ellenkező oldalán vonult be. A katholikus vallás ellen pedig senkinek sem jutott eszébe tüntetni.

Az interpelláló nem, de kivüle az egész Ház tudomásul vette a választ.

II. *A várnai választás.* Ebben a dologban Rakovszky István interpellálta az igazságügyminisztert, mert a báró Kloch választási elnök és társai ellen megindított bünpör állitólag czélzatosan elhuzódik. — *Erdély* Sándor igazságügyminiszter azonban ma az akták egész halmazával igazolta, hogy az olyan bonyolult pör, amelyben száz és száz ember kihallgatásáról van szó s amelynek szereplöi a nyári munka idején nem is voltak megtalálhatók, a vizsgálat minden czélzatosság nélkül is hosszabbra huzódhatik. Valamelyes hosszadalmasság látszata csak az ügyészszel szemben forog fenn és erre nézve jelentést is fog kérni. Más törvényszék delegálása azonban már csak azért sem volna helyén, mert ez még jobban elhuzná a pört, pedig a gyanusitott tisztviselök maguk óhajtják legjobban a gyors befejezést.

Az interpelláló meg sem jelent az ülésben (a rózsahegyi választás körül buzgólkodik), a Ház tehát a választ minden ellenmondás nélkül tudomásul vette.

Végül az elnök már a hétföi napirendjére akarta tüzni a *költségvetés* általános tárgyalását, de Thaly Kálmán kivánságára a miniszterelnök belenyugodott egy napi halasztásba. S igy *a budgetvita csak kedden fog kezdődni.*

Az osztrák-magyar bank egyezménye. Az Országos Törvénytár ma tette közzé a provizóriumról szóló törvényt: „A vám- és bankügynek, valamint ezekkel összefüggö némely kérdésnek ideiglenes szabályozásáról“ szóló 1898: I. törvényczikket. Ezzel kapcsolatban e törvény 3. §-a alapján ma irták alá a bankegyezménynek 1898. végeig való megujitására vonatkozó szerzödést a magyar kormány részéröl *Lukács* László pénzügyminiszter, az osztrák-magyar bank nevében pedig *Kautz* Gyula bankkormányzó, *Mecenseffy* Emil vezértitkár és báró *Wodianer* Albert fötanácsos. Ennek a végleges egyezménynek a tartalma megegyezik azzal az ideiglenes megállapodással, mely az exlex-állapot idején jött létre a kormány és a bank között. Az egyezményt az osztrák-magyar banknak február 3-án tartandó közgyülése elé terjesztik.

Megsemmisitett mandátum. A képviselöház nyolczadik biráló bizottsága ma déli tizenhét órakor hirdette ki az itéletet a kérvénynyel megtámadott alsó-lendvai választás ügyében. Háromnegyed óráig tanácskoztak a bizottság tagjai s aztán Fest Lajos kihirdette az itéletet, mely szerint a bizottság Marsovszky Endre mandátumát *megsemmisiti.* Az itélet megokolását Nagy Mihály fogja elkésziteni, de nem lehet titok, hogy milyen okok birták a bizottságot a mandátum megsemmisitésére. A házszabályok ugyanis nagyon világosan intézkednek s már a tárgyalás során bizonyosnak látszott, hogy Marsovszky mandátumát meg kell semmisiteni, ugy alaki, mint tárgyi okokból. Mert a választás alkalmával az elnök nem is kérdezte a választóktól, hogy kire szavaznak, hanem egyszerüen a kortestolluk szine szerint vezette be öket a listába. Másrészt az is kitünt, hogy a legnagyobb felekezeti izgatásokkal gyakoroltak jogtalan befolyást a választásra. Igy tehát csak természetes, hogy a bizottság a mandátumot megsemmisitette. Öt szóval egy ellen mondta ki itéletét, amely, ugy látszik, Marsovszkyt sem lepte meg, mert ügyvédje szerint már a vizsgálat elrendelésekor is lemondással akarta megelözni a mandátuma várható megsemmisitését. Különben Marsovszky ujra fellép az alsó-lendvai kerületben.

Az ujonczjavaslat a förendiházban. A förendiház *közjogi* és *törvénykezési* bizottsága kedden délelött 11 órakor ülést tart, amelyen a bizottság a megalákulás után az *ujonczozási* törvényjavaslatot és a honvédelmi miniszter jelentését tárgyalja.

A költségvetés a klubokban.

Négy országos politikai párt hirdetett mára értekezletet, hogy a költségvetés tárgyában tanácskozzék. Ezek közül azonban csupán a szabadelvü és a nemzeti párt tartotta meg értekezletét, mig a két függetlenségi párt, a megjelent párttagok *csekély száma és az érdeklődés teljes hiánya* miatt, tanácskozásait elhalasztotta.

A szabadelvü párt általánosságban nem is tárgyalta a költségvetést, mert annak elfogadása rég idök óta bizalmi kérdés. A nemzeti párt viszont ugy határozott, hogy épen a kormány ellen való bizalmatlanságból általánosságban nem szavazza meg a költségvetést.

A pártok hangulata után itélve, bizonyosra

— Nézd csak, Tinti! Ez is a tied. Ez is, az is. Ucczuczu! Most már uri kutya vagy! Mindennap kijösz velem sétálni az uj ruhádban. Tudod-e, Tintikém, hogy nagyon szépek a dolgaid!

Fölpróbálta rá egyenkint a nyakszijat, ezüst gombokkal kivertet. (Apa, nézd csak, milyen szép benne!) Aztán a zöld ruhát. (Jaj de különös leszesz, szivecském.) Aztán föltette neki a szájkosarat. A Tinti csak egyre hunyorgatott az ajándékoknak, hanem ez az utolsó nem tetszett neki, prüsszentett benne, a fejét rázogatta, aztán odasurolta száját a padlóhoz — szerette volna, ha valahogy lemarad róla ez a toilet-darab.

Másnap szép öszi idö volt, kiakartak menni sétálni a Berczi és a Tinti. De a Homolkáné utjukat állta a lépcsökön:

— Jaj, ki ne tessék vinni, Berczike, a Tintit, mert elfogja a sintér.

Berczi rémülten nézett Homolkánéra.

— A sintér? Hát mért fogná meg, hiszen a Tinti semmit se lopott. Ezt mind én vettem neki.

Homolkáné röhögött.

— Igen ám, de nem fizette meg az adót.

— Mi az az adó, Homolka néni?

— Hát azt az állam vagy a város szedi, aranyoskám, hogy az isten büntesse meg.

— Ki az az állam? Valami bácsi?

— Nem, aranyoskám, az nem ember, hanem valami izé . . . valami zseb.

— Nem értem, Homolka néni. A zseb nem foghatja meg a Tintit.

— Hiszen persze, kis okosom, de ha mégis megfogja.

Nem értette meg a Berczi, de azért még se merte elvinni a kutyáját és az anyját tudakolta meg. Az aztán igazat adott a Homolkánénak. Szinszakasztott valóság, hogy a kutyának elöbb érmet kell váltani öt forintért a hatóságnál. Érmet? Öt forintért. Hol vegyen ö öt forintot? Nem volt akkoriban se égen, se padláson több pénze negyvenhárom krajczárnál.

Szegény kis fiam! Az ö hófehér, érintetlen lelkét, mely szüzen ringatózott a gyerekjátékok örömei közt, elöször illette meg egy hideg kéz: a h a t ó s á g é. Ez rajzolta rá homlokára, melyen amorettek játszanak, az elsö felhöjét a gondnak.

Honnan teremtse ki az öt forintot? Hát gazdálkodással, krajczárt krajczár mellé téve, a „tizórai“ pénzböl és minden más jövedelmeiböl, egész addig, mig ötszázra gyülnek.

Ezek az „egyéb jövedelmei“ a czukorkákra adott hatosok és a doktor bácsi krajczárjai, ki, valahányszor behagyja tenni a torkába a kanalat és nyulékony „*A*—t“ mond, egy fényes uj krajczárt csusztat a markába.

Minden ilyen szerzett krajczár után oda csettentette Berczi a kutyát és ravasz szemhunyorgatással mondogatta neki:

— Ne félj semmit, Tinti. Megint közelebb vagy a szabadságodhoz — egy krajczárral.

(Igy kellett nekem is öreg napjaimra megtudnom a Berczitöl, hogy a szabadság is pénzkérdés.)

Végre is apránkint szaporodott a pénz és közeledett a Tinti szabadsága. Mennyi szó volt erröl a gyerekszobában, mikor a fiuk eltünödtek rajta, hogy is lesz az. Igaz-e, hogy a Tintit beirják egy hivatalos könyvbe? Bizonyosan ugy lesz. Vajjon beirják-e a nevét is, vagy csak a gazdáját irják be. Mégis csak illöbb volna, hogy a Tinti nevet is oda irnák: akkor mingyárt valaki lenne a Tinti; igaz-e, Tinti? Aztán ide adják az érmet és a Tinti büszkén, szabadon fog sétálni a járó-kelök között az éremmel és senki se fogja egy ujjal se merni illetni, mert akkor a Tinti már gentleman lesz . . . Ugye, apa, azért szabad a nyulakat lelöni a mezön, mert nincsenek

vehető, hogy a költségvetési vita az idén feltünően rövid lesz.

Az értekezletekről tudósitónk a következőket irják:

Az országgyülési *szabadelvü* párt báró *Podmaniczky* Frigyes elnöklete alatt ma este hét órakor értekezletet tartott, amelyen a párt báró *Bánffy* Dezső miniszterelnök inditványára elhatározta, hogy az állami költségvetés első füzetét és a belügyi tárcza költségvetését kedden este fél hét órakor tartandó értekezleten tárgyalja le. A költségvetésnek általánosságban való elfogadása bizalmi kérdés lévén, miként az előző években, ugy ezuttal sem volt tanácskozás tárgya.

A *nemzeti* párt ma este 5 órakor *Horánszky* Nándor elnöklete alatt tartotta meg értekezletét. A költségvetést Tomcsányi László ismertette s ezután Hock János, Makfalvay Géza, Ivánka Oszkár, gróf Károlyi István, Hódossy Imre és gróf Apponyi Albert szólaltak fel.

A vita különösen a körül forgott, hogy vajjon a párt a kormánynyal szemben továbbra is olyan passziv magatartást tanusitson-e, mint a közelmultban, vagy pedig rendes ellenzéki akcziót fejtsenek-e ki már a költségvetés tárgyalása alkalmával is. A felszólalók majdnem kivétel nélkül azt az álláspontot foglalták el, hogy a történtek után *nincs szükség elnéző magatartásra* és a pártnak a kormány ténykedéseit szigoru birálat atá kell vennie.

A párt ily értelemben döntött s végül elhatározták, hogy a költségvetést a kormány ellen való bizalmatlanságból még *általánosságban sem fogadják el.*

A képviselőházban Horánszky Nándor, gróf Apponyi Albert, Hock János, Gullner Gyula és esetleg mások is felszólalnak.

A *függetlenségi* és 48-as *Kossuth-párt* mára hirdetett értekezletét nem tarthatta meg. Oly kevesen voltak jelen, hogy minden összeolvasás nélkül konstatálhatták a határozat-képtelenséget. A legutóbbi parlamenti akczió kudarcza szétrobbantotta a pártot és hasztalan iparkodtak elhitetni, hogy válság nincs többé s a béke ujból helyreállott, a tények az ellenkezőt bizonyitják. A kibékitésre akkor tették az utolsó kisérletet, mikor a párt-bizottságok választásával az ellentéteket akként akarták kiegyenliteni, söt elsimitani, hogy a legkülönbözőbb gondolkozásu párttagokat hozták együvé. Ez sem használt. Mindössze annyi történt, hogy a harczias párt kibuktatta az alelnökségből Komjáthy Bélát, most pedig sorsára hagyják a pártnak azt a kis részét, amely még a politikával foglalkozik.

A mai értekezleten *Thaly* Kálmánon kivül csupán kilenczen voltak jelen: Putnoky Mór, Oláh József, Pichler Győző, Lakatos Miklós, gróf Benyovszky Sándor, Leszkay Gyula, Illyés Bálint, Lukáts Gyula és Beniczky Árpád. Tehát se Justh Gyula, aki különben még beteg, se Meszlény Lajos, se Győry Elek, se Tóth János nem jöttek el, mint egyáltalán távol maradtak mindazok, akik a provizóriumos javaslat ellen tevékeny küzdelmet folytattak.

Ez a jelenség maga kétségtelen bizonyitéka annak, hogy a pártban szinte kiegyenlithetetlen ellentétek vannak.

Thaly Kálmán alelnök javaslatára különben a mai értekezletet hétfő estére halasztották el.

A *Bartha párt* is mára hirdette értekezletét azonban az érdeklődés hiányából ezt az értekezletet is el kellett halasztani.

Megemlitjük még itt, hogy hétfőn este 6 órakor a *néppárt* is tart értekézletet.

Józan itélet.

Részben rosszakaratból, részben helytelen, egyoldalu informácziók alapján a németországi sajtó egy része állást foglalt a helységnevekről szóló magyar törvényjavaslat ellen. Egy nótát fujt a pánszláv, dákoromán és zöldszász urakkal és magyar sovinizmussal, zsarnoksággal s más effélékkel vádolt bennünket abból az alkalomból, hogy a hivatalos használatban egységes magyar neveket akarunk adni a magyar helységeknek.

A német sajtó egy részének e méltatlan, felületes informácziókra alapitott hadjáratával szemben annál jobban esik, hogy akad egy előkelő és nagyon elterjedt *berlini* lap, mely, jóllehet sohasem tünt ki valami nagy magyarbarátsága által, ezuttal mégis érdemesnek találja, hogy higgadtan, pártatlanul ismertesse az emlitett törvényjavaslat intenczióját. Teszi pedig azt részben a javaslat miniszteri indokolása alapján, melyet — elég sajnos — a hazai nemzetiségi sajtó egyáltalában nem akart figyelembe venni és melynek nemismeréséből vagy szándékos agyonhallgatásából keletkezett az a tulságosan is csekély tárgyilagosság, melylyel a külföldi közvélemény egy jelentékeny töredeke a javaslatot fogadta.

A *Berliner Börsen-Zeitung* január 21-iki száma *Audiatur et altera pars* czimü vezérczikkében mindenekelőtt konstatálja azt a nálunk nem eléggé figyelemre méltatott körülményt, hogy a magyar kormánynak a *helységnevek egységesitésére* vonatkozó akcziója korántsem czélozza a magyarországi németségnek, vagy bármely más nemzetiségnek erőszakos elnyomását.

Az okok, melyek a kormányt e lépésre inditották, holmi exkluziv magyar progagandával semmi összefüggésben nincsenek, hanem a modern nemzetközi forgalom érdekében és követelményeiben lelik magyarázatukat.

E szempontból pedig — folytatja a berlini lap — csakis elégtétellel lehet üdvözölni az ujitást. A nemzetközi posta- és távirókongresszusokon, földrajzi gyüléseken ismételten sürgették a magyar helységnevek egységes szabályozását. A postai és vasuti szolgálatban, a kereskedelmi forgalomban, számtalan félreértésre és káros tévedésre adott alkalmat, hogy az országnak két, három, söt némely esetben tiz helysége is egy és ugyanazt a nevet, vagy oly nevet viselt, mely csak egy-egy betü, sokszor csak egy ékezet által különbözött más városok, falvak vagy puszták elnevezésétől. Például: Fejérvár, Szent-György, Gyarmat, Kováts.

A helységnevek egységes szabályozása különben nem fog akként végbemenni, hogy azt a kormány zsarnokmódra, holmi ukáz által szabályozza, hanem az illető községeknek igenis lesz beleszólása a helységnév választásába, ugy, hogy „rendszeres, erőszakos magyarositás"-ról szó sem lehet.

A czikk vége igy szól:

A helységnevek egységesitésével a magyar állam megmarad a maga törvényes illetékességi jogkörén belül és hogy a németségnek minden néven nevezendő megbántása távol áll tőle, amellett eléggé bizonyit ama, minden itéletképes és mértékadó magyar politikus által osztott, minden alkalommal nyiltan kifejezett meggyőződés, hogy Magyarország legvitálisabb érdekei csak ugy mozdithatók elő, ha szorosan csatlakozik Németországhoz, mint a hármasszövetség első hatalmasságához . . .

A mostanában Ausztriára való tekintettel eléggé válságos helyzetben tiszta őrültség volna, ha a magyarok provokáló vagy vekszáló rendszabályok által zavarnák a németséggel való egyetértést.

Ezért is épen Budapest intéző köreiben legnagyobb sulyt helyeznek ama barátsági köteléknek ápolására, mely Magyarországot a német birodalommal köti össze."

KÜLFÖLD.

A cseh-német háboru. A cseh tartománygyülés mai ülésén gróf *Coudenhove* helytartó válaszolt arra az interpellácczióra, amelyet a nemzeti jelvények eltiltása miatt intéztek hozzá. Kijelentette, hogy nincs szándékában a német diákoknak eltiltani jelvényeik viselését, csak most, ideiglenesen tartotta ezt szükségesnek, mert Prágában a hangulat izgatott. Ezután a vitát berekesztették és vezérszónokokul megválasztották a németek részéről *Strachet*, a csehek részéről pedig dr. *Kramarzot*, a Reichsrath alelnökét, aki ellen annak idején a németek táborában ugy forrt a harag.

Mikor *Kramarz* felállott szólásra, *Wolf* orditani kezdett:

— *Ezt nem engedjük szóhoz jutni. Hisz ez az Abrahamovicz pribékje!*

Wolf még egy darabig kiabált, azután, többször rendreutasittatván, elhallgatott. De mikor *Kramarz* beszélni kezdett, *a német képviselők elhagyták a termet.*

Végül 114 szavazattal 54 ellenében elvetették Schlesinger inditványát és eszerint a nyelvrendeletek eltörlésének kérdése nem kerül külön bizottsághoz, hanem ugyanaz a bizottság fogja tárgyalni, amely a Bouquoy-féle inditványt.

A tartománygyülés ülésénél érdekesebb az, hogy a *prágai német egyetem tanácsa, élén Ulbrich rektorral, ma lemondott tisztségéről.* Erről *Latour* közoktatásügyi minisztert táviratilag értesitették. Tették pedig ezt azért, mert a hatóság a diákokat egyetemi szabadságában korlátozza.

A prágai összes főiskolák német hallgatói pedig mai együttes gyülésükön kimondották, hogy a nemzeti szinek viselésének eltiltása miatt *hétfőtől kezdve további határozatig az egyetemi előadásokra nem mennek el.*

Budweisből a következő táviratot kaptuk: A mai nap eddig nyugodtan folyt le. A letartóztatott egyének száma 52. Minthogy este ujabb kihágásoktól tartanak, már délután katonaság vonult a városháza udvarára, hogy ott készenlétben legyen. A katonatisztek mára kitüzött bálja elmarad.

Az erkölcsi Panama.

— A Dreyfus-ügy. —

A harmadik franczia köztársaságnak majd három évtizeden át megizmosodott életfáját nem birta gyökerestől kiforditani a financziális Panama világraszóló orkánja. Most ujra hatalmas zivatar ostromolja ezt az élő fát, a valóságos Panamává nőtt *Dreyfus-ügy*, melynek különböző izgalmas fázisaiból, ugy látszik, Francziaország minden politikai és társadalmi pártja, klikkje igyekszik a maga önző czéljaira valamicskét lefoglalni s lehetőleg kizsákmányolni.

Még az antiszemitikus alaphangnál is rikitóbban kiabál *a militárizmus és a szocziálizmus* elkeseredett s immár a kamarában *tettlegességre* került vetekedése a nemzeti becsületnek állitólagos védelme fölött, miközben a versenyt védett drága klenódium mindjobban elrongyosodik.

A világszabadság szülőházájának köztársasági miniszterelnöke nyilt méltatlankodással veti föl a minden franczia polgárt mélyen sértő kérdést:

— Csak nem bizhatom a tábornokaink becsületét az esküdtek birálatára?

Erre tört ki az első vihar, melybe egy tulfütött bonapartista bele sivitja az oly rég hallott, mámoritó jelszót:

— Éljen a császár!

Mikor meg a szoczialista [illegible] védelmébe az Ördögsziget állitólag ártatlan

---

érmeik a hatóságtól? Ezer ilyen apró bohóságról fecsegtek, csacsogtak.

A Tinti a kandalló előtt feküdt, a két első lábát előre kinyujtva a szőnyegen, a két hátulsót maga alá szedve és csendesen pislogott, ugy tett, mintha élvezettel hallgatná. A gázkandalló fénye aranypántokat vetett rá, a szép sárgás szőre világitani látszott. Nagyon szerette a meleget és a gazdáját.

Mikor aztán együtt volt mind az ötszáz krajczár és egy zsacskóban husz és kétfilléresekben csörgött, nagy nap volt az. Az egész ház viszhangzott a vidám zajtól, a hanczurától.

Délután kapta meg az utolsó hatost Berczi, tüstént menni akart a hatósághoz, de a hatóság csak két óráig van együtt, várni kellett másnap reggelig.

— Holnap már szabad leszesz Tinti, holnap, holnap!

Az egész ház tudta a nagy eseményt. A Homolkánénak is megüzenték. Haza, a nagyanyjuknak is megirták, hogy mi lett a Tintiből. Nagy szerencse érte a Tintit. Holnap a Tinti is azt mondhatja, amit a nagybácsi szokott mondani: „Hogyne beszélnék, miért ne beszélnék; kifizettem az adómat, hát beszélek." Holnap talán még meg is szólal a Tinti.

(Vége következik.)

elitélt lakóját a katonai önkénykedés ellen, egy antiszemita royalista gróf nagyuri non chalanceszal vágja a szónok szemébe: hogy a zsidók megfizetett ügyvéde.

Ezért a fürge szocziálista elvtársak minden házszabály és gentleman-codex ellenére nyomban derekasan elverik a hirtelen nyelvü grófot.

Szóval az egész vonalon olyan parázs parlamenti skandalum kerekedik, hogy *Bécs látta párját.*

Egyébként az ártatlannak vallott hazaáruló kapitány legelszántabb ügyvéde, *Zola*, ma ismét intézett egy vádiratot a hadügyminiszterhez.

Vihar a kamarában.

(Távirati tudósitás.)

A franczia kamarában a Dreyfus-ügy ma hatalmas vihart okozott. A Cavaignac interpellácziója volt napirenden.

Az ülést nagy érdeklődéssel várták. A karzatokon nagyon sok hölgy jelent meg. Fenn volt a karzaton *d'Annunzio* olasz költő és képviselő is.

A miniszterek sokáig várattak magukra. Végre, mikor testületileg bejöttek, a baloldal gunykiáltásokkal fogadta őket. Az elnöknek már az ülés elején fáradságába került csendet csinálni. Végre bejött *Cavaignac* is és nyugodt hangon el kezdte olvasni interpellácziját:

Cavaignac azt a kérdést vetette fel, hogy vajjon hajlandó-e a kormány nyilvánosságra hozni azt a jegyzőkönyvet, amelyet *Lebrun* kapitány vett fel és amely szerint Dreyfus állitólag részlegesen vagy feltétlenül *beismerte bünösségét.* Cavaignac követeli a nyilvánosságra hozást, mert az a véleménye, hogy még arra az esetre is, ha ez az okmány az államra nézve veszélyes, még akkor is el lehet kerülni a veszélyt két szó egyszerü kihagyása által.

Méline miniszterelnök kijelenti válaszában, hogy igenis létezik egy erre vonatkozó okmány, *de azt nyilvánosságra hozni nem lehet.* A titoktartás az ügy természetében rejlik. Nemcsak a diplomácziai érzékenységre kell tekintettel lennünk, de nem szükséges az sem, hogy a szomszéd ismerje hadszervezetünket. Zola kezében a toll a hadsereg megbecsteleni-tésére szolgált. (Lárma a baloldalon, melyet azonban a czentrum és a jobboldal tetszésnyilvánitása elhallgattat.)

Clovis Hugues közbekiált:

— Maguk elárulták már egyszer a commune-t!

Méline: A szenvedélyek felizgatóit nagy felelősség terheli.

A miniszterelnök ezután a szocziálisták felé fordulva, ezt mondja:

— Legyenek nyugodtak afelől az urak, a kormány az utczán a rendet helyre fogja állitani tudni.

A miniszterelnök beszéde közben a szocziálista *Faberaut* képviselő a klerikális *Vernis* gróffal szóváltásba elegyedik.

Méline néhány perczig e szóváltás miatt hallgatni kénytelen. Ez alatt a szocziálisták és klerikálisok egymást szidalmazzák, lárma támad, *Brisson* elnök csenget ugyan, de a zajban a csengetyü szava elhal. Végre az elnök *Faberaut*-t rendreutasitja és a csend pár pillanatra helyreáll.

Méline folytatja beszédét.

Méline: Zolát átadtuk az esküdtszéknek. A franczia polgárok meg fogják ott védeni a hadsereg becsületét. (Lárma. Közbeszólások: Ne igyekezzék befolyásolni az esküdtszéket!) A tábornokok megvédését nem is tartotta a kormány szükségesnek. Nem is volna szabad azok magatartását az esküdtek birálata alá bocsátani. (Hou, hou-kiáltások hallatszanak balról, melyek gunyt akarnak jelenteni.)

— Esetleg bizonyos rendszabályokhoz lehet majd nyulni a *sajtó garázdálkodásai ellenében.* (A baloldal zajongása mind erősebbé lesz.)

Egy képviselő azt kiáltja:

— *Éljen a császár!*

Méline a baloldal folytonos lármája közben befejezi beszédét és leül.

Cavaignac interpelláczióját visszavonja, minthogy a kabinet bevallotta, hogy csakugyan megvan a kérdéses okirat.

Jaurés szocziálista képviselő azonban az interpellácziót a magáévá teszi és a szónoki emelvényre lép. Szokása szerint ötletesen, hatalmas szenvedélyvel beszélt. Szónoklata folyamán odakiált *Méline* miniszterelnökhöz:

— A miniszterelnök a saját többségének egy részét itéli el, amikor az utczai tüntetéseket kárhoztatja, mert a klerikálisok az okozói a tüntetéseknek. A szenvedélyek lángját ők lobbantották fel. *A kormány álláspontja nem egyéb, mint a hazugságok, erkölcstelenségek és gyávaságok egész lánczolata.* (E kijelentésekre rengeteg lárma támad a jobboldalon és a középen. Ádáz zürzavar uralkodik a teremben.)

Jaurés odakiált a jobboldalnak:

— *Maguk vitték a tömeg közé azt a jelszót:* Le a *zsidókkal!*

(Élénk ellenmondással felel a jobboldal e szavakra. A lárma nőttön nő. Még Jaurés hatalmas hangja sem birja azt tulharsogni.)

Jaurés keresztbefont karokkal áll az emelvényen és gunyos mosolylyal nézi a zajgó embertömeget. A nagy lármából egyszerre csak kihallszik gróf *Vernis* hangja:

— Igázán a Dreyfus-syndikátus ügyvédjének lehetne önt tartani!

Vernis szavára Gerault Richard szocziálista képviselő a *gróf felé szalad és ököllel mellbe vágja.*

Az öregebb képviselők az óriási izgatottság közepette csititani igyekeznek társaikat. Vernist és Gerault-t sikerül is szétválasztaniok. Azonban eközben oly tolongás, zürzavar támad, hogy mindenki azt hiszi, hogy az ellenpárt képviselői tettlegességeket akarnak elkövetni és elkezdődik a bécsi parlament üléseiből ismert *általános verekedés.* A képviselők lökdösik egymást és *ökölcsapásokat osztogatnak jobbra-balra.* Gróf *Jaurés* Vernisnek odakiált:

— *Maga gyáva, nyomorult! Aljas ember!*

A vihar folyton nő. Tisztán nem vehetni már ki senki hangját, egy fekete, verekedő embertömeget látni már csak.

Az elnök erre az ülést felfüggeszti.

Jaurés, aki, ugy látszik, nem hallotta a zajban, hogy az elnök az ülést felfüggesztette, továbbra is a szónoki emelvényen marad.

Egyszerre csak gróf *Vernis* az emelvény felé közeledik. Jaurés nem veszi észre. A kicsiny, szürkehaju gróf Vernis ekkor hirtelen Jaurés háta mögé került és a megtermett szocziálista képviselőt *hátulról ugy fejbe, majd arczba üti, hogy néhány pillanatig mozdulni sem tudott.*

Mire Jaurés megfordult, Vernis már lefelé sietett az emelvényről.

Ebben a pillanatban csend támadt. Iszonyu csend volt ez és nyomban ki is tört rá a vihar. A szocziálisták egyszerre csak tömegesen gróf Vernis ellen rontanak, akit a terem vége felé tolnak, miközben folyton ütésekkel traktálják. A jobboldali képviselők csak nagynehezen tudták kiszabaditani a grófot a szocziálisták kezei közül.

Jaurés remegve áll a szónoki emelvényen. Társai pedig lelkesült tapsba törnek ki, perczekig éljenzik Jaurés-t.

A közönség együtt tapsol a szocziálistákkal.

Ujságirók azt kiáltják:

— Éljen a köztársaság! Éljenek a szocziálisták!

Egyesek azt kiáltják:

— *Éljen a commune!*

Erre az elnök aki éppen visszatért, *kiüritteti a karzatokat.*

Az izgatottság most átplántálódik a folyosóra, ahová a képviselők csapatokban tódulnak ki. Az izgatottság csak fokozódik, amikor meghallják, hogy egy ezredesnek a *kamarában őrszolgálatot teljesitő százada közeleg.* Mindenfelől kiáltják:

— Minek a katonaság?!

A képviselők felindultságára való tekintettel elrendelik, hogy a katonaság visszavonuljon. Az elnökség tanácskozásra vonul vissza. Afölött kivánnak dönteni, vajjon az ülést folytassák-e még ma.

A folyosón ujabb szóváltás keletkezett *Bernis* és *Beville* képviselők között. Az utóbbi tintásüveget akart Bernis fejéhez vágni és rákiáltott:

— Nyomorult!

A körülállók azonban közbeléptek és megakadályozták a tettlegességet.

Hir szerint *Jaurés* és *Bernis* provokálták egymást.

A karzat közönsége eltávozik a Bourbon-palotából és az utczán várja, mig ujra megnyitják az ülést. A történteket mindenütt élénken tárgyalják. A ház folyosóin lassankint helyreállt a nyugalom.

A képviselőket a történtek láthatólag lehangolták. Jaurés barátai kijelentik, hogy Jaurés nem fog Bernisvel megverekedni.

Brisson elnök kérésére az összes parlamenti csoportok összeültek, hogy megvitassák, vajjon ajánlatos-e, hogy ujra megnyissák az ülést. A vélemények meglehetősen eltértek ugyan, de minthogy a többség a történtek ismétlődésétől tartott, Brisson amellett döntött, hogy az ülést ma este már nem nyitja meg.

A palais Bourbon előtt megjelent ma *Badeni* gróf, volt osztrák miniszterelnök is. A jegye megvolt ugyan, de a karzat és a páholyok annyira tul voltak zsufolva, hogy még a bejáratig sem juthatott. Ott künn várt tehát az ülés végeig és ott beszéltette el magának a benn történt botrányokat.

Zola levele a hadügyminiszterhez.

Zola Emil ma ujabb nyilt levelet adott ki. A hadügyminiszterhez intézi levelét, amely igy hangzik:

Hadügyminiszter ur! Az ön és hasonló ranguak ellen intézett támadásaimra való feleletképen ön engem február 7-ikére a biróság elé idéztetett. Ott leszek a rendezvous-n minden bizonynyal, de az ellenem szóló vádlevélből azt kell látnom, hogy a hadügyminiszter nem olvasta el egészen az én vádjaimat. De talán mások megmondták már önnek, hogy én nemcsak a haditörvényszéket vádoltam, hanem másokat is, mert azzal nem elégedhettem volna meg. Ugy vádoltam és annyit vádoltam, hogy a törvényszéki tárgyalás teljes világot vessen egész Francziaország előtt erre a dologra és ezért egészitettem ki a hadbiróság elleni vádjaimat számos egyéb, nem kevésbbé fontos és sulyos vádakkal. Olvassa át, hadügyminiszter ur, azt, amit irtam és be fogja látni, hogy állitásaim és vádjaim preczizitás és határozottság dolgában semmi kivánni valót nem hagynak hátra. Mondja meg nekem ezután, hogy ön miért hátrál és miért nem terjed ki az ellenem emelt panasz többi vádjaimra is?

Azt irtam, hogy Paty du Clam okozója az egész bünös eljárásnak és a Dreyfus elleni

machinácziók csak az ő müve; hát azért mért nem vonnak felelősségre?

Azt irtam, hogy Mercier tábornok bünös e század legnagyobb bünténye ben való közremüködésében; hát ezért miért nem üldöznek?

Azt irtam, hogy biztos adatokkal bizonyithatom Dreyfus ártatlanságát és ellenségei bünösségét; hát ezért miért nem mernek ellenem fellépni?

Azt irtam, hogy Boisdeffre és Gouse tábornokok szintén résztvettek az igazság ellen elkövetett merényletben és engem ezért felelősségre miért nem vonnak?

Az irtam, hogy Pellieux tábornok és Ravary vizsgálóbiró igazságtalanul vezették a vizsgálatot és tudva ferditették el a tényeket és mindezért nem mernek bevádolni!

Azt irtam, hogy a három irásszakértő hamis jelentést tett és hazudott, és mindezért nem mernek engem üldözni, hanem egyszerüen a fenyitő rendőrbiróság elé idéznek és a bérelt sajtóban folytatnak ellenem hadjáratot, hogy a bünöket elpalástolják.

Mindent fentartok, amit irtam és mondtam; azt hittem, hogy Patty du Clam, Mercier, Boisdeffre, Gouse, Pellieux és Ravary urakkal állok majd szemben, akiket mind nyiltan támadtam meg és ime, zuglapok szidalmazásaival felelnek csak, melyekbe beleszól az utcza népe.

Én azonban megmondom önnek, hadügyminiszter ur, hogy ez önnek és társainak mitsem fog használni; megmondom önnek, hogy miért nem merik, hogy mindezekért felelősségre vonjon.

Ön fél a napvilágtól és hogy valahogyan megmeneküljön, az államügyészséghez fordul, ahol felfedeztek valami LII. törvényczikket, amely csak azokra a vádakra vonatkozólag engedi meg a bizonyitást, amelyek a vádlevél idézeteiben foglaltatnak és most meg van nyugtatva és azt hiszi, hogy nem leszek abban a helyzetben, hogy mindent biznyithassak. Ön téved, hadügyminiszter ur! Rossz tanácsot adtak önnek.

A rendőrbirósághoz idéztek, mert tudták, hogy a felebbezési biróság a rendes törvényszéki tárgyalás bármely hibája miatt az itéletet felfüggesztette és uj tárgyalást rendelt volna el. A pert azonkivül hosszura nyujtani is akarnák és mindent elkövetnének, hogy bizonyitó adataim gyüjtésében megakadályozzanak. Látva, hogy mindez nem sikerülhet, kétségbeesetten egyenlőtlen harczot erőszakolnak rám, kezeimet megkötik, hogy önt megmentsék.

De ön elfelejtte, hadügyminiszter ur, hogy igy is tizenkét független franczia polgár fog biráskodni fölöttem, kik áthatva az ügy horderejétől és igazságától, nem fogják ellenezni, hogy bizonyitékaimat mind hozzam elő és nem fognak engem ebben megakadályozni, mert hiszen különben nem védelmezhetném magamat és nem állithatnám oda a tényeket a maguk valóságában.

A bizonyitás szabadsága az az erő, amelyhez tartom magamat.

Emile Zola.

TÁVIRATOK.

A horvát tartománygyülésből.

Zágráb, január 22. A tartománygyülés mai ülésén elfogadták a dr. Amrus-nak 30 és dr. Mazzura-nak 8 ülésről való kizárására vonatkozó indítványokat. (Gunyos tetszés a baloldalon.)

Dr. Derencsin: Hol a parlamenti illem?

Báró Rauch Pál: Hallatlan! Botrány!

A koaliczió és báró *Rauch* tüntetően elhagyják a termet és a karzat követi példájukat, Frank és Starcsevics Mile maradnak csak helyeiken.

A napirendhez (*költségvetési vita*) Barlovits István szólal fel a javaslat mellett. A szónok statisztikai adatokkal bizonyitja az ország haladását minden téren és helyteleniti, hogy az ellenzék valóságos interpelláczió-özönt bocsátott a házra. Végül kijelenti, hogy a költségvetést elfogadja.

Starcsevics Dávid, aki közben visszatért a terembe, négy jelentéktelen interpellácziót tesz.

Az ülést erre berekesztik. A jövő ülés holnap lesz.

Tábornok és trónörökös.

Athén, január 22. *Smolenski* tábornok hir szerint lemondott, *mert közte és a trónörökös közt jelentékeny nézeteltérések merültek fel.* A hadügyminiszter ugyanis néhány hét előtt két rendeletet terjesztett a király elé, aláirás végett. Az egyik a hadsereg fölött tartandó *általános szemlékre* vonatkozott, hogy a képtelen tisztek s altisztek a hadseregből eltávolittassanak. A másik rendeletben a *theszszáliai hadtest vezérkarának a nagy katonai bizottság elé való állitását* rendelte el. A trónörökös azonban *ellene szegült e két rendeletnek*, mire a hadügyminiszter, mint mondják, a király elé terjesztett terjedelmes jelentésében a rendeletek aláirását sürgette illetőleg lemondását felajánlotta. A hir Athénben kinos feltünést keltett.

A kinai-ügy.

Pétervár, január 22. Az orosz távirógynökségnek jelentik *Londonból*, külön forrásból: Hivatalos értesités szerint a *Port Arthurban levő angol hajóraj* parancsot kapott, hogy *haladéktalanul hagyja el a kikötőt.*

London, január 22. A Reuter-ügynökség *pekingi* jelentése szerint az orosz követ fenyegető felszólalása következtében, amelyet a *Czung-Li-Jamennél* tett, kevés kilátás van arra, hogy a tárgyalások a kölcsön ügyében, amelyet Anglia a kinai kormánynak felajánlott, eredményre vezessenek. Az angol és a japán követ egyetértőleg járnak el.

Ki lesz a krétai kormányzó?

Athén, január 22. *Kaneából* táviratozzák: Az itteni tengernagyok állitólag közölték a krétai nemzetgyüléssel, hogy *György herczeg lesz Kréta kormányzója.* A nemzetgyülés e hirre igyekszik mielőbb tanácskozásait megkezdeni. *(N. Fr. Pr.)*

Konstantinápoly, január 22. Azokat a hireket, amelyek *Sinovjev* orosz nagykövetnek György görögherczeg krétai kormányzói jelöltsége érdekében tett lépéseiről szólnak, diplomácziai körökben olykép igazitják helyre, hogy az a nyilatkozat, amelyet a nagykövet legutóbbi kihallgatása alkalmával e jelöltségre vonatkozólag tett, ugy szólott, hogy Oroszország, tekintettel arra, hogy Petrovics Bozo vajda jelöltsége — a legutolsó jelölés — is hajótörést szenvedett, kész *Törökországnak György görög herczeg érdekében való esetleges javaslatát a hatalmaknál támogatni.*

A napfogyatkozás.

London, január 22. Taluiból (Indiából) jelentik: A mai napfogyatkozást itt Maunder, a királyi csillagászati társaság alel nőke figyelte meg. A megfigyelés sikeres volt.

HIREK.

A ferenczrendi szerzet bomlása.

Már egy hetes, tehát szinte régi dolog. A Vatikán elrendelte, hogy a ferenczrendi szerzet térjen vissza a hajdani életmódhoz. A barátok, az alázatosság mesterei azt felelik, hogy nem engedelmeskednek, inkább kilépnek a szerzetből és elmennek világi papoknak. A régi, történelmünkben is szerepet játszó szerzet, bomlófélben van. Az elégedetlenséget hallani csak.

Csak kezdenie kell valakinek a bomlasztást és megy utána mind. És ez is megtörtént már, a szerzet első házában, a *budapesti* zárdában. Innen jelentették be az első kilépést Rómának és a rend magyar tartományi főnökének.

A vatikáni rendelet, amely néhány héttel ezelőtt érkezett le a provinczíális utján a rendházakhoz, mindenütt nagy visszatetszést keltett. Rég tudták, hogy a rend generálisa az életmód sziguritásán fáradozik, de nem is sejtették, hogy ennyire megakarja fosztani szerzetes társait a modernebb idők minden kényelmi eszközétől. Mert ezt a rendeletet még a középkorban sem tartották volna fenn. Fejöket köröskörül borotváltassák, hajat csak a fejök tetején viseljenek, inget, fehérnemüt és semmiféle ruhát ne hordozzanak a szőrcsuhán és fapapucson kivül, amelyet, mig el nem szakad, le nem vethetnek, látogatót csak a klastrom folyosóján fogadhatnak, pénzt se nem tarthatnak, se nem kezelhetnek, még a zárda pénzügyeit sem kezelheti szerzetes, hanem a hivők közül választott valamely világi ember.

Egyformán bántott ez az intézkedés fiatalt, vénet s alig hogy megkapták, minden zárdában kitört a forrongás.

A budapesti házban többen összeültek, mittevők legyének? *Kilépnek.* Ez volt a csöndes, kölcsönös megállapodás. Több egyházmegye alig láthatja el hiveit világi papokkal, nem pályázik évente annyi fiatal ember, mint a hány kidől s szivesen látják a fölszentelt szerzetes, annál inkább, mert nevelési költségei nem terhelik a püspöki jövvedelmet. Csak ajánlkozniok kell, tárt karokkal fogadják.

Henrik atya, a zárdafőnök helyettese, a sekrestye igazgatója, tette meg az első lépést. Bejelentette a rend római generálisának és *Skrobanek* Flóris provinczíálisnak, hogy elhagyja a rendet, amelynek *több mint husz esztendő óta tagja.*

Egyidejüleg folyamodott *Vaszary* Kolos biboros-érsek herczegprimáshoz, vegye föl az esztergomi egyházmegye világi papjai közé. A felelet megérkezett, *készséggel adnak egy hitoktatói állást*, vagy káplánságot, ami idők folytán plébániává is változhatik.

Bán Sándor, a ház priorja, marasztalta régi szerzetestársát, de Henrik atyát, főképen a primási irodától kapott válasz után, már nem beszélhette le szándékáról.

Az esetnek hire futott a szerzet házaiban s Rómában egymást érték a kilépési nyilatkozatok.

A generális kellemetlenül érezte magát, roszszul informálták a magyar szerzetesek viszonyairól, egy héttel ezelőtt irt egy békéltető körlevelet, vagy is inkább pót-rendeletet a klastromok főnökeihez, hirdessék ki, hogy a szigoritás nem illeti a már fölszentelt rendtagokat s maradjanak békében. Mert inget ugyan tilos viselniök, de *szövött* inget nem emlit a rendelet. Ezt tehát magától is érthetni: szabad. Fapapucsot kell hordaniok, de hisz azt nem mondja a tilalom, hogy hol. Ezt is megérthették volna, enélkül a magyarázó levél nélkül is, hogy *otthon.* Hogy kinek van pénze, kinek nincs, azt ugy is bajos ellenőrizni, a zárda pénzét pedig ha világi emberre bizzák is, az sem forgathatja a kvárdián beleegyezése nélkül. Az uj emberekkel, akiket most nevelnek, majd másképen bánnak, de *ez már nem az öregek dolga.*

Ezt olvashatni ki a generális soraiból. Az édesgetésnek azonban nem sok hatása van. *Henrik* páter néhány nap mulva kiköltözik a zárdából, ahova a herczegprimás rendeli s innen is, onnan is sokan követik.

— **A „hazaárulás" története. Ezzel a czimmel lapunk mai számában közöljük a hiresnevezetes Dreyfus-ügy fejlődését és egyes mozzanatait, keletkezésének első pillanatától a mai napig. Olyan hosszu idő óta tartja ébren a világ érdeklődését ez a nevezetes pör, mely ujabb és ujabb pöröknek lett szülőanyjává, hogy a közönség legnagyobb része már nem is igen emlékszik a pör első fázisaira. Épen ezért azt hisszük, szolgálatot teszünk olvasóinknak, amikor, kiterjeszkedve a nevezetesebb epizódokra is, a „hazaárulás" teljes történetét közöljük.**

— **Nők az alkotmányban.** A N. Fr. Pr. utján Bécsből kapjuk a következő pikáns hirecskét:

„*Brassóban* több ezer szász asszony és leány aláirt egy felségfolyamodást, melyben a királyt arra kérik, hogy a helynevek magyarositásáról szóló törvénytől tagadja meg a szentesitést. Ma délután utazott egy küldöttség Bécsbe, hogy a királynak a felségfolyamodást átadja."

Kár, hogy a közelebbi részletek hiányoznak az amerikaias szinezetü brassói nőnépgyülés lefolyása felől. Érdekes volna tudni, micsoda ádáz ékesszólással panaszkodtak a festői viseletü szász menyecskék és hajadonok a zsarnoki magyar elnyomatás ellen? Nyilván onnan vették a jogczimet erre a furcsa akczióra, hogy

az anyanyelv védelmére első sorban a tényleges és leendő anyák az illetékesek. Baj talán csak még se lesz belőle, mert a politika a legudvariatlanabb müvészet, mely a harczias szász hölgyeknek se nyit ajtót a bécsi Hofburgban, valamiképen annak idején az oláh memorandistákat is kint rekesztette. Egyébiránt, ha az ügyészség komolyan veszi ezt a brassói heczczet, a második s ezuttal szász memorandum-pör szenzácziós végtárgyalása alkalmával ki fog tünni, vajjon a csupa hölgy-vádlott koránál s egyéb körülményeinél fogva alkalmas-e a „nemzetiségi izgatásra?“

— **Baross Gábor emléke.** *A kereskedelmi alkalmazottak országos egyesülete* elhatározta, hogy néhai *Baross* Gábor, volt kereskedelemügyi miniszter, a vasárnapi munkaszünet életbeléptetőjének a tavaszszal leleplezendő szobrára, az alkalmazottak elismerése és hálája jeléül bronz pálmaágat helyez a következő felirással:

A kereskedelmi alkalmazottak — a vasárnapi munkaszünet alkotójának.

A pálmaág elkészitésének költségeire országos gyüjtést inditanak.

— **Tisztelgés gróf Csekonics Endrénél.** Gróf *Csekonics* Endrének, a vöröskereszt-egylet elnökének, *XIII. Leó* pápa a szent Gergely-rend nagykeresztjét adományozta. Ennek a kitüntetésnek alkalmából nagy küldöttség tisztelgett a kitüntetett főurnál, mely bizottságban a magyar vörös kereszt-egylet összes tagozata résztvett, s melyben a honvédelmi miniszterium is képviselve volt. A küldöttség a gróf zöldfa-utczai palotájában, az elfogadóteremben, fél 12 órakor gyülekezett össze. Tizenkét órakor lépett be gróf *Csekonics* Endre, kit *Babartzi Schwartzer* Ottó üdvözölt. Az ünnepelt meghatottan mondott köszönetet azért, hogy mikor munkásságát ily nagy kitüntetés érte, hü munkatársait látja maga körül, akik vele együtt örülnek. Gróf *Csekonics* Endre azután sorra kezet fogott a küldöttség tagjaival és mintegy negyedóráig szivélyesen társalgott velük.

— **Mark Twain legendák.** Amialatt *Mark Twain*, a hires amerikai humorista, Bécsben időzött, Amerikában valamelyik lap a halálhirét költötte. Természetesen csakhamar táviratok érkeztek Bécsbe, hogy igaz-e, hogy Mark-Twain meghalt. Erre Mark-Twain vissza táviratozott:

— Halálomról szóló hirek erősen tulzottak.

Valóban, amióta Mark-Twain elutazott Amerikából, a legkalandosabb hirek keringenek róla. Ezekre az álhirekre vonatkozólag a vidám kedélyü Mark-Twain a következőket irta egy barátjának Hartfordba, szülővárosába:

— Remélhetőleg a sajtó most már kimerült a rólam költött hirek közlésében. Azt irták rólam, hogy beteg vagyok — ez nem én voltam; azt irták, hogy haldoklom — megint nem én voltam; hirül adták, hogy meghaltam — ismét nem én voltam. Akkor aztán világgá röpitették, hogy sokat örököltem — sajnos, az is más volt; végre azzal nyugtalanitották a hitelezőimet, hogy megfizettem az adósságaimat — az se én voltam, Azt terjesztik rólam, hogy uj könyvet irtam; valóban nagyon meg lennék lepetve, ha három éven belül megjelennék valami uj munkám. Szóval, azt hiszem, hogy egyelőre elég valótlanságot terjesztettek rólam.

— **Az egyetemi békeegyesület fiaskója.** A központi egyetem II. tantermébe mára összehivott gyülést a rektor váratlan határozata feloszlatta és további működését felfüggesztette, még mielőtt a nemzetiségi ifjak képviselői megjelentek volna. A nemzetiségi körökben élénk vita volt afelett, vajjon tudomásul vegyék-e a magánuton vett meghivókat? Végre hosszas kapaczitálás után négytagu bizottság indult a gyülésre olyan utasitással, hogy csak mint magánszemélyek vesznek részt, vitába ne bocsátkozzanak és csupán azért jelenjenek meg, hogy a gyülésről referáljanak, további programm megállapitása végett. Azonban e határozattal megkéstek, mert mire fél öt óra tájban az egyetemre értek, a *gyülés már feloszlott.* A gyülés elnapolásának hirét annál nagyobb örömmel vették tudomásul a nemzetiségi ifjak, mert eddig határozott programmjuk nincs arra nézve, milyen álláspontot foglaljanak el a gyülés esetleges határozataival szemben. Egyelőre abban állapodtak meg, hogy részvételüket kellő hivatalos meghivón kitüntetett programmtól teszik függővé és hogy az előzetes tárgyaláson is csak mint magánszemélyek fognak megjelenni. A folyó hónap 24-ére tervezett *ifjusági tiltakozó gyülést* illetőleg maguk részéről beérik a rektornál teendő dementáló nyilatkozattal. a *Slovenslé Listy* szerzőségének vádját visszautasitják, bár a román körök annak minden pontját helyeslik, sőt fentartják.

— **Halálozás.** *Joó* István a tiszántuli evangelikus református egyházkerület középiskolai felügyelője 63 éves korában meghalt Debreczenben.

— **Az uzsorás rendjelei.** Két hét előtt történt egy körüti kávéházban... *Schreiber* Adolf, a megszökött uzsorás, sajátnevelésü váltókibocsátói és elfogadói előtt önérzetesen jelentette ki, hogy ő *becsületes uzsorás.* Ezt meghallotta egy, a szomszéd asztalnál ülő, kifent bajszu zord képü alak; odament hozzá, bemutatta magát. Elmondta, hogy ő *Umberto* király valóságos belső titkos tanácsosa — rendjel-ügyekben. Hallotta és látta, mily önérzetesen verte a becsületes uzsorás a mellét, és ilyen derék ember részére kész rendjeleket kieszközölni az olasz királynál. A másik perczben már egy másik asztalnál ültek összesugva. A kifent bajszu szigoru arczu ur a téli kabátja belső zsebéből mintákat szedegetett elő. Bemutatta Olaszország összes arany- és ezüst rendjeleit irásban és képben. *Schreiber* Adolf szabad szemmel is elég jól lát; de már erre feltette a szemüvegét. Tüskés bajusza idegesen rángatódzott, kerekre tágultak szürkés szemei, gyönyörködött s válogatott. A kifent ur tolmács gyanánt is szolgált s mindenik rendjel megmagyarázásához legendákat is füzött. Az uzsorás, miután megtörülte végigkopasz fejét, kiválasztott vagy ötöt s azt kérdezte a titkos tanácsos urtól, hogy ily kitüntetések után milyen névjegyet nyomtathatna. A kérdezett azonnal kész volt a válaszszal. Vett egy szelet papirt s ezt irta rá:

SCHREIBER ADOLF
udvari ügynök
Az *arany csillagrend* tulajdonosa, a *La Stella d'Italia* kir. akad. tiszteletbeli levelező tagja, az *Unione operiaia Umberto* tiszteletbeli tagja, az *Umberto-rend* nagy arany érdemkeresztjének tulajdonosa, a *Circolo G. P. Vico* tiszteletbeli elnöke és a *Kis arany érdemkereszt* tulajdonosa
Budapest.

Schreiber még egyszer végigtörölte homlokát, aztán imigyen szólott:

— Tanácsos ur, aztán azok az aláirások az okmányon az Umberto királyéi lesznek?

E kérdésre olyan keményen nézett reá az olasz király megbizottja, hogy *Schreibernek* a további kételyektől elment a kedve. Elfogadta az ajánlatot. Egyet azonban kikötött magának, hogy ha a rendjeleket megunta, azokon jó pénzen tul is adhasson.

— Ez lehetetlen, mondotta még szigorubban a király hive; mert ilyen kitüntetéseket nem mindenki kaphat.

Ez hatott... Megegyeztek az árban is; csekély háromszáz forint elvégre nem sok pénz annyi sok aranyért. Még az előlegkérdés lett volna elintézendő, de ez elől Schreiber már kitért. Megegyeztek. A dohány-utcza 84. számu ház előtt naponkint egy szigoru arczu, kifent bajszu ur sétál fel és alá. Néha a házmesterhez is betér, *Schreiber* ur felől kérdezősködvén. Hogy minő választ adhatott neki a jámbor házmester, azt elképzelhetjük. Már most csak azt nem tudjuk, hogy vajjon a *büntetés* avagy a *kitüntetés* elől szökött meg *Schreiber* Adolf az önérzetes, a *becsületes uzsorás.*

— **Járványok Szepesmegyében.** *Lőcséről* irják, hogy ott a kanyaró oly nagy mértékben lépett fel, hogy az összes elemi iskolákat, a két óvodát és a kolostor-iskolát hatóságilag bezárták. A megyei főorvos jelentése szerint a kanyaró a megyének 27, a vörheny 22 és a roncsoló toroklob 23 községében dühöng.

— **Eötvös Károly az atyafilátogatásról.** Eötvös Károly országgyülési képviselő ma délután a „Szabad Lyceum“ megbizásából szabad előadást tartott a müegyetem helyiségében. Az érdekes előadáson jobbára hölgyközönség volt jelen. Eötvös Károly az „atyafilátogatás“ értelmét fejtegetve, azt mondja, hogy ez már nincs szokásban, hanem a mult században s e század elején szoktak őseink egymáshoz ellátogatni egyes ünnepek alkalmával. Miután pedig abban az időben levélileg nem közlekedhettek a rokonok, vásárokon s a megye közgyülésén beszélték meg, ki hova menjen látogatóba. A nemesi élet atyafilátogatásai ősiségekkel függnek össze. A törvények és intézmények módositják a társadalmi szokásokat, a társadalmi szokások módositják a törvényeket. Az ősiség lényegileg abban áll, hogy a nemes ember, mint birtokos, csak haszonélvezője volt annak a birtoknak, amely őseiről szállt reá. A tulajdonos nem ő volt, hanem egész családja, sőt egész nemzetsége, mely századokon keresztül mindig nagyobbodott. S az a körülmény, hogy egy nemesi birtoknak nem az volt a tulajdonosa, aki benne ült, hanem mindenki, aki a nemzetséghez tartozott, azt vonta maga után, hogyha egy birtokoscsalád kihalt, akkor ő azt a birtokot végrendeletileg nem hagyhatta tetszése szerint, hanem az a birtok szállt a másik ágra. Ez volt az ősiség rövid értelme, szólott még a perlésekről s elmondta, hogy majdnem minden nemesnek meg volt a maga levéltára, amelyből be tudta igazolni jussát. Az atyafi-látogatás pedig arra való volt főképen, hogy az egymáshoz tartozó rokonok fentartsák az érintkezést egymás közt s per esetén, 50—60 év mulva is tanukkal tudják beigazolni jogos tulajdonukat. Eötvös lelkes tapsok közt fejezte be érdekes előadását.

— **Berczik Árpád — miniszteri tanácsos.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. *Berczik* Árpád miniszteri tanácsosi czimmel és jelleggel felruházott osztálytanácsost *miniszteri tanácsossá* nevezte ki. Ez a kinevezés széles körökben örömet fog kelteni, mert *Berczik* Árpád, a miniszterelnökség sajtóosztályának kitünő főnöke, buzgó munkásságával rászolgált erre a kinevezésre.

— **Kéziogó.** Dr. *Kanitzer* Ignácz fővárosi gyakorló orvos és a Rókus-kórház volt alorvosa jegyet váltott *Jäger* Zsigmond leányával, *Szidikével.*

— **A névtelen levelek gyártói.** Az elmult év őszén halomszámra érkeztek névtelen levelek a főkapitánysághoz, amelyekben a főkapitányság egyik tisztviselőjéről mondott el csunya rágalmakat a névtelen levéliró. Ugyanabban az időben főrangu hölgyek is kaptak névtelen leveleket, amelyek leleplezéssel fenyegetőztek és zsarolásra voltak szánva. A rendőrség sokáig kereste a tettest, de csak most tudott rájuk akadni. A magyar államvasutak egyik Ujpesten lakó női hivatalnoka a levelek értelmi szerzője, és ugy ő, valamint azok irója, aki Ujpest egyik mulatóhelyén pinczér, a legközelebbi napokban a büntető biróság elé fognak kerülni.

— **Merénylet az utczán.** *Veszprémben* — mint tudósitónk jelenti — merénylet történt egy gazdag mészárosmester ellen, amely nagy szenzációt keltett városszerte. *Feitscher* János mészáros tegnap este becsukta a mészárszékét s aztán a feleségével kocsira ült, hogy hazahajtasson a lakására. Amint a kocsi nagy gyorsan haladt végig a Kossuth Lajos-utczán, egyszerre csak egy parasztformáju ember hátulról felugrott a kocsira és valami nehéz szerszámmal ugy ütötte fejbe Feitschert, hogy az rögtön hátrahanyatlott a kocsiban. A merénylő eliramodott a veszprémi vásártér felé, ugy, hogy azt se tudják, ki volt. A sulyosan sebesült Feitschert bevitték egy közeli vendéglőbe és ott kötözték be a sebét. Valószinü, hogy a merénylet bosszu müve volt, a tettesnek még semmi nyoma.

— **A gróf ur története.** Akárhányszor megtörtént már, hogy grófok és herczegek, akik nem elég okosan gazdálkodtak a vagyonukkal, tönkre mentek és rá kellett fanyalodniok a munkára; mindenesetre gyakrabban volt eset erre, mint arra, hogy szegény munkásemberek grófok és herczegek lettek. Most is egy fiatal grófról kapunk hirt, aki ezidő szerint pinczér Berlinben. A története ugyan nem valami rendkivüli, de mégis elég érdekes. Szól pedig a következőképen: Néhány év előtt a fiatal, csinos *X.* gróf nagy szerepet játszott a *kopenhágai* mulatós világban. A legrégibb svéd nemesi családok egyikéből származott. Atyja, akinek nagy birtokai voltak Svédhonban, igen gazdag ember volt és mindenki ugy tudta, hogy fényes jövő vár a fiatal grófra. Tiszt volt egy előkelő svéd ezredben és kü-

löncs életmódjával nemsokára *Stokholmban* keltett feltünést. Annyit költött, hogy apja egy napon kijelentette, hogy kissé szerényebben kell élnie. Erre azonban a fiatal gróf nem volt hajlandó, sok adósságot csinált és adósságai miatt ki kellett lépnie az ezredből. Ekkor Kopenhágába ment, ahol szintén vidám életet élt, mig szerencsésen el nem verte minden vagyonát. Nagy adósságok hátrahagyásával egyszerre csak eltünt hazulról. Azóta megpróbálta az éhezést, a nyomor megtörte a büszkeségét és most szorgalmas, derék pinczér egy berlini vendéglőben, ahol a grófi pinczér ügyességét mindenki megbámulja.

— **Mire jó a Ramazán?** A Ramazán tudvalevőleg a mohammedánok nevezetes ünnepe. Tudja mindenki, hogy ez az ünnep egy hónapig tart, amikor is a jó mohammedánok egész nap böjtölnek, nem esznek, nem isznak, nem is dohányoznak, de egész éjjelen bőségesen kipótolják mindazt, amit nappal e téren elmulasztottak. A Ramazán éjjelein még különös imát is tartanak, melynek *Szalát-altarávik* a neve. Igy mondják ezt el a lexikonok. Ez mind igen szép és érdekes dolog, de azért még se imádkozásra és böjtölésre jó a Ramazán. A török hivatalnokok is csak most tudták meg, mire jó ez az ünnep. Tudvalevő dolog, hogy a török hivatalnokok nem nagyon dicsekedhetnek fényes anyagi viszonyokkal. A fizetésüket csak nagyon ritkán kapják meg és mint *Galib* bey példája bizonyitja, csak akkor kapják meg az őket megillető fizetést, ha azt versben kérik a szultántól. Most Ramazán ünnepén kiderült, hogy nem kell épen vers a fizetés egy részének kiutalványozásához. Ma éjjel ugyanis a következő *konstantinápolyi* táviratot kaptuk:

Konstantinápoly, január 22. A Ramazan-ünnep alkalmából a hivatalnokoknak tegnap egy havi járandóságot kifizettek. A hivatalnokoknak még 13 havi fizetése van hátralékban.

Erre jó a Ramazán. A szegény török hivatalnokok most várhatnak a jövő évi Ramazánig, mig ismét kapnak egy havi járandóságot.

— **Bismarck állapota.** Bismarck herczeg állapotáról a következőket jelentik: A herczeg a teljes egészségre vezető javulás utján van és régi jókedve is visszatért. Tolószékéből még alig állhat föl saját erejéből, de általános állapota kielégitő. Midőn a napokban azt kérdezte valaki az orvosától, hogy tavaszra megint lábra áll-e a herczeg, az orvos teljes biztossággal felelte:

— Bizonyára!

S midőn ugyanaz az ur megjegyezte, hogy Bismarck is eléri azt a kort, amelyet *I. Vilmos* császár és *Moltke* elért, az orvos igy válaszolt:

— Reméljük Isten kegyelmétől, hogy ugy lesz, noha még ma is nagyon sok izgalmas dolgon kell átesnie.

Ezután szóba került az a mende-monda is, hogy a herczegnek vesebajjal komplikált csontbetegsége volna, ami körülbelül „a vég kezdete.“ Ezt is megczáfolja az orvos és azt mondja, hogy csak valami lábbaja van a herczegnek, amit öreg kora miatt nagyon nehéz meggyógyitani. A vaskanczellár kigunyolta azokat, akik tulságosan aggódnak és azt mondja bajáról, hogy fáj ugyan, de nem veszedelmes. A borivással alábbhagyott már, hanem annál szorgalmasabban issza a sört.

— **Az ókuláré.** Veszprémben nagy a haladás. Most már olyan bolt is van ott, ahol pápaszemeket árulnak, ami kétségkivül nagy jele a czivilizáczió hóditásának. A minap abba a pápaszemes boltba beállit két parasztlegény.

— Mi tetszik? — kérdezte az üzlet tulajdonosa.

— Adjon az ur egy okulárét! — felelte az egyik legény. — De jó legyen ám!

Az üzlet tulajdonosa nagyot nézett a legényre, akinek olyan szemei voltak, mint a sasnak. Mi a csudának annak az okuláré? De ha már kért, hát adott neki. Odatett elébe egy egész skatulyával, mondván:

— Tessék! Próbálja meg, melyik lesz alkalmas!

A legény pedig egymásután próbálgatta fel a pápaszemeket, nagyfontoskodva nézett körül, hogy melyiken lehet jól látni, azt is megpróbálgatta, hogy melyiken tudna legjobban ujságot olvasni, aztán nagysokára kiválasztott egyet és azt mondta:

— No, ez talán jó lesz!

De azért odaadta a másik legénynek is:

— Te Jancsi, nesze csak, próbáld meg te is! Jó lesz-e, mit gondolsz?

Az üzlet tulajdonosa csudálkozva mondta:

— Micsoda? Magának kell a pápaszem, aztán más emberrel akarja kipróbáltatni, hogy jó lesz-e?

Arra azt felelte a legény:

— De hiszen nem nekem kell!

— Hát?

— Az öreganyánknak akarok vinni egyet!

— **Az elveszett és megkerült nemesi birtok.** *Farkasházi Fischer Samu*, bécsi lakos és magyar nemes, legutóbb itt jártában betért a Japán kávéházba. Megtörtént, hogy a nemesi levelet a kávéház asztalán felejtette, és csak mikor haza ért Bécsbe, akkor vette észre a becses okmány hiányát, Vigasztalanul járkált a császárváros utczáin, mert halvány sejtelme se volt róla, hogy hol hagyhatta a becses okiratot. De nem tartott sokáig bánkódása, mert egy itteni barátja fölkereste őt Bécsben és megmondta neki, hogy a levél a Weisz Samunál, a a Japán kávéház tulajdonosánál van de nem adta ki neki, mert Fischer 20 forintért elzálogositotta. Fischer rosszat sejtve, a legközelebbi vonattal lejött Budapestre és a pályaudvarról egyenesen a rendőrségre hajtatott. Itt előadta a dolgát és sikkasztásért följelentette a kávést. A rendőrkapitány erre megidézte Weisz Samut.

— Kérem, én nem tartottam zálogban a nemesi levelet, szólt a rendőrkapitányhoz.

— Hisz Fischer urnak sem akarta kiadni.

— Csak azért, mert nem akart elismervényt adni róla.

A kávés nem másitott vallomásán és hamis vád miatt panaszt emelt Fischer ellen. A főkapitányság a kettős ügyet áttette a büntetőjárábirósághoz.

— **Mikor a pópa gyógyit.** Görögország egy kis községében, *Magula* helységben a tudákos felületesség veszedelmet hozott a lakosságra. Néhány nappal ezelőtt himlőjárvány ütött ki a községben, melylyel szemben a község lakosai teljesen védtelenek voltak, mert a közelben nem volt orvos, ki a népnek tanácscsal szolgált volna. A helység pópája *Papageorgiu*, aki az oltásokról valamit olvashatott, fogta magát s a beteg gyermekek testéből oltóanyagot vett, melylyel a gyermekek legnagyobb részét beoltotta. Rövid néhány nap alatt *nem kevesebb mint 40 gyermek halt bele a himlőbe.* A járvány azóta folyton szedi áldozatait. A tudatlan pópa *csak ugy menekülhetett a meglincheléstől, hogy maga jelentkezett a hatóságnál.*

— **Ó-Bessenyő veszedelme.** A torontálmegyei *Ó-Bessenyőn Glücksmann* testvérek háza a melléképületekkel együtt teljesen leégett. A kár több ezer forint. Szerencsére a leégett épület mellett levő szeszraktárt megmentették. A tüz oka ismeretlen.

— **Tüz a Hunyady-téren.** A Hunyady-tér 2. számu három emeletes házának a teteje, még eddig ki nem deritett okból, ma délután hat óra tájban kigyulladt. A tüzet, melynek fénye nappali világosságot árasztott a térre, a szomszédos vásárcsarnokból azonnal bejelentették a központi tüzőrségre, ahonnan *Janitsek* Andor tüzfelügyelő és *Markusovszky* Béla segédtiszt vezetése mellett az őrség kivonult s pár percz mulva a tüznél termett. Ugyanakkor már ott voltak a hatodik és nyolczadik kerületi őrségek is és egy rendőrcsapat *Palágyi* Kálmán rendőrfelügyelő vezetése mellett. A tüzoltók gyors és ügyes munkája egy fél óra alatt eloltotta a tüzet, ugy, hogy a tetőnek csak egy harmad része égett le. Az eredetileg két emeletes házat tulajdonosnője özvegy *Ettl*-né csak nem rég épittette fel három emeletre. Baleset nem történt, sőt még a harmadik emeleti lakókat sem kellett kilakoltatni.

—**A zsebelyi méregkeverők.** *Temesvárról* táviratozzák: A *zsebelyi* mérgezések ügyében a vizsgálóbiró ujabb büntettnek jött a nyomára. Egyik vádlottra, *Urzsika* Krisztinára, ugyanis rábizonyult, hogy férjén kivül, *mérgezett tejjel elpusztitotta nyolcz hónapos gyermekét is*, mert vakon született. A gyermek holttestét ma a törvényszék rendeletére ikásták.

— **Még egy öngyilkos rendőrkapitány.** *Salanki* István szegvári rendőrkapitány, másodbiró, aki mint a függetlenségi kör pénztárosa, 156 forintot sikkasztott, hogy a büntetés elől meneküljön — mint levelezőnk táviratozza, — ma felakasztotta magát a községháza padlásán. *Salanki* néhány évvel ezelőtt községi pénztáros volt, amikor is 400 forintot sikkasztott. Akkor megmenekült a büntetéstől és később a szocziálisták, akiknek egyik vezére volt, ujra hivatalba segitették.

— **A férj boszuja.** *Orosházán*, mint levelezőnk táviratozza, családi dráma történt. *Csizmadia* Mihály felesége a kocsisához huzott. *Csizmadia* elment, hogy feleségét felkeresse és rábeszélje, ne álljon többé szóba a kocsissal. Az asszonyt akkor is a kocsisnál találta, ami annyira feldühösitette őt, hogy bicskájával rohant neki vetélytársának, akin három nehéz szurást ejtett. A sulyosan összeszurkált ember még él.

— **Baleset.** *Vrbovszky* Pál, a zólyomi pléhgyár egyik munkása — mint levelezőnk irja — e napokban dinamit-patronokkal kisérletezett, meg akarván az egyik patron égő kanóczával a másikét gyujtani. A patronok fölrobbantak s a munkás mindkét kezét leszakitották. A szerencsétlen ember tizednapra meghalt.

— **Utazás a halálba.** *Lőcsei* tudósitónk irja: *Rák* Pál szepes-hanusfalvi lakos tegnap korán reggel kocsiján a lublói vásárra hajtatott. Utközben azonban álomra hajtotta egy kissé a fejét, a lovak pedig magukra hagyva, lassan tova ballagtak. Eközben egy meredek utszakaszra érve, a kocsi fékezés hijában gyorsan lefelé iramodott; a kocsi csakhamar felborult és az álmos embert maga alá temette. A fuvaros saját erejéből nem volt képes a nagy teher alól kivergődni, mire pedig az őt követő mészárosok a szerencsétlenség szinhelyére érkeztek, Rák már halott volt.

— **Rablótámadás a kolostorban.** A Mortagne mellett levő saligny-i trappista-kolostorban tegnap rablógyilkossági kisérlet történt. Egy Alphonse *Mankay* nevü szabó már hónapok óta dolgozott az apátságban. Mivel azzal gyanusitották, hogy több lopást követett el, *Sámuel* testvért, a kapust hozzája küldötték, hogy visszakérje tőle az ellopott tárgyakat. Ez alkalommal a czellában birokra kelt egymással a két ember, miközben *Mankay* fejszét ragadott, de még mielőtt Sámuel testvérre lesujthatott volna, ennek segélykiáltásaira több barát sietett elő, kik legyürték a támadót és megkötözték. A csendőrök a mérges kis szabót Mortagneba szállitották.

— **A bátor leány.** *Belgrádi* ujságok irják a következő érdekes esetet: *Ronics Radoslav*, mokrai (Montenegro) lakos a török határszélen hajtott kocsijával, midőn őt török rablók megtámadták. *Ronics* fegyvert fogott támadóira, de mig czélozhatott volna, egyik török fegyverének golyója már eltalálta, ugy, hogy kocsijáról lebukott. Ekkor a meglőtt ember leánya, Milicza, ki szintén apjával volt a kocsin, fogta apja fegyverét és két jól czélzott lövéssel két törököt lelőtt, a harmadik támadó erre megfutamodott.

— **Templomépités Mária-Remetén.** A székesfővárosnak és a környéknek oly kedves „*Mária-Remete*“ bucsuhelyen álló rozzant állapotu s igen kevés számu hiveknek a befogadására szolgáló kápolna helyett ez év tavaszán kellő nagyságu diszes templomnak a felépitését kezdik meg. A templomépités czéljára eddig összesen 58.822 forint gyült be az ájtatos hivők adományai és hagyományaiból. A templomépitési tervek és költségvetés szerint az uj templom *több, mint százezer forint költségbe fog kerülni.* Hogy tehát az épitendő templom mielőbb elkészüljön és szent czéljának átadható legyen, igen kivánatos, hogy a hivők e szent czélnak megvalósithatását mennél tömegesebb adományokkal lehetővé tegyék. Amaz adományozók neveit, akik a templomépités czéljára 200 koronát vagy ennél többet fognak adományozni, — a templom belsejének falába helyezendő márványlapokba fogják vésni.

= **Villamos és gázcsillárokat** ajánl a *Csillárgyár* részvénytársaság, Budapest, VII., Ilka-utcza. (Közlekedés zugló, kozuti vasuttal.)

= **Szépség-hibák**: szeplő, anya- és májfolt, pattanás, szemölcs, fagyos végtagok, hajkorpa, hajhullás stb. ellen különféle szerek vannak forgalomban. Dr. *Révész* Benő fővárosi szakorvos feltünő eredménynyel gyógyitja mindezeket a bajokat. Lakása Budapesten, Kerepesi-ut 63. szám.

= **„Perfector“** uj gázvilágitás mai számunkban foglalt hirdetésére utalva, e készülék hivatva van hiányt potolni, mely különösen a vidéken, ahol világitási központi berendezések nincsenek — kiváló fontosságu.

Május 15.

A 48-as események ötvenedik évfordulója nemcsak a magyar törvényhozást, magyar nemzeti társadalmat serkenti jubiláris ünneplésre, hanem ama nagy idők történetében oly gyászos szerepet játszott hazai románság is mozgolódni kezd, vagy legalább is megkisérlik mozgásba hozni, hogy a maga módja, izlése és hagyományai szerint kivegye a részét a szabadság ünnepéből.

Nekünk magyaroknak s jogszerint ennek az országnak minden polgára magyar, március 15. a kegyeletes emlékezés történeti jelentőségü dátuma.

A románok szabadságkultusza két hónappal később jár s igy ők *május 15-ikét*, a balázsfalvi nemzeti gyülés évfordulóját szeretnék megjubilálni, mint az a nagyszebeni *Tribuna* legutóbbi lelkesitő felhivásából kitetszik, mely az 1848-iki forradalom 50-ik évfordulójáról irva, azt mondja, hogy ez év a *románság ünnepe* lévén, azt a megfelelő pompával kell megünnepelni. A czikk többek közt igy lelkesiti a románságot:

„Május 15-nek szent napja büszkén ünnepeltessék meg mindenütt, ahol románok laknak, a városoktól az utolsó faluig.

„Mily lélekemelő látványosság volna egy nagy gyülés a *„szabadság“* mezején, Balázsfalván. Dicsőségünk e helyén százezren összegyülve, hogy lelkesedéssel esküdjenek *Barnutz evangyeliomára.*

„Esküdjünk, hogy mindvégig azok leszünk, mik 1848-ban voltunk: halálig hü harczosok a trónért és a hazáért, népünkért és a szabadságért!

„És minő lélekemelő volna Bukarestben, a szabad testvérek közt, *egy nagy román gyülés!* mert hiszen a románokra nézve, bárhol lakjanak is, 1848. a nemzeti ujjáébredés korát jelenti.

„Ezenkivül volna az ünneplésnek több más módja is. Például az 1848-iki események történetét ismertető népies mü kiadása, egy szép emlék felállitása a szabadság mezején . . .

Ami pedig azt az ellenvetést illeti, hogy a kormány nem engedné meg, hogy a románok megünnepeljék az 1848-iki félszázados évfordulóját, a *Tribuna* azt mondja, hogy ezzel ne törődjék senki. Mert törvény nincs, amely megtilthatná egy egész népnek, hogy történetének legszebb napját megünnepelje, sem hatalom, amely megakadályozhatná, sem terrorizmus, amely megfélemlithetné szándékában.“

Szocziálizmus mindenfelé.

A téli nyomoruság megmozditja a koplaló tömegeket. A nyomoruséghoz és az éhséghez okokat és bünbakokat keres a nyomorgó nép s az agitátorságból élősködő naplopók mindenütt kéznél vannak, hogy irányt adjanak az elégedettlenségnek.

Egy dologgal mindenekelőtt tisztában kell kell lennünk: ami az Alföldön és az országban másfelé is a tömegeket mozgatja, annak valóban nagyon kevés köze van a szocziálizmushoz.

A szocziálisztikus eszmeáramlat az a láz, amelylyel az életképes szervezet a betegség csirái ellen küzd és védekezik, az a lázongás és okvetetlenkedés azonban, amiről tudósitóink mindenfelől hirt adnak, az maga a betegség. A szocziálizmushoz a mi vidéki agitátorainknak csak annyi közük van, hogy ezt a jelszót felhasználják arra, hogy a nem-gondolkodó tömeg felkorbácsolt indulatait a maguk önző czéljaira felhasználják.

Ma már az a helyzet, hogy mint például Maglódon is a hazátlan kapa-kaszakerülő bujtogatók kiadták a jelszót, hogy az urakat agyon kell verni, mert nem engedik, hogy a nép a jogaihoz jusson, másutt meg a félrevezetett tömeg agyonveréssel fenyegeti azokat a munkásokat, akik munkát mernek vállalni.

A mindenfelől ‹ történt mozgolódásokról tudósitóink a következőket táviratozzák:

Maglód, január 22.

Valami ismeretlen szocziálista izgató annyira felbujtogatta a községet, hogy a nép mindenfelé hangosan azt beszéli, hogy megvan az egész szabadság, *az urakat agyon kell verni,* hogy a jogaikhoz jussanak. A főszolgabiró megszaporitotta a csendőrséget. Azért mégis folyvást érkeznek bujtogatók, akik az éj leple alatt gyüléseket tartanak a néppel s hajnalban is ismét eltünnek.

Abony, január 22.

A munkásmozgalom legujabban olyan nagy arányban mutatkozik, hogy a legkomolyabb ellenintézkedésekre van szükség. A zavargásra hajlandó elemek a tisztességesebb *munkásokat agyonveréssel fenyegetik,* arra az esetre, ha a munkaadókkal az arató-szerződéseket megkötik. Az abonyi birtokosság a napokban értekezletet tartott, amelyben a munkások számára a megélhetést teljosen biztositó föltételeket állapitottak meg, amelyek sokkal előnyösebbek a mult évi aratási szerződésben foglaltaknál.

Nyiregyháza, január 22.

A szabolcsmegyei szocziálisták nagy meetingre készülődnek. 26-án Kis-Kállóban, 27-én Nyiradonyban, 28-án Bőkonyban tartanak népgyülést s ezeknek megtarthatását a főszolgabiráktól kérelmezték. A szabolcsmegyei szocziálisták egyre nagyobb sikerrel folytatják üzelmeiket. Tanaik a szomszéd Biharmegyében is rohamosan terjednek. Igy *Nagy-Léta, Uj-Léta, Hosszu-Pályi, Bagamér* községben tömérdek szocziálista van. Most pedig már Álmosdon lázonganak a lakosok s a napokban már gyüléseztek is, még pedig nem csekély eredménynyel, mivel a hivek száma körülbelül 200-ra rug. Követeléseiket a következő főbb pontokba foglalták össze:

A napszám legyen télen-nyáron 2 forint, a feles föld munkálása lépjen életbe és veszszen a harmados föld. Aratáskor mindenki a termés tizedét kapja, a földek szétosztandók és számitásuk szerint egy-egy 14 hold földet kapna.

Nagy-Károly felé is erősen terjed a szocziálizmus. A *mátészalkai* járás főszolgabirája tiz községbe csendőri segitséget kért.

Sátoraljа-Ujhely, január 22.

A csendőrség elfogta azt a két szocziálistáskodó bujtogatót, akik a vidék népét felizgatták. Ezek: *Kovács* János szabolcsmegyei gálvai földmives és *Brinyárszky* László galicziai születésü lakatoslegény. Mind a kettőt haza tolonczolták.

Pécs, január 22.

A Darázs, Herczeg-Márok és a szomszédos sokaczoktól lakott községekben lábrakapott szocziálista- és anarkistajellegü mozgalom indokolttá teszi azt az aggodalmat, hogy a rendelkezésre álló csendőri karhatalom nem lesz képes a lappangó tüzet elfojtani. A baranyavári és mohácsi főszolgabirák, hogy elejét vegyék a vérontásnak, mely, az előjek után itélve, elkerülhetetlennek látszott, katonaság kirendelését kérték és ilyen értelemben tett már tegnap távirati uton előterjesztést az alispán a belügyminiszternél. *Fejérváry* Imre báró főispán és *Trixler* Károly alispán ma délelőtt tiz órakor Mohácsra, illetőleg Dárdára mentek, hogy a helyszinén szerezzenek tapasztalatokat a tévutra csábitott sokácz községekben és ezeknek a tapasztalataiknak alapján tegyenek ujabb előterjesztést a belügyminiszterhez a katonaságnak a csendzavaró községekbe való kirendelése tárgyában. A Mohácson szerzett tapasztalatok következtében ma délután a 44-ik Albrecht főherczeg nevét viselő és Pécsett állomásozó gyalogezred 4-ik zászlóalja parancsot kapott, hogy haladéktalanul a zavargások szinhelyére siessen. A 300 emberből álló zászlóalj teljes felszereléssel, emberenkint 100 éles töltéssel, Kobrusz Emil alezredes parancsnoksága alatt esti fél 8 órakor különvonaton elindult Mohácsra, hova esti 11 órakor érkezett meg és onnan indult Izsép, Darázs, Herczeg-Márok és Dályok községekbe, hogy ott a polgári hatóságoknak a rend fontartását czélzó törekvésében segitségére legyen.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **A „Lili“ jubileuma.** Lilinek nem illik többé bókolni: Lili a legszebb nő, akit franczia vaudevilleisták valaha világra hoztak. Szinpadi pályája nem volt nehéz, hóditott mindenütt, ahol megfordult. De a specziális magyar szinházi viszonyokat teljesen félreismernők, ha a „Lili“-nek épen budapesti karriérejét egyedül Millaud és Hervé uraknak tudnók be érdemül. Hogy Lili ma este a Népszinházban ötvenedszer fujhatta meg az ezred trombitáját, *Küry* Klára kreácziójának köszönhető. Vajjon tökéletes Lili-e? Nincs tökéletes Lili: mert Lili és Plinchard nem szinpadi alakok többé, ők annyira benn élnek képzelmünkben és annyira átmentek vérünkbe, hogy nincs senki, aki magában el ne játszotta volna vagy Lilit vagy Plinchardot, és aki a magáéiból egy-egy képzetet hozzá ne füzne ezekhez az alakokhoz. A magyar szinpadnak *Küry* Klára mindenesetre a legtökéletesebb Lilije. És soha sem volt bájosabb, megvesztegetőbb, mint ma este. Elmondhatja, hogy az az ötven előadás, amelyet a „Lili“ ime megért, nemcsak a nevéhez, hanem a müvészetéhez is füződik. A közönség egész estén át zajos ováczióban részesitette. A zsufolt nézőtér egy része théatre parészerü képet nyujtott: a földszint első széksoraiban, valamint az elsőemeleti erkélyen és néhány páholyban az urak erre az alkalomra frakkba öltöztek. Az est folyamán rengeteg mennyiségü virágot nyujtottak föl a szinpadra. Az országos kaszinó egy aranyos diszitésü albummal kedveskedett a müvésznő sok száz tisztelőjének aláirásaival. Szép volt egy ezüst babérkoszoru, amely körülfogta a müvésznő négy arczképét a „Lili“-ből; és elmés meglepetés a nézőtérnek az a tervrajza, amelyen mindegyik ülés helyére oda van irva annak a neve, aki ma este ezt az ülést elfoglalta. A szinház hölgylátogatói pompás bokrétát küldtek névjegyeikkel. A virágkosaraknak és bokrétáknak különben nem volt se szeri, se száma. Küry Klára e szép estén a kollégáira is gondolt, mindnyájukat meglepve egy-egy ezüst babérlevéllel. Hogy minden dalát meg kellett ujráznia, csak természetes. De ne feledkezzünk meg *Szirmainak* jeles Plinchardjáról sem, aki ma este szintén az ötvenedik fölléptét jubilálta és aki az országos kaszinótól nagy babérkoszorut, a közönségtől pedig töméntelen tapsot kapott és ne *Kassainak* szintén babérkoszoruval honorált, hires Hypothése márkijáról sem.

m. g.

* **Jászai Mari ünneplése.** *Jászai* Mari, aki az egész január hónapot Olaszországban, az olasz szinpad tanulmányozásában tölti, február első napjaiban tér vissza. Első fellépte alkalmából nagy ováczióra készülnek. Irói körökben lakoma rendezését tervezik, az egyetemi polgárság pedig koszorut nyujt át neki, szalagján a következő felirattal: *„A legnagyobb müvésznőnek* — az egyetemi polgárság.“

* **Ujdonságok a Nemzeti szinházban.** Sardou darabjának, a *Marcelle*-nek bemutatója után a Nemzeti szinház igazgatósága egy eredeti drámát hoz szinre. *Abonyi* Árpád „Kápolna“ czimü szinmüve ez, amelyből a próbákat már meg is kezdték. Ezenkivül készülnek Henry *Becque* „Parisienne“ czimü vigjátékára, amelyet dr. Lázár Béla forditott.

* **Hirek a Népszinházból.** Ifj. Bokor József népszerü operette-je, *A kis alamuszi,* amely az ujdonságok miatt egy időre lekerült a müsorról, csütörtökön ismét szinre kerül, a főszerepben Hegyi Arankával. Mary szerepét Balog Etelka ezuttal játsza először. A jövő hétnek lesz még egy másik érdekes estéje is. Azután a fényes siker után, amelyet „A falu rossza“ feleleventése elért, most Tóth Ede egy másik kitünő népszinmüvének ejtik sorát. Pénteken kerül ugyanis szinre a *Toloncz,* amelyben Liszka szerepét Blaha Lujza, Mravcsák Johann-ét pedig Horváth Vincze játsza.

* **Tina di Lorenza.** Az olasz müvésznő, mint már emlitettük, február 10-én kezdi meg vendégszereplését a *Vigszinházban.* Az első estén az „Otthon“-ban, 11-én „Adrienne Lecouvreur“-ben, 12-én a „Vasgyáros“-ban, 13-án „Fedorá“-ban és 14-én a „Frou-frou“-ban játszik.

* **Hubay-Popperek Zágrábban.** A Hubay-Popper kvartett hétfőn Zágrábban hangversenyez. A müvésztársaságot a horvát kamarazene-egyesület hivta meg.

FŐVÁROS.

(A nemzeti architektura.) Emiatt van most nagy zavarodás az épitőművészek, szakértők, tanácsi és bizottsági tagok között. A kőbányai templom kérdése a fölebbezések és a különvélemények valóságos háboruságát támasztotta. A főváros negyedik éve, hogy megbizta *Lechner* Ödön épitőművészt a kőbányai templom épitésével. A következő 1895-ik évi november havára az épitési munkának be kellett volna végződnie s még ma is egyre tart, bár azóta folyton dolgoztak az épületen. Az épület költségeit, a berendezés nélkül, *283.191* forintban állapitották meg, azzal a kikötéssel, hogy ennél több pénzbe nem kerülhet s eddig *380,000* forintot költöttek el, pedig még hiányzik a többek között a huszártorony is. A tanács már unta a tulköltekezést. Kapott az alkalmon, mikor a berendezésre került a dolog, kimondotta, hogy erre 120,000 forintnál többet nem adhat s mivel *Lechner* Ödön 180,000 forintot kér, *Tandor* Ottó egyetemi tanárt bizza meg. A határozat nem ment valami simán, heves vita fejlődött ki s szavazás utján döntötték el Tandor megbizatása ügyét, ami ellen *Kun* Gyula tanácsnok *különvéleményt* adott be. *Lechner* Ödön tisztelői most erős mozgalmat inditottak, megtámadták a tanács határozatát s nagyon agitálnak a bizottsági tagok között Tandor megbizatása ellen. A nemzeti architektura mellőztetését fődözték ebben föl, mert Lechner az épületet is magyar stilben épitette s a belső berendezésnél is ragaszkodik a nemzeti stilushoz. Az ügy szerdán a közgyülés elé kerül.

(A Kisfaludy-szinház.) A főváros a mult évben 6000 forint évi szubvenciót szavazott meg az ó-budai Kisfaludy-szinháznak. *Serly* Lajos, a szinház igazgatója most kéri a november—deczember havára eső 1000 forintos részletet. A tanács ma délelőtt tárgyalta a folyamodást, de elutasitotta, mivel a szinházban már október óta nem játszanak.

(A 48/49-iki jegyzőkönyvek.) *Toldy* László főlevéltárnok terjedelmes inditványt adott be a tanácshoz az 1848/49-iki pesti, budai, óbudai közgyülések jegyzőkönyveinek a kinyomtatása iránt. A szabadságharcz ötvenedik évfordulója alkalmából ez nagyon aktuális is volna, másrészt érdekes s mindenkinek rendelkezésére álló kutforrásul szolgálhatna a főváros történetiróinak. A közgyülés jegyzőkönyveit csak 1885 óta nyomtatják ki, a korábbiak csak poros, szétrongyolódott fóliánsokban vannak meg. Toldy főlevéltárnok a 48/49-iki jegyzőkönyvek közkézre bocsátásával kapcsolatban az összes közgyülési jegyzőkönyvek kinyomtatását is inditványozza.

(Ámor és Vénusz a raktárban.) Gróf *Zichy* Jenő megajándékozta a fővárost egy érdekes szoborművel, amely Ámort és Vénuszt ábrázolja. Az illetékes fórumokon nagy fejtörést okozott a gróf ajándéka. Mit csináljon a főváros Ámorral és Vénuszszal, mikor nemcsak az elhelyezésre való hely, de még a bevezetésére alkalmas rovat sem találtatik a hivatalos könyvekben. Sok nehéz aggódás után elvitték a gazdasági hivatal raktárába. Itt ugy is csak ásó, kapa, seprő, s más efféle eszköz található, kell valami más is, a változatosság okáért. Ott hevert a a szobor hosszu idő óta, mig végtére a tanács elrósteite magát s most utasitotta a mérnöki hivatalt, hogy állittassa föl az artézi fürdő előtt.

(Közélelmezési programm.) A főváros közélelmezési bizottsága ma délután ülést tartott, amelyen *Hermann* Béla tanácsnok, a bizottság uj elnöke röviden az egész közélelmezési programmot vázolta. Ami a közel jövő teendőit illeti, mondotta székfoglalójában létesitenünk kell az *egységes vásárrendtartást*; foglalkoznunk kell a *lóvágóhid* kérdésével, legalább próbaképp s e tekintetben azt hiszem 25—30.000 forint elég lesz a kisérletre. Nem hagyhatjuk figyelmen kivül azt a kérdést sem, vajon miként lehetne értékesiteni a beteg (de nem elhullott) állatok husát, mert most ezt egyszerűen megsemmisitik, holott — kellő ellenőrzés mellett — jó és olcsó táplálékul szolgálhatna annak a szegényebb néposztálynak, amelynek nincs módjában a drágább hust megvenni, Végre foglalkoznunk kell a *táplálékok vizsgáló-intézetével* s a *szőlőtelepnek* az ügyével.

A programmot a bizottság nagy tetszéssel fogadta, ámbár uj nincs az egészben semmi. Megválasztották ezután a vásárcsarnoki bizottságot s ezzel az ülés be is végződött.

VIDÉK.

* **(Nem lesz kormánybiztos!)** *Fiumei* levelezőnk a következőket táviratozza: A *Voce del Popolo* értesülése szerint *Fiume egyelőre nem kap kormánybiztost.* A városi ügyek vezetésének kérdését *a kormány más, egyelőre ismeretlen módon oldja meg.* E részben minden perczben várják a belügyminiszter rendeletét.

* **(Kitüntetett biró.)** *Czermann* József budafoki községi birót a király a koronás arany érdemkeresztttel tüntette ki s ebből az alkalomból szép ünnep volt tegnap *Budafokon.* Az egész képviselőtestület diszgyülésre gyült egybe, amelyen *Beniczky* Lajos Pestvármegye alispánja jelent meg s szép szavakban méltatta a biró érdemeit. Az alispán zajos éljenzés közben tüzte az ünnepelt mellére a királyi kitüntetést. A diszgyülést, melyen ifj. *Endresz* Márton elöljáró elnökölt, lakoma követte.

* **(Feljelentés a polgármester ellen.)** *Esztergomból* a *M. É.* könyomatos a következőket jelenti: *Sulyánszky* Antal, az esztergomi székes főkáptalanság elnöke, feljelentést tett a vármegye alispánjánál *Malina* János polgármester és Esztergom város vámszedő és pénzügyőri közegei ellen amiatt, hogy a *primási udvar jövedelméhez tartozó kövezetvámot évek óta rendszeresen megrövidi-tették.* A feljelentés annál nagyobb feltünést kellett, mert *Malina* János polgármester ellen csak nemrégiben tartották meg az eljárást hivalalos pénzek hütelen kezelése miatt.

* **(A rózsahegyi mandátum.)** Rózsahegyen — mint onnan táviratozzák — a néppárt tegnap értekezletet tartott, amelyen a Mattyasovszky halálával megüresedett képviselőségre *Klinka* András szlécsi plébánost jelölték.

* **(Restauráczió Moson vármegyében.)** *Magyar Óvárról* táviratozza tudositónk: A megtartott megyei restauráczió a szabadelvü párt teljes győzelmével és a néppárti jelöltek bukásával végződött. Megválasztották alispánnak *Pogány* Józsefet, árvaszéki elnöknek *Mentzel* Gézát, főszolgabirónak a rajkai járásba *Sőtér* Ferenczet, szolgabirónak *Hegyi* Miklóst, árvaszéki jegyzőnek *Antony* Róbertet, vármegyei második aljegyzőnek gróf *Decasse* Jánost, közigazgatási bizottsági tagoknak: dr. *Hahnenkamp* Sándort és *Puchtinger* Józsefet.

Chorin Ferencz és a választói.

(Távirati tudósitás.)

A szatmári szabadelvüpárt vezetőit nagyon elkeseritette, hogy képviselőjüket, dr. *Chorin* Ferenczet kihagyták az igazságügyi bizottságból. Ugy vélekednek, hogy ez nemcsak személyes ügye képviselőjüknek, hanem *megbántása a szatmári szabadelvü pártnak,* amely pedig sokkal többet tett az elmult képviselőválasztás alkalmával, semhogy erre rászolgált volna. Azonkivül dr. Chorin Ferencz személye iránt nagy a ragaszkodás Szatmáron, épugy politikai működéseért, mint személyes tulajdonságaiért is.

Ez a ragaszkodás impozáns módon nyilatkozott meg a szabadelvü párt mai nagy gyülésén. A gyülést a kereskedelmi bank nagy tanácstermében tartották délután 3 órakor. A terem azonban szűknek bizonyult és a párttagok jórésze a szomszédos melléktermekbe vonult.

Antal Dániel pártelnök üdvözölte a megjelenteket, majd felhivta *Jákó* Mihály végrehajtó bizottsági elnököt, hogy ismertesse az összejövetel czélját.

Jákó Mihály előadta, hogy a büvádi perrendtartás életbe léptetésének tárgyalása alkalmával nézeteltérés merült fel *Erdély* igazságügyminiszter és dr. *Chorin* között, az ismert 16-ik § fölött s ezért történt, hogy a szakminiszter határozott kivánságára, Chorint az igazságügyi bizottságból kihagyták. Ebben az eljárásban a szatmári szabadelvü pártnak sérelmét is látja és fájlalja, hogy e pártnak önfeláldozó munkássága és az általa kivivott nagy diadal a központban oly hamar feledésbe ment. Megnyugvással látja, hogy dr. Chorin, a személyét ért sérelem daczára, a szabadelvü párt kötelékében maradt; szükségesnek találja azonban, hogy a párt őt tántorithatatlan ragaszkodásáról biztositsa és buzditsa szabadelvü irányban való működésének folytatására. Végül azt javasolta, hogy Chorinhoz ily tartalmu táviratot, a központi párt elnökségéhez pedig átiratot küldjenek. Ezután felolvasták a Chorinhoz intézett táviratot:

„Az országgyülési szakbizottságok megalakitása alkalmával, a szatmári szabadvü párt mai nagygyülésének egyhangu határozatával üdvözöljük Nagyságodat, mint fáradhatatlan harczosát a szabadságnak és jognak, mely csak a szabadságon alapulhat és biztositjuk pártunknak változatlan bizalmáról és ragaszkodásáról.

A párt nevében

Antal Dániel elnök.

Dr. *Kelemen* Samu jegyző.

A báró *Podmaniczky* Frigyeshez, mint a szabadalvü párt elnökéhez intézett átirat kiemeli, hogy csupán a három tényezőnek együttmüködése: a szabadelvü párt elveihez való hü ragaszkodás, a dr. Chorin parlamenti müködése és személye iránt érzett osztatlan bizalom és a párt minden egyes tagjának lelkes müködése tette lehetővé annak a fényes győzelemnek kivivását, melyért a mult képviselőválasztás alkalmával a központ táviratilag is üdvözölte a szatmári szabadelvü pártot. Szükségesnek tartja tehát a párt, hogy semmi olyas ne történjék, ami a párttagok lelkesedését lohaszthatja és ezáltal a hosszu küzdelmek után szervezett párt szervezett állandóságát koczkára teszi. Kijelenti a párt, hogy képviselőjének mellőzésében *a maga sérelmét látja,* miután ő küldte a parlamentbe képviselőjét. Végül annak a reményének ad kifejezést, hogy kölcsönös belátással és hazafiassággal a félreértések el fognak simulni és hogy abban az irányban minden tényező szivesen meg fogja tenni a magáét.

Ugy a táviratot, mint a feliratot lelkesen megéljenezték.

*

Megjegyezzük itt, hogy *Chorin* Ferencz a készülő óvázióról már előzetesen, távirati uton értesült, mire ő arra kérte a választóit, hogy *minden tüntetéstől tartózkodjanak.*

TÖRVÉNYKEZÉS.

= **Szimon Anna gyilkosai.** A mai folytatólagos tárgyaláson a fölebbezési biróság tizenkét ujabb tanu beidézését és kihallgatását rendelte el. Ezekre a tanukra a védelem hivatkozik. Az ügyész kérelmére felolvasták a Bojcsev szökési kisérletéről szóló jegyzőkönyvet, amelylyel az ügyész megerősitve látja Bojcsev bünösségét, mert ha ártatlan volna, bizonyára nem kisérelte volna meg a szökést. Kihallgatták Bojcsev Decskót és fivérét, akiknek vallomása mindenben megegyez az elsőbiróság előtt tett vallomással. Határozottan tagadják a gyilkosság elkövetését. *Kanazirszky* hadnagy akinek szüleit hamis eskü miatt is perbe fogták, mert azt vallották, hogy Bojcsev a gyilkosság idején náluk volt, semmi lényegeset nem vall. A hozzá intézett kérdésekre kitérő feleleteket ad. A védő kérelmére kihallgattak többek között egy zsandárt, akivel a védelem Bojcsev ártatlanságát akarja beigazolni. A tanu annak a fiakkeresnek a vallomását akarja aggályossá tenni, aki a gyilkosság éjjelén bérkocsijában vitte Bojcsevet a Szimon Annának adott légyott helyére. Azt mondja, hogy a bérkocsisnak egy ismeretlen ur hatszáz Napoleon-aranyat biztositott terhelő vallomásáért. Ez a tanu azonban szintén terheltként szerepel abban a bünperben, amelyet a Kanazirszky-házaspár ellen tettek folyamatba. A tárgyalást holnap folytatják.

= **Letartóztatott ügyvéd.** A zombori törvényszék egyik vizsgálóbirája e napokban vizsgálati fogságba helyezte *Harsányi* (Hartstein) Albert hajdu-dorogi illetőségü *boszniai ügyvédet.* Harsányi körülbelül tiz esztendővel ezelőtt költözött Boszniába, ahol letette az ügyvédi vizsgát és irodát nyitott Brcskán, ahol a reá bizott pénzekből nagy összegeket elsikkasztott. A büntetés elől Magyarországba szökött s a dolna-tuzlai ügyészség megkeresésére Debreczenben letartoztatták, s 18.000 forint óvadékösszeg ellenében nemsokára szabadlábra helyezték. Az igazságügyminiszter a bünper elbirálására a zombori törvényszéket delegálta. Itt a vizsgálat vezetésével *Grün* József birót bizták meg, aki Harsányi Albertet kihallgatása után *letartóztatta.*

= **El — Amerikába!** *Sussmann* Zsigmond ügyvédi irnok, aki egyideig „dr. Sussmann" néven a csalások egész halmazát követte el, belügyminiszteri engedély nélkül dr. *Szendrényi* Simonra változtatta a nevét és *Rosenberg* Réza budapesti „magánzónőhöz" szegődött magántitkárnak. A titkár ur aztán rábeszélte az asszonyt, hogy vegyen bérbe egynéhány bérházat, aztán kaucziókepes fő- és vicze-házfelügyelőket alkalmazzon, akiknek pénzén szépen megosztoznak. Rosenbergné nem sokáig kérette magát. Több házat bérbe vett és 38 szegény embert alkalmazott kauczióval. Dr, Szendrényi ur a hiszékeny emberek pénzének jó részét magához vette és a följelentések megtétele előtt *Amerikába szökött.* Rosenbergné azonban itt maradt és csakhamar bevonult a Markó-utczai fogházba, ahonnan egyhamar ki nem szabadul. Harminczn yolczan jelentették fel és mindannyian szigoru megbüntetését kérik.

= **A zsarolóbanda.** *Barabás* Albertet és társait ma délelőtt már átkisérték a rendőrségtől az ügyészséghez. Dr. *Halász* Lajos királyi alügyész valamennyi ellen a vizsgálat megindítását inditványozta. Barabás védője, dr. *Guthi* Soma ügyvéd, ma beadványt intézett a törvényszékhez, amelyben kifejti, hogy Barabásnak állandó lakása van, büntetlen multu és a terhére rótt cselekmény nem olyan sulyos természetü, hogy az a vizsgálati fogságot megokolttá tehetné, miért is szabadlábra való helyezését kéri.

A foglyokat egyfogatu bérkocsikon szállitották át az ügyészséghez. Az első kocsiba Lévainét ültették, aki szitkozódva foglalt helyet a detektiv mellett: azután sorra következtek *Tóth* Imre, *Gerő* Menyhért és *Barabás* Albert. *Baumgarten* Ármin ügynököt a rendőrség még tegnap szabadon bocsátotta.

FARSANG.

Épitő iparosok bálja. A Vigadóban ma este ismét felhangzott a zene; sirt a Rácz Pali kezében a hegedü, pattogott a czimbalom hurja, szólott a katonabanda, száz és száz leány röpködött a teremben s a mamák, a terem diszei, a Vigadó falának mosolygó dekoráczioi boldogan tekintettek szét. Hiába, az épitő iparosok nem könnyüvérü jogászok, azok már jó parthiek, akik építenek másoknak is, maguknak is fényes, magas palotákat: az épitő iparos már komoly férjjelölt. Ennek tulajdonitható, hogy zsufolásig megtelt a Vigadó. A négyeseket 150 pár tánczolta. A tánczrend miniatur érczpalotát ábrázolt, mely egy kis tükröt és egy tánczrendet rejtett magában. A bálanyák közül megjelentek: *Alpár* Ignáczné, *Valla* Józsefné, *Neuschloss* Marczelné és *Majorossy* Gézáné. A mulatság jó kedélyben reggelig tartott.

Az ujságirók bálja. A Budapesti Ujságirók Egyesületének rendező bizottsága ma délután ülést tartott, amelyen végleg megállapitották az idei nagy tánczestély részleteit. A tánczestély február 20-án lesz a Royal-szálló disztermében. Mint tavaly, az idén is fényes hangverseny előzi meg, amelyen a legkiválóbb müvészek fognak részt venni. A rendező bizottság holnaptól kezdve mindennap tart ülést és nincs kétség benne, hogy az idén is a legsikerültebb tánczestélyek egyike lesz az ujságirók mulatsága. A bizottság a napokban megkezdi a meghivók szétküldését. Mindazok, akik meghivót óhajtanak, az egyesület helyiségében (Károly-körut 4. szám) jelentsék be erre való igényüket.

Athléta csónakda-piknik. Az athléta csónakda márczius 5-én nagyobbszabásu pikniket rendez a fővárosi Vigadóban, mely alkalommal az athléta-bál publikumának jó részét reméli ujra üdvözölhetni.

Müvésznövendékek bohém-estélye. A müvésznövendékek bohémestélyüket február 5-én feltétlenül megtartják. Az estély védnöknői: dr. *Wlassics* Gyuláné, gróf *Apponyi* Albertné, *Brüll* Ignáczné és *Hirsch* Jakabné. Védnökei; dr. *Wlassics* Gyula, gróf *Apponyi* Albert, gróf *Andrássy* Tivadar, *Fenyvessy* Ferencz, *Mihalovits* Ödön és *Stróbl* Alajos lesznek. A rendezőség a meghivókat most küldi szét s kéri mindazokat, kik arra még igényt tartanak, hogy jelentkezzenek Andrássy-ut 67. sz. II. emelet és 71. sz. I. emeleti irodákban délelőtt 11—12 és délután 2—3 óráig.

NYILTTÉR.

Huzás február 1-én
Eugen herczeg szobor sorsjegyek 50 kr.
Főnyer. 75.000 kor. értékben. Ajánlja:
Weil Félix, Andrássy-ut 7. Mercur bank- és váltóüzlet, Berettya-u. 12.

Szt.-Lukácsfürdő Téli és nyári (155) **gyógy-hely.**
Gőzfürdők urak és hölgyek részére egész nap nyitva

ROYAL nagyszálloda BUDAPESTEN.
Kugler-féle raktár a bodegában, naponta friss nagy választék eredeti **bonbonierokban**. Legfinomabb **cognacok** kicsinyben, nagybani árak mellett eladatnak. Szinházi előadások után friss ételek, naponta hangverseny. **Schmitt Károly** igazgató.

Vetni való árpa és bükköny
kapható: **Weisz Józsefnél** 415
BUDAPEST, V. ker., Béla-utcza 6. sz. és Miskolczon.

KÖZGAZDASÁG.

A tőzsde hete.

Nem kérkedni akarunk éleslátásunkkal, midőn visszahozzuk olvasóink emlékezetébe ama határozott tartózkodást, melylyel a hó elején megindult hausse-irányzatot fogadtuk. A januáriusi szelvény esedékességből folyó pénzbőség fölszabaditó hatásának hirdetőivel szemben utaltunk arra, hogy semmiféle szelvény, de még a szélesebb alapu pénzbőség sem képes tartósan „jó tőzsdéket" teremteni. Fölemlitettük a tapasztalat által beigazolt igazságok alapján azon tényerőket, melyek az értékvásár viszonyait alapjukban javithatják annyira, hogy a pénz olcsósága is kedvező hatással lehet rájuk.

Midőn ezt tettük, nem csupán a pénz bőségesebb áramlására hivatkoztak azok, kik vérmesebb reményeket tápláltak. Utaltak a magyar politika csendesebb irányzatára, a békéltető osztrák kormány elnökének ügyességére, kiméletes eljárására és jobb kilátásaira, valamint az egész európai politika békés folyamatára.

Azóta, rövid két hét alatt, Anglia viszonya Oroszországhoz feszültebbé vált a Kinára irányuló közös érdekeik megegyeztetésének nehézségei miatt; Japán ugyanez okból hajóraját ujra készenlétbe állitani kezdé; Törökország ellenkezésbe jutott egész Európával a krétai kormányzó személyének kijelölése miatt; Oroszország katonákat inditott keleti tartományaiból a nyugatiakba; a franczia kormány állása az országban kitört komoly társadalmi villongások miatt erősen megrendült; Gautsch miniszter ur két-három izben apró kudarczokat vallott és oly helyzetbe jutott, hogy egyáltalán nem tudja, vajjon képes lesz-e Ausztriában a parlamentáris rendet helyreállitani? és ha igen, vajjon mennyiben bizhatunk ama rend tartósságában? és végül a magyar politika parázstüze elbujt az utóbbi napok tüzvészében képződött hamu alá, hol titokban sziporkázik és talán csak azt várja, hogy valamely alkalommal ujra lobot vessen.

Semmi sem történt és majdnem minden elromlott; ami nem romlott, az bizonyára nem is javult.

A kedvező mozzanatok tehát, melyek a tőzsdét ama bizonyos jobb jövővel kecsegtették, elhalványultak vagy legalább hatástalanoknak bizonyultak. Közülök csak egy maradt meg teljes erőben, biztató virágában: a pénzbőség.

Ennek most már, minthogy egyedül áll a küzdtéren, szemébe nézhetünk. Vizsgálhatjuk, méregethetjük erejét; kipuhatolhatjuk hatását.

De minél inkább nézünk a szemébe, minél élesebben figyeljük: annál jobban forditja el fejét tőlünk. Mintha izgatná fürkésző tekintetünk. Kitér az inkviziczió elől. Kelletlenül zsörtölődik: Mit akarnak én tőlem? Hát kielégithetem én kivánságaikat? Megfelelhetek én várakozásaiknak? Mikor tudtam én bizalmat és vételkedvet teremteni? Én ezeket csak támogatni és erősiteni vagyok képes, ha megvannak. De mikor nem léteznek, az én hatalmam nem terjed odáig, hogy megszüljem őket.

És a tények beigazolják tehetetlenségét. Németországban egyre-másra szállitják alább a bank-kamatlábat; Bécsben fünek-fának kinálják az olcsó penzt; nálunk a pénzintézetek szekrényei tömvék a legszebb bankókkal; és az árfolyamok csusznak lassankint, majdnem észrevétlenül, de azért nagy következetességgel lefelé; hol $^{2}/_{10}$, hol $^{6}/_{10}$, hol megint $^{8}/_{10}$ forinttal; de mindennap valamivel. A különbözetek nem igen nagyok; de azért a papirok birtokában levő tőkepénzes urak minden reggel találnak az ujságban egy-egy zárlati árfolyamocskát, mely megkeseritheti fölöstök-kávéjukat.

Hol van tehát az annyira hánytorgatott pénzbőség remélt hatása?

És nálunk még csak hagyján. Nálunk az árfolyamok az inséges év százszoros nyomoruságainak hatása alatt már idejekorán annyira lementek, hogy mostani senyvedésük nem is ölthet igen nagy mértéket. De Berlinben! Hol minden a legszebb virágában volt egész januárig, hol a mértéklelen pénzszüke korszaka alatt az értékek ára csak ugy vágtatott föl a hausse létráján! Ott, ott! Ott szakadt meg a vigalom, épen azon perczben, mikor a pénzbőség járványossá lett. A lakodalmi hangulat teljes megrontására elég volt az, hogy a hőmérő öt fok Celsiussal fölebb menjen. Az időjárás megenyhülése folytán, a derék porosz gazdaasszonyok kályháikat takarékosabban kezdték füteni, és két hét multán némely kőszénbányák kénytelenek voltak üzemüket megszoritani, sőt egyes tárnákban meg is szüntetni. És ez a csekély körülmény visszafejlesztette igen érzékenyen az egész értékvásárt. A kőszénszükséglet apadása sokkal erősebb volt, mint a pénz minden olcsósága. Nagyobb hatást tett lefelé, mint a kisebb kamatláb egyáltalán tehetett volna fölfelé. Pénz van, de mit ér, mikor senki sem vesz érte köszenet!

És ez a bolond reflxió áll átalánosságban az egész értékvásárra nézve is. Pénz most már van nálunk is. De mit ér, ha nem vesznek rajta papirokat!

A pénzbőséggel tehát leszámoltunk. Impotencziája fényesen bebizonyult, Benne tehát nem bizunk többé.

De hát akkor mibe bizzunk?

Egyelőre semmibe. Ez a legbiztosabb, habár nem igen étvágygerjesztő.

Előbb meg kell várnunk, mig az évi osztalékok kihirdetésével érkezendő kellemetlen meglepetések záporesője elmult a fejünkről. Majd ha az ezek nyomán támadó fájdalmakat legyürtük és a jövő termés jónak mutatkozik; vagyis majd ha a mult év nyomorának végső következményeit lenyeltük és a folyó év kilátásai fölegyenesitik lelkünket, uj reményeket támasztanak és uj bizalmat keltenek: akkor majd földerül az értékvásár ege is; és akkor a pénzbőség is megteheti hatását, vagyis betöltheti, nem ugyan irányalkotó, de természetes iránytámogató szerepét.

Addig, mig ez meglesz, csak nézhetjük a dolgokat és elgondolhatjuk, hogy két gyönge hét után talán jő egy harmadik, erőteljesebb. Ez szép lesz, ha lesz.

Közgazdasági táviratok.

Nyiregyháza, január 22. *Jakobovits* Adolf itteni rőfös és divatkereskedő csődbe jutott, 35.000 forint passzivával szemben csak 5000 forintot tesznek az aktivák.

Bécs, január 22. Az *„Union" vas- és bádoggyár* 1894. évi 5%-os elsőbbségi részkötvényeinek birtokosai ma a kereskedelmi törvényszéken tartott gyülésükön három bizalmi férfit választottak, hogy a közös gondnok javaslata értelmében tárgyalásokat folytassanak e részkötvényeknek a társaság ingatlan vagyonára leendő jelzálogi bekebelezése iránt.

Berlin, január 22. Májusi járadék 102.25, Ezüst járadék 102.25, Osztrák aranyjáradék 103.30, Magyar aranyjáradék 103.20 Magyar koronajáradék 99.75, Osztrák hitelrészvény 223.—, Osztrák-magyar államvasut 145.40, Déli vasut 35.10, Bustiehrádi vasut 259.—, Osztrák bankjegy 169.80, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.80, Rövid lejáratu váltó Párisra 80.85, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.38, Orosz bankjegy 216.50, Olasz járadék 94.40, Laura-kohó 184.—, Harpeni 183.10, Olasz központi vasut 134.60, Török sorsjegy 115.75.

Az utótőzsdén: Osztrák hitelrészvény 223.10, Osztrák-magyar államvasut 145.40, Déli vasut 35.10, Magyar aranyjáradék 103.20, Disconto-társaság 202.—. Szilárd.

Hamburg, január 22. *(Esti tőzsde.)* Osztrák hitelrészv. 301.20. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, január 22. *(Esti tőzsde.)* Osztrák hitelrészvény 301.—, Déli vasut 71.50, Osztrák-magyar államvasut 294.75. Az irányzat szilárd.

Páris, január 22. Uj 3%-os franczia járadék —.—, 3%-os franczia járadék, 103.15, 3½%-os franczia járadék 107.35, Osztr.-magy. államvasut 730, Länderbank —.—, Osztrák aranyjáradék 104.—, Magyar aranyjáradék 102.50, Déli vasuti elsőbbség 390.75, Alpesi bánya 317, Török dohányrészvény 293.50, Török sorsjegy 112.50, Olasz járadék 94.05, Spanyol kölcsön 60.87, Meridional 678, Ottomán bank 556.50, Rio Tinto 694.—, Debeers 753.50, Eastrand 129.50, Chartered 59.50, Randfontein 51.—. Csöndes.

New-York, január 22. (C. T. B.)

	január 22. cents	január 21. cents
Buza januárra	104⅞	104⅛
„ májusra	94⅛	93⅞
„ juliusra	88⅛	88
Tengeri májusra	34	34

Chicago, január 22. (C. T. B.)

	január 22. cents	január 21. cents
Buza májusra	92	91⅞
Tengeri májusra	29	29

Ipar és kereskedelem.

A czukorprémiumok eltörlése. *Brüszszelből* jelenti a *N. W. T.*: Az egybehivandó czukor-konferenczia tanácskozásainak eredményességét hátráltatja az a körülmény, hogy *Méline* franczia miniszterelnök nagyon sok feltételhez köti hozzájárulását. Az angol kormány hivatalosan bejelentette, hogy részt vesz a konferenczián.

Uj bányarészvénytársaság. Mint ismeretes, a felszámoló „Brassói bánya- és kohóegyesület“ bányamüveit egy külföldi konzorczium vásárolta meg, melynek élén a „Düsseldorfi bánya- és iparbank“ áll. Ez a konzorczium most e Magyarországon fekvő bányamüvekre uj részvénytársaságot alapitott, amely *Kaláni bánya- és kohó-részvénytársaság* czime alatt ma tartotta alakuló gyülését. Az uj társaság alapitásában főleg német czégek vannak érdekelve, magyar részről az ismert *Haas és Deutsch* czég, valamint a *Pesti magyar kereskedelmi bank* képviselői jutottak be az igazgatóságba, amelynek tagjai a következők: *Pulszky* Ágost, *Springsfeld* Károly, von der *Heydt* Károly, *Friedländer* Frigyes, *Haas* Jakab, *Weiss* Fülöp, *Nicholson* Fülöp; a felügyelő bizottság tagjai: *Varenkamp* Károly, *Perczel* Béni, *Ullmann* Pál és *Beimel* Sándor. A közgyülés után az igazgatóság megtartotta alakuló ülését, amelyben elnökké *Pulszky* Ágostot, alelnökké pedig *Springsfeld* Károlyt választotta meg.

Az osztrák-magyar államvasut uradalmai. Emlitettük, hogy az osztrák-magyar államvasuttársaság magyarországi bányái és uradalmainak igazgatói nyugdijba mennek és hogy ezzel kapcsolatosan e telepek legfőbb vezetésében változást terveznek. A mint most értesülünk, a vezérigazgatói állásra a társaság Förster Nándor miniszteri tanácsost nevezte ki, aki a szerződést már alá is irta. Förster miniszteri tanácsos az állami gépgyár és diósgyőri vasmüvek élén eddig szép sikereket ért el és remélhető, hogy az osztrák-magyar államvasutak uradalmainak és bányáinak vezetésében legelőbb is arra fog igyekezni, hogy ezeket kivetkőztesse osztrák jellegükből.

Kőbányai sertéspiacz, január 22. Magyar elsőrendü: Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 50—51 krajczárig. Közép (páronkint 251—320 klgrig terjedő sulyban) 50—51 kr. Könnyü (páronk. 250 klgrig terjedő sulyban) 51—52 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) 50—51 krajczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 49—50 krajczárig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 48—49 krajczárig. Sertésletszám: 1898. január 20. napján volt készlet 18.442 drb, január 21-én felhajtatott 1180 drb, január 21-én elszállittatott 320 drb, január 22-én maradt készletben 19.302 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, január 22. A ferenczvárosi petroleumraktárnál levő székes fővárosi konzum-sertésvásárra 1898. január 21-én érkezett 676 drb. Készlet január 19-éről 245. összes felhajtás 921 drb. Elszállittatott budapesti fogyasztásra 798 drb.; elszállittatlan maradt 123 drb. Napi árak: 120—180 kilós 48—51 kr., 220—280 kilós 48—51 kr., 320—380 kilós 48—51 kr., öreg nehéz 47—48½ kr., malacz 38—40 kr. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti soványsertésvásár, január 22. Sertésvészen átment: 80—120 kgos 54—56 kr., 120—160 kgos 52—55 kr., 160—200 kgos 50—53 kr. Sertésvészen át nem ment: 80—120 kgos 40—41 kr., 120—160 kgos 40—42 kr., 160—200 kgos 40—42 kr. Mindenkor 4% levonással a pusztán átvéve.

Bécsi vesztegzári marhavásár, január 22. A mai vásárra 505 drb magyar, 15 drb galicziai, összesen 520 drb szarvasmarha hajtatott föl, e között 107 drb sovány marha. A nagyobb felhajtás és amiatt, hogy hétfőre is nagyobb felhajtást várnak, a vásár irányzata lanyha volt és nyomott hangulat mellett az árak csökkentek. Első minőség teljesen hiányzott. Jegyeztetett: 100 kilónkint élő sulyban, magyar (fehér) 26—35 frt, magyar (tarka 29—39 frt.

Pénzügy.

Aranypénzek verése Körmöczön. Már régebben emlitettük, hogy a pénzügyminiszter felszólitotta az osztrák-magyar bankot, hogy aranypénzek kiverésénél az eddiginél nagyobb figyelemben részesitse a körmöczi magyar pénzverdét. Az osztrák-magyar bank ugyanis a *paritással* éppenséggel nem egyező azt a szokást követte eddig, hogy a kiverendő aranypénzből csak 30%-ot juttatott Körmöczbányának és 70%-ot a bécsi osztrák pénzverdének. A bank reagált a magyar kormány figyelmeztetésére és legutóbb 3½ millió aranyforint értékü régi pénzeket küldött Körmöczbányára, hogy azokból részére 20-koronásokat verjenek.

Élvezeti jegyek tőzsdei jegyzése. Az osztrák-magyar államvasut folyamodott a bécsi tőzsdekamarához a részvényei után kiadott élvezeti jegyek tőzsdei jegyeztetése iránt. A tőzsdekamara tegnapi ülésében tárgyalta a kérvényt és elhatározta, hogy a társaság kérvényét pártolólag terjeszti a pénzügyminiszter elé. Az osztrák-magyar államvasut élvezeti jegyei tehát már nemsokára jegyezve lesznek a bécsi tőzsdén. Miután pedig a társaság részvényei Budapesten is jegyeztetnek, alig szenved kétséget, hogy a társaság itt is ki fogja eszközölni élvezeti jegyeinek hivatalos jegyzéseit.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

Budapest, január 22.

Mintha a mai napfogyatkozás megfigyeléséhez használt, bekormozott szemüvegen át néztük volna az üzlet lefolyását, olyan inkarnáltan szürke kép tárult elénk a gabonacsarnokban és nem maga a tizenöt krajczárnyi árcsökkenés gyakorolta ezt az impressziót, hanem az, hogy a legjobb akarat mellett sem irhatjuk ma az üzlettelenség rovására az árak lefokozását, mivel oly élénkség volt a határidőpiaczon, akár a szézon derekán.

Csupán tavaszi buzában legalább is 200 kötést tett a forgalom. Valóban megfoghatatlan: 200.000, vagyis egy ötödmillió métermázsa buzát adnak el ma egy napon Budapesten, annak az országnak a fővárosában, amelynek még nem is olyan régen Európa éléskamrájának hiresztelt megyéiben a nép széles rétegei éhinségben sinylenek.

Érthetetlen lenne ez a jelenség, ha a határidőüzlet mostanában szoros kapcsolatban állana a készárupiaczczal. De — hiába is tagadnók! — ma nincs meg ez a konnexus. Ráutaltunk erre nem egyszer és kimutathatnók számszerint ezuttal is, hogy ezidőszerint a papirosbuza és az effektiváru két külön fogalom.

Az eladók zömét ma sem képezték oly üzérkedők, akik — legyen az bármily okból — elérkezettnek látták az időt kontremine-üzletekbe való bocsátkozásra, hanem kivétel nélkül 12 frt, 10—12.20 krajczáros árakon kezdeményezett vételspekulácziókat bonyolitottak le és pedig tulnyomó részben nem is önkényes megbizás folytán, hanem kényszer utján. Ezt nem szabad szem elől téveszteni, ha helyesen akarjuk megitélni a helyzetet. Mert ezek az exekutiv eladások, hasonlóan a lavinához, amely legördülve mindig nagyobb tömeget ránt magával, folyton ujabb áldozatokat követelnek. Tegnap *debreczeni*, ma *nagybecskereki* és *temesvári* czégek engagementját realizálták az illetők megkérdeztetése nélkül, vagy épen akaratuk ellen.

Persze, hogy az ilyen mindenáron való eladások megrázkódtatják a vásárt. De igy van ez. Mindazok, akik anyagi erejükön fölül vesznek részt az üzletben, állandó veszélyét képezik a piacznak. Majd lassan tisztul a légkör és fennmaradnak a szolid szállitók és átvevők.

Amikor ily lokális események domináltak, természetesen tudomást sem vettek a külföldi jelentésekről. Hatás nélkül maradt az amerikai 1¼ centig terjedő árjavulás, épen ugy, mint az argentiniai esőzés és az indiai szárazság.

Buza.

Eladatott néhány tétel magyar buza 2 és fél 5 krig olcsóbb áron. Jóllehet a határidőpiaczon 75 klgrm. buza csak 11 frt 70 krt és 78 klgrm. pestvidéki buzáért még szivesen fizettek 13 forintot.

Előfordult eladások buzában.

Mennyiség mmázsában	ó vagy uj	származás	hektoliterenkinti suly klgban	minőségi megjegyzés	átadási hely	ár, netto 100 klgkint	készp. vagy 3 hóra
1000	uj	tiszai	75^5	—	Budapest	12.65	3h.
400	„	„	76	—	„	12.65	„
300	„	pestvidéki	78	—	„	13.—	„
200	„	felsőtiszai	75^7	—	„	12.65	„
400	„	„	74	—	„	12.50	„
100	„	„	77	—	„	12.75	„
500	„	dunai	73	—	„	11.55	„

Hivatalos jegyzések buzában.

FAJ	Minős. suly hektol.	100 kilogr. készp. ára frttól	frtig	Minős. suly hektol.	100 kilogr. készp. ára frttól	frtig
Tiszavidéki . . . . . . uj	74	12.30	12.40	75	12.50	12.55
„ . . . . „	76	12.60	12.65	77	12.75	12.85
„ . . . . „	78	12.90	13.—	79	13.05	13.10
„ . . . . „	80	13.15	13.20	—	—.—	—.—
Pestvidéki . . . . . . uj	74	12.25	12.35	75	12.45	12.50
„ . . . . „	76	12.55	12.60	77	12.70	12.80
„ . . . . „	78	12.85	12.95	79	13.—	13.05
„ . . . . „	80	13.10	13.15	—	—.—	—.—
Fejérmegyei . . . . . uj	74	12.35	12.45	75	12.55	12.60
„ . . . . „	76	12.65	12.70	77	12.80	12.90
„ . . . . „	78	12.95	13.05	79	13.05	13.10
„ . . . . „	80	13.15	13.20	—	—.—	—.—

Raktárállomány buzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 148.500 métermázsa buza és 86.400 métermázsa liszt; a nyugati pályaudvaron 78.965 métermázsa buza és 3470 métermázsa liszt.

Határidőüzlet buzában: Tavaszi buzában nagy kényszer realizácziókra az irányzat igen lanyha volt, mig szeptemberi buza árfolyama kevesebbet veszitett.

Előfordult határidőkötések buzában.

Határidő	Délelőtti és déli tőzsde kezdet	forgalom	zárlat	Délutáni tőzsde kezdet	forgalom	zárlat
márczius	11.84	11.85—83—81 80—78—77	11.77	11.75	11.73 -72 70—68	11.67
május	11.54	—	—	—.—	—	—
szept.	9.36	9.35—33	9.32	9.33	9.30—29	9.27

Hivatalos határidőjegyzések buzában.

Határidő	Déli tőzsde zárlata január 22. pénz	január 22. áru	január 21. pénz	január 21. áru	Leszámoló árfolyamok
márcz.	11.76	11.78	11.86	11.88	—
szept.	9.32	9.34	9.36	9.38	—

Rozs.

Készárúüzlet rozsban: Lanyha irányzat mellett alig volt forgalom. Idegen, főleg orosz rozsot nagyban kináltak, de üzlet nem jött létre.

Előfordult eladások rozsban.

mennyiség mmázsában	ó vagy uj	származás	minőség megj.	átadási hely	ár. netto 100 Kgr-kint	Kész vagy 3 hóra
100	Uj	pestvidéki	—	Budapest	8.55	3h.
100	„	„	—	N.-Káta	8.25	Kp.

Hivatalos jegyzések rozsban.

Ó vagy uj	faj	hektoliterenkinti suly kilogrammban	100 kilogramm készpénz ára frttól	frtig
uj	elsőrendü	70—72	8.60	8.65
uj	másodrendü		8.55	8.60

Raktárállomány rozsban: A közraktárban 40.100 métermázsa; a nyugati pályaudvaron 9021 métermázsa.

Határidőüzlet rozsban. Lanyhult árak mellett kevés forgalom volt.

Előfordult határidőkötések rozsban.

Határidő	Délelőtti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	Kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
márczius	8.60	8.58—57 55	8.56	8.22	8.51—49	8.49

Hivatalos határidőjegyzések rozsban.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Leszámoló árfolyamok
	január 22-en		január 21-en		
	pénz	áru	pénz	áru	
márczius . . .	8.55	8.57	8.60	8.62	

Takarmányfélék.

Készáruüzlet takarmányfélékben. Tengeri üzlettelen, márczius-áprilisi szallításra némi kereslet. *Árpa* szilárd, forgalom nélkül. *Zab* változatlan.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Mennyiség métermázsában	ó vagy uj	áru	minőség	átrakási hely	ár, netto száz kilogr. kint.	keszp. vagy 8 hóra
400	uj	zab	t.	Sarkad	6.—	keszp.
200	„	„	elsőrendű	Budapest	6.57½	„
100	„	„	donos	„	6.25	„
100	„	tengeri	—	Kisujszallás	4.70	„
100	„	„	—	Tiszaföldvár	4.55	„

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Áru	Ó vagy uj	Faj	Hektoliterenkinti suly kg.-ban	100 kg. készp.	
				frttól	frtig
Árpa . . .	uj	takarmány	60—62	6.20	6.50
„ . . .	„	égetni való	62—64	6.70	7.40
„ . . .	„	sörfőzdei	64—66	8.—	9.50
Zab . . .	„	—	39—41	6.80	6.25
Tengeri . .	„	bánsági	—	5.20	5.25
„ . .	„	másnemű	—	5.10	5.15

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 47.400 métermázsa árpa, 13.900 métermázsa zab, 80.900 métermázsa tengeri. A Silosban 1000 métermázsa zab, 19,700 métermázsa tengeri. A nyugati pályaudvarban 4142 métermázsa árpa, 2570 métermázsa tengeri.

Határidő-üzlet takarmányfélékben: zabban nem volt forgalom. *Tengeri* buzához viszonyitva, aránylag szilárdan tartotta fen árfolyamát.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Áru	Határidő	Délelőtti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
		kezd.	forgalom	zárl.	kezd.	forgalom	zárl.
Tengeri .	május	5.20	5.21—19—20	5.19	5.19	5.18	5.17
„	julius	5.33	—	—	5.30	—	—
Zab . . .	márcz	6.31	6.30	6.31	—	—	—

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Áru	határidő	déli tőzsde zárlata				leszámoló árfolyamok
		január 22-én		január 21-én		
		pénz	áru	pénz	áru	
Tengeri . .	májusra	5.19	5.21	5.21	5.22	—
Zab	márczius	6.30	6.32	6.32	6.34	—

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1897. évi január hó 20. este 6 órától január 21. este 6 óráig Budapestre vasuton és hajón érkezett s innen elszállitott gabonaküldeményekről és a budapesti fővámhivatalnál elöjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közé:

Az áru megnevezése	Erkezett			Elszállittatott		
	vasuton	hajón	együtt	vasuton	hajón	együtt
	métermázsa					
helyi forgalomba						
buza	1810	—	1810	—	—	—
rozs	—	—	—	—	—	—
árpa	1445	—	1445	200	—	200
zab	1119	—	1119	—	—	—
tengeri	101	—	101	957	—	957
összesen . .	4475	—	4475	1157	—	1157
a fővámhivatalnál elöjegyeztetett:						

Az áru megnevezése	Visszkivitel czéljából való behozatalra elöj. mennyiség méterm.	Az áru megnevezése	A visszkivitelre elöjegyzett mennyiség métermázsákban
buza	2607	buzaliszt . . .	—
rozs	—	rozsliszt . . .	—
árpa	—	árpaliszt . . .	—
összesen . . .	2607	összesen . . .	—

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, január 22.

Az irányzat gyöngeségét a mai nap folyamában semmi sem szakasztotta meg. Állandó volt a kedvetlenség az értékvásár minden terén. Husz-harmincz krajczárok keretében hullámzott a nemzetközi értékek ára, a helyi értékek pedig nagyobbadán el voltak hanyagolva. Csupán a Drasche-részvényeket és a közutiakat hallottuk hangosabban emlegetni, de ezeknek kelendősége is csak korlátolt volt. Csupán a délutáni tőzsdén mutatkozott némi élénkség, mely talán csak arra vezetendő vissza, hogy a napi spekuláczió tisztázta kötelezetségeit, mint a hét végén rendesen tenni szokta. E körülmény az utolsó órában fölemelte az osztrák hitel árát 355.80-ra, az államvasutat pedig 342-re.

Az *előtőzsdén*: Magyar hitelrészvény 380.50—381.—. Leszámitoló bank 252.75—253, Osztrák hitelrészv. 354.50—355.—, Osztrák-magyar államvasut 341.50—341.90 Közuti vaspálya 398.——398.50.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 354.80. Magyar hitelrészv. 380.75, Aranyjáradék 121.15, Koronajáradék 99.37, Leszámitoló bank 252.50, Jelzálogbank 274.50, Rimamurányi 247.50. Osztr.-magy. államvasut 341.50, Ipar- és kereskedelmi bank 103.50, Déli vasut 80.25, Közuti vasut 398.50, villamos vasut 276.

A délitőzsdén előfordult kötések: Koronajáradék 99.30. Kereskedelmi társaság 206. Salgótarjáni 600, Közuti vasut 398.50—400.50, Villamos vasut 276.50—277.— Magyar hitelrészvény 381.25 Magyar ipar- és kereskedelmi bank 102.75—103.25, Osztrák hitelrészvény 354.75—355.20, Osztrák-magyar államvasut 341.50—341.90. Drasche 745—749. Ált. kőszénbánya 118.25, Ujlaki téglagyár 276—274, Kosmos 80.—.

Díjbiztositások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.50—2.— frt; 8 napra —.—.— frt; utoljára 5.——6.— frt.

Délutáni 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	január 22.	január 21.
Magyar aranyjáradék	121.—	121.25
Magyar koronajáradék	99.30	99.60
Magyar hitelrészvény	381.—	382.25
Magyar ipar és keresk. bank	104.—	105.—
Magyar jelzálogbank	274.75	275.50
Magyar leszámitoló bank	252.25	254.50
Rimamurányi vasmű	248.—	248.50
Osztrák hitelrészvény	355.—	355.80
Déli vasut	80.—	81.—
Osztr.-magyar államvasut	341.75	341.75
Közuti vaspálya	400.—	400.75
Villamos vasut	277.—	277.50

Az *utótőzsdén*: Osztr. hitelr. 355.10—356.—, Magyar hitelrészv. 381.50—382.—, osztrák-magyar államvasut 341.75—342.— forinton köttetett.

Délután 4 órakor zárulnak:

	január 22.	január 21.
Osztrák hitelrészvény	355.80	355.90
Magyar hitelrészvény	381.75	382.50
Osztr.-magyar államvasut	342.—	342.25
Leszámitoló bank	252.75	254.50
Jelzálogbank	274.25	275.75
Rimamurányi vasmű	248.—	248.50
Közuti vaspálya	400.50	400.50
Villamos vasut	277.—	277.50
Ipar és keresk. bank	103.—	105.—
Déli vasut	80.—	80.50

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDÉK.

Budapest, január 22. *Zsiradék* irányzata változatlanul szilárd. *Szilva* ára gyengült, *szilvaiz* irányzata szilárd.

Hivatalos jegyzések.

Faj		Az 100 kilogrammonkint Pénz frt	Áru frt
Disznozsir ingyen hordó	budapesti	54.—	55.—
	viléki	—.—	—.—
Szalonna	magyar la légenszáritott viléki . .	—.—	—.—
	városi légenszáritott, 4 darabos . .	48.—	49.—
	„ „ 3 „ . .	49.—	50.—
	füstölt	56.—	57.—
Szilva Kész áru Zsákkal együtt göngysuly tiszta suly helyett	boszniai, 1897. évi usance-minőség	—.—	—.—
	„ „ „ 120 darabos . .	15.50	16.—
	„ „ „ 100 „ . .	17.—	17.50
	„ „ „ 85 „ . .	19.50	20.—
	szerbiai, „ „ usance-minőség	14.25	14.50
	„ „ „ 100 darabos . .	16.—	16.50
	„ „ „ 85 „ . .	19.—	19.50
Szilva Határidőre Minőség 500 grammonkint	boszniai, ... usance-min.	—.—	—.—
	„ . . . . . 120 darabos	—.—	—.—
	„ . . . . . 100 „	—.—	—.—
	„ . . . . . 85 „	—.—	—.—
	szerbiai, ... usance-min.	—.—	—.—
	„ . . . . . 100 darabos	—.—	—.—
	„ . . . . . 85 „	—.—	—.—
Szilvaiz Kész áru Ingyen hordó	szlavóniai 1897	19.50	20.—
	szerbiai 1897	17.50	18.—
Szilvaiz Határidőre Ingyen hordó	szlavóniai	—.—	—.—
	szerbiai	—.—	—.—
Keremag	luczerna magyar, 1897	48.—	52.—
	vörös aprószemű 1897	30.—	32.—
	vörös középszemű 1897	34.—	36.—
	vörös nagyszemű 1897	40.—	43.—

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, jan. 22. A vásári forgalom: *Husnál* a forgalom élénk, árak szilárdak. *Baromfinál* élénk, árak szilárdak. — *Halban* élénk, árak szilárdak. — *Tej és tejtermékeknél* csendes. *Tojásnál* csendes, árak szilárdak. — *Zöldségnél* csendes. — *Gyümölcsnél* élénk. — *Füszereknél* csendes. — Időjárás: borus, hideg A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi czikkek hivatalos árjegyzése a következő: *Hus.* Marhahus hátulja I. 46—56 frt, II. 40—46 frt. Birkahus hátulja I. 30—38 frt, II. 28—30 frt. Borjuhus hátulja I. 52—64 frt, II. 48—52 frt. Sertéshus elsőrendü 52—54 frt, videki 46—50 frt. (Minden 100 kilonkint.) Kolbász füstölt 60—72 kr (kilónkint). Sertészsir hordóval 53·0—54·75 frt (100 kilónkint). — *Baromfi (élő).* Tyuk 1 pár 1.10—1·40 frt. Csirke 1 pár 0·80—1·20 frt. Lud hizott kilónkint 0·50—0·55 frt. — *Különfélék.* Tojás 1 láda (1440 drb) 38.0—38·5 frt. Sárgarépa 100 kötés 2—6.— frt. Petrezselem 100 kötés 3.00—4.— frt. Lencse m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 08—16 frt. Paprika I. 100 kiló 30—45 frt, II. 18—30 frt. Vaj közöns. kilónkint 70—80 frt. Vaj-téa kilónkint 1.00—1.40 frt. Burgonya-rózsa 100 kiló 2.00—2.80 frt. Burgonya sárga 100 kiló 2.60—3.20 frt. — *Halak.* Harcsa (élő) 0·35—1·00 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0·40—1.— frt 1 kiló. Ponty dunai 0·40—0·60 frt.

Szesz.

Budapest, jan. 22. Irányzat változatlan. *Finomitott szesz* nagyban 55.75—56.— frt, kicsinyben 56.25—56.50 frt. *Élesztőszesz* nagyban 55.50—56.— forint, kicsinyben 56.25—56.50 forint. *Nyersszesz adózva* nagyban 54.75—55.— forint, kicsinyben 55.25—55.50 forint. *Nyersszesz adózatlan* (exknt.) 15.——15.25 frt. *Denaturált szesz* nagyban 19.25—19.50 frt, kicsinyben 19.75—20.— frt. Az árak 10,000 literfokonkint hordó nélkül, ab vasut Budapestre szállitva. (Készpénzfizetés mellett értendők.)

Bécs, jan. 22. *Kontingens nyersszesz* azonnali szállitásra 18.—18.20 frton kelt el. Zárlatjegyzés 18.10—18.30 frt.

Prága, jan. 22. *Adózott tripplói szesz* 54.— frton jegyeztetett nagyban. Adózatlan szesz 17—17.¼ frt azonnali szállitásra.

Trieszt, jan. 22. *Kiviteli szesz* tartályokban szállitva január-februárra 11 forint és február-áprilisi szállitásra 10½—10¾ frt.

Berlin, jan. 22. Szesz helyben 39.40 márka = 23.17 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint a 10,000 literszázalék. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Stettin, jan. 22. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 38.70 márka = 22.75 frt. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Boroszló, jan. 22. Szesz (50-es) pr. november 57.40 márka = 33.76 frt; szesz (70-es) pr. november 38.— márka = 22.34 frt. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, jan. 22. Szesz nov.—decz. 19.50 márka = 11.47 frt; decz.—jan. 19.— márka = 11.17 frt; jan.—febr. 18.50 márka = 10.88 frt. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 forint.

Páris, jan. 22. Szesz folyó hóra 43.75 frk = 23.05 frt; decz.-re 43.50 frk = 22.93 frt; négy első hóra 43.50 frk = 22.93 frt; májustól 4 hóra 43.—. frk = 22.66 frt. Az árak 10.000 liter százalékonkint ¼% leszámitolással értendők. Átszámitási árfolyam 100 frk = 47.55.

Czukor.

Prága. jan. 22. *Nyersczukor* 88% cukortartalom alapján franco Aussig, azonnali szállitásra 12.75 forint, okt.-decz. szállitásra 12.75 frt.

Hamburg, ján. 22. *Nyersczukor* f. o. b. Hamburg, azonnali szállitásra 9.10 márka, februári szállitásra 9.12 márka, májusi szállitásra 9.35 márka, augusztusi szállitásra 9.55 márka. Irányzat tartva.

Páris, jan. 22. Nyersczukor (88 fok) kész áru 28.50.—29.— frk, fehérczukor novemberre 30.75 frk, deczemberre 31.— frk, 4 első hóra 31.50 frk, 4 hóra májustól 31.⅞ frk. Finomitott készáru 102.— frk.

London, jan. 22. *Jávaczukor* 11 shilling, nyugodt. *Nyers czukor* és *jegeczedett czukor* nyugodt; *finomitott darabczukor* ártartó jó üzlet mellett. *Külföldi tört* lanyha: Jegyeztetett: készáru 10.10½ sh., márcz.-ápr.-ra 10.11¼ sh., május-aug.-ra 11.2¼ sh. *Répaczukor* igen bágyadt, az árak vevőkre kedvező; a zárlat tartott. *Német* (88%) jan.-ra 9.2½ sh., februárra 9.3 sh., ápr.-ra 9.5 sh., máj.-ra 9.5¾ sh., jun.-sra 9.6½ shilling. *Határidőüzlet*: januárra 9.2¼ sh., februárra 9.3 sh., márcziusra 9.4 sh., áprilisra 9.5 sh., májusra 9.5¾ shilling, juniusra 9.6½ shilling.

Olajok.

Páris, jan. 22. Repczeolaj folyó hóra 54.50 frk (= 25.66 frt); januárra 54.25 frk (= 25.54 frt); négy első hóra 54.25 frk (= 25.54 frt); négy hóra májustól 54.50 frk (= 25.66 frt). Árak 100 kilónkint értendők. Átszámitási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Hamburg, jan. 22. Repczeolaj helyben 54.— márka (= 31.75 frt). Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Köln, jan. 22. Repczeolaj májusra (hordóval). 57.— márka (= 33 52 frt). Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

London, jan. 22. Repczeolaj 23 shilling. Lenolaj 16.— shilling Gyapotmagolaj 14.— . 14.6 sh. Terpentin 24.——24.1½ sh.

Petroleum.

Hamburg, jan. 22. Petroleum helyben 4.80 márka = 2.82 frt.

Antwerpen, jan. 22. Petroleum fin. helyben 14.25 frank = 6.77 frt.

Bréma, jan. 22. Petroleum fin. helyben 4.95 márka = 2.91 frt.

Newyork, jan. 22. Petroleum fin. 70 Abel Fest. Newyorkban 5.40 cents, fin. petroleum Philadelphiában 5.35 cents; United Rife Line Certificates deczemberre 65.— ; Nyers petroleum deczemberre 5.95.

London, jan. 22. Petroleum, amerikai 4⅜—4½ sh., orosz 4¼ sh.

Kávé, tea, rizs.

London, jan. 22. *Santos* határidő ártartó, nyugodt, az árak emelkedtek Jegyeztetett: januárra 31 shilling, mártziusra31.3 sh., májusra 31.9 sh., juliusra 32.— sh., szeptemberre 32.3 sh., decz.-re 32.9 shilling. *Tea:* Indiai ártartó. *Rizs:* változatlanul bágyadt.

Fémek.

London, jan. 22. *Réz,* G. M. Brände 49¼—49½ font sterling készáru és 49⁹/₁₆—49¹³/₁₆ font sterling 3 hóra; best sel. 53—53½ font sterling. *Ón:* finom külföldi 63—63½ font sterling készáru és 63¹¹/₁₆—63⁹/₁₆ font sterling 3 hóra. *Ólom:* angol 12¾—12⅞ font sterling; külföldi 12¹¹/₁₆ font sterling. *Horgany:* külföldi 18—18⅛ font sterling. *Higany:* 7.— font sterling első és 6.19 font sterling másodkézből. *Vas:* A glasgovi nyersvaspiacz ártartóan indult és szilárdan zárult, mérsékelt üzlet mellett: *Zárlatárak:* 45.11½ sh. készáru és 46.2 sh. egy hóra; Cleveland 40.10½ sh. készáru és 41.— sh. egy hóra; Hematit 48.11 shilling készáru és 49.2 sh. egy hóra; Middlesbrough 50.6 shilling készáru és 50.9 sh. egy hóra.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDÉK.

Bécs, január 22. A lanyha irányzat a mai tőzsdén folytatást nyert. Buza az előző héthez képest 10 krajczárral olcsóbbodott. A határidőüzlet is lanyha volt. Köttetett; buza tavaszra 11.64—11.65, rozs tavaszra 8.70—8.72, zab tavaszra 6.64—6.65, tengeri május-juniusra 5.44—5.46 frt.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 11,67—11.68, rozs tavaszra 8.73—8.75, tengeri máj.-jun. 5.45—5.46, zab tavaszra 6.66—6.67.

Boroszló, január 22. Buza helyben 18.60 márka (= 10.93 frt) sárga. Buza helyben 18.50 márka (= 10.87 frt). Rozs helyben 14.90 márka (= 8.76 frt.) Zab helyben 14.— márka (= 8.23 frt.) Tengeri helyben 12.— márka (= 7.06 frt). Minden 100 kilónkint. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, január 22. Buza holsteini 180—186 márka (= 10.58—10.94 frt). Rozs meklenburgi 140—150 márka (8.23—8.82.) Rozs orosz 107—108 márka (= 6.29—6.35 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Zürich, január 22. Orosz buza 27.29 frank (= 12.16—13.82 frt). Román buza 26.——28.50 frank (= 12.38—13.58 frt). Minden 100 kilónként. Átszámitási árfolyam 100 frank = 47.55 frt.

Páris, január 22. (*Megnyitás.*) Buza folyó hóra 28.25 frank (= 13.46 frt.). Buza deczember hóra 28.10 frank (= 13.39 frt). Buza 4 első hóra 28.75 frank (= 13.22 frt). Buza 4 hóra májustól 28.60 frank (= 13.15 frt). Rozs folyó hóra 17.50 frank (= 8.33 frt). Rozs deczember hóra 17.50 frank (= 8.33 frt). Rozs 4 első hóra 17.50 frank (= 8.33 frt). Rozs 4 hóra májustól 17.50 frank (=8.33 frt) minden 100 kilónkint. Átszámitási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, január 22. (*Zárlat.*) Buza folyó hóra 28.30 frank (= 13.49 frt). Buza deczember 28.10 frank (= 13.39 frt). Buza 4 első hóra 27.75 frank (=13.22 frt.) Buza 4 hóra májustól 27.60 frank (=15.13 frt).

London, január 22. Gabona nyugodt, de szilárd. Árpa tartott és drágább. Hozatalok: buza 37.300, árpa 16.810 és zab 47.090 q. Tengeri helyben 17¼ sh.

Liverpool, január 22. *Buza* 1—2, tengeri ¾—1 pennyvel magasabb. Liszt szilárd.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Bécs, január 22. A prágai események kedvezőtlenül befolyásolták a mai tőzsdét. Forgalom alig fejlődött, a spekuláczió tartózkodólag viselkedett és az árfolyamok lemorzsolódtak. Mindazonáltal Unionbank és Tramwayrészvények emelkedtek és az üzlet további folyamán a hangulat általában javult, ugy hogy alpesi bánya, prágai vasipar is részt vettek az áremelkedésben.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 354.75—355.12. Länderbank 214.75—220.—, Unionbank 303.——304.—. Magyar hitelrészvény 380.75—3812. Osztrák-magyar államvasut 341.62—341.70, Déli vasut 79.62—80.—, Tramway 457.——458.—. Alpesi bánya 144.50—143.80. Rimamurányi 248. Trifaili 171. Magyar aranyjáradék 121.15. Magyar koronajáradék 99.37—99.40, Török sorsjegy 60.50—60.70. Német márka —.——.— forinton köttetett.

Délelőtt 11 óra perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 355.—, Magyar hitelr. 381.—, Elbavölgyi 265.25, Union-bank 303.75, Länderbank 219.75, Osztr.-magyar államv. 341.62, Déli vasut 80.25, Török dohányrészvény 133.50, Alpesi bánya 144.10. Prágai vasipar 706.—. Májusi járadék 102.45, Török sorsjegy 60.60.

A *déli tőzsdén:* Osztrák hitelrészvény 355.12. Magyar hitelrészvény 381.—. Länderbank 220.—. Unionbank 303.75. Anglo-bank 161.25. Bankverein 265.25 Osztr.-magy. államv. 341.75. Déli vasut 80.25. Elbevölgyi vasut 265.25. Északnyugoti vasut 250.50. Alpesi bánya 144.30. Rimamurányi 248.—. Prágai vasipar 707.—. Májusi járadék 102.45. Magyar koronajáradék 99.35. Török sorsjegy 60.60. Német márka 58.83 forinton köttetett.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyeztek: Magyar aranyjáradék 121.15. Magyar koronajáradék 99.30. Tiszai kölcsönsorsjegy 139.75. Magyar földtehermentesitési kötvény 96.90. Magyar hitelrészvény 381.—. Magyar nyereménykölcsön sorsjegy 153.75. Kassa-oderbergi vasut 191.50. Magyar kereskedelmi bank 1430.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 101.—. Magyar keleti vasut állami kötvények 122.—. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 252.—. Rimamurányi vasrészvénytársaság 248.25. 4·2% papirjáradék 102.45. 4.2% ezüstjáradék 102.45. Osztrák aranyjáradék 121.90. Osztrák koronajáradék 102.75. 1860. sorsjegyek 144.25. 1864. sorsjegyek 189.25. Osztrák hitelsorsjegyek 198.50. Osztrák hitelrészvény 355.25. Angol-osztrákbank 161.—. Uniobank 303.50. Bécsi Bankverein 259.50. Osztrák Länderbank 219.50. Osztrák-magyar bank 936.—. Osztrák-magyar államvasut 342.—. Déli vasut 80.50 Elbevölgyi vasut 265.—. Dunagőzhajózási részvény 456.—. Alpesi bányarészvény 146.—. Dohányrészvény 136.—. 20 frankos 9.53. Császári királyi vert arany 5.69. Londoni váltóár 120.—. Német bankváltó 58.80.

Bécs, január 22. (*Utótőzsde.*) A déli tőzsde zárlata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 356.10. Magyar hitelrészvény 381.50, Anglo-bank 161.—, Bankver. 259.—, Union-bank 303.75, Länderb. 219.50, Osztrák-magyar államvasut 342.25, Déli vasut 80.75, Elbevölgyi vasut 265.50, Északnyugoti vasut 252.—, Török dohányrészvény 136.—, Rimamurányi vasmü 249.25, Alpesi bánya 146.—, Májusi járadék 102.50, Magyar koronajáradék 99.35, Török-sorsjegy 60.60, Német márka azonnali szállitás 58.83.

Berlin, január 22. (*Tőzsdei tudósitás.*) A megnyitás gyenge volt, realizácziók miatt köszénértékek alacsonyabbak. Bankok javultak. Járadék csendes, de tartott. Magánkamatláb 3%.

Berlin, január 22. (*Zárlat.*) 4·2% papirjáradék 102.20, 4·2% ezüstjáradék 102.20, 4% osztrák aranyjáradék 103.30, 4% magyar aranyjár. 103.20, osztrák hitelrészvény 223.—, magyar koronajáradék 99.—, déli vasut 35.10, osztrák-magyar államvasut 145.40, Károly Lajos-vasut 107.30, Kassa-oderbergi vasut —.—, orosz bankjegy 216.70, bécsi váltóár 169.80, 4% uj orosz kölcsön 100.10, magyar beruházási kölcsön 103.40, olasz járadék 94.30. Az irányzat nyugodt.

Berlin, január 22. (*Utótőzsde.*) Osztrák hitelrészvény 223.10, magyar koronajáradék 99.70, déli vasut 35.10, osztrák-magyar államvasut 145.40. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, január 22. (*Zárlat.*) 4·2% papirjáradék 86.90, 4·2% ezüstjáradék 86.80, 4% osztrák aranyjáradék 103.30, 4% magy. aranyjár. 103.15, magy. koronajáradék 99.75, osztrák hitelrészvény 300.12, osztrák-magyar bank 796.—, osztrák-magyar államvasut 294.35, déli vasut 71.13, északnyugoti vasut —.—, elbevölgyi vasut —.—, bécsi váltóár 169.90, londoni váltóár 20.38, párisi váltóár 80.866, bécsi bankverein 221.—, Uniobank —.—, villamos részvény 140.50, alpesi bányarészvény 121.50, 3% magy. aranykölcsön 91.30. Az irányzat csendes.

Frankfurt, január 22. (*Utótőzsde.*) Osztr. hitelrészvény 300.25, osztrák-magyar államvasut 294.25. Déli vasut 71.13.

Hamburg, január 22. (*Zárlat.*) 4.2% ezüstjáradék 86.95, osztr. hitelrészv. 300.50, 1860. sorsjegy —.—, osztr.-magyar államvasut 736.—, déli vasut 169.—, olasz járadék 94.60, 4% osztr. aranyj. 103.65, 4%-os magyar aranyj. 103.40. Az irányzat csendes.

Páris, január 22. (*Zárlat.*) 3% franczia jár. 108.15, 3½% franczia jár. 107.35, olasz járadék 94.05, osztrák földhitelrészv. —.—, Osztrák magy. államv. —.—, déli vasut —.—, Franczia törl. jár. —.—, 4% osztr. aranyjáradék 104.—, 4% magyar aranyjáradék 102.50, ottomanbank556.50, párisi bank-részvény 910, osztrák Länderbank —.— alpesi bányarészvény 317.—. Dohányrészvény 293.50. Az irányzat nyugodt.

London, január 22. (*Zárlat.*) Angol consolok 112.¹³/₁₆. déli vasut 7.50, spanyol járadék 60.⅝, olasz járadék 92.⅞, 4% magy. aranyjáradék 101.25, 4% rupia 63.25, Canada pacificvasut 91.⅛, leszámitolási kamatláb 2.⅛, ezüst 26.⅝. Bécsi váltóár —. . Az irányzat nyugodt.

New-York, január 22. ezüst 56.⅞.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1898. január 22-én reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék mm	Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék mm
Árvaváralja	71·0	+ 0.0	.	Póla	71·0	+ 4.6	.
Selmeczbánya	73·7	— 3.0	.	Lesina	70·8	+ 7.1	.
N.-Szombat	73·7	— 1.5	.	Sarajevo	77·8	— 7.2	.
Magyar-Óvár	74·3	— 1.3	.	Torino	72·8	— 0.8	.
Ó-Gyalla	73·7	— 1.4	.	Florencz	71·7	+ 4.0	.
Budapest	73·8	— 2.2	.	Róma	70·6	+ 0.2	.
Sopron	74·1	— 3.0	.	Nápoly	70.0	+ 7.5	.
Herény	73·7	— 2.8	.	Brindisi	70·3	+ 8.9	.
Keszthely	73·5	— 2.8	.	Palermo	68·0	+ 9.0	.
Zágráb	75·1	3.8	.	Malta	65·1	+ 11.3	.
Fiume	69.8	+ 7.1	.	Zürich	76.7	— 3.0	.
Cirkvenica	72·1	+ 5.0	.	Biarritz	78·2	+ 3.2	.
Pancsova	75·5	— 2.9	.	Nizza	71.8	+ 7.5	.
Zsombolya	75·1	— 4.0	1	Páris	70·2	+ 7.0	.
Arad	74·5	— 5.0	.	Kopenhága	64·6	+ 7.2	.
Szeged	74·0	— 3.4	.	Hamburg	63.9	+ 5.0	1
Szolnok	73·1		.	Berlin	69.8	+ 5.0	.
Eger	72·9	— 3.0	.	Christiansund	48·6	+ 1.4	3
Debreczen	72·5	— 4.4	.	Stockholm	—	—	—
Késmárk	71·6	— 3.7	.	Szent-Pétervár	49·1	— 1.6	.
Ungvár	74·7	— 4.3	1	Moszkva	54·5	— 0.9	.
Szatmár	74·2	— 4.4	.	Varsó	64·2	+ 2.4	3
Nagy-Várad	76·0	— 4.2	.	Kiew	59·5	+ 0.4	.
Kolozsvár	74·6	— 6.4	.	Odessza	—	—	.
Nagy-Szeben	74·9	— 6.4	.	Sulina	68·3	+ 1.0	.
Bécs	73·1	+ 2.0	.	Szófia	75·6	+ 3.4	.
Salzburg	76·0	+ 0.6	.	Konstantinapoly	70·9	+ 3.4	.
Klagenfurt	78·9	— 9.6	.				

Az északi depressziók a barométert Keleten folyton sülyesztették és az által a légnyomás maximuma Közép-Európából nyugotra szorult és ma már mint atlanti maximum nyulik be az európai szárazföldbe.

Az időjárás északi Európában, így Németországban, az Északi- és Keleti-tenger tájan, továbbá Oroszországban esős, bár a csapadék csak kisnervü volt. Francziaországban és Dél-Európában száraz idő uralkodik. A hőemelkedés már az Alpesek és a Kárpátok vidékén is jelentkezik.

Hazánkban az idő boras maradt, a fagy gyengült, csapadék pedig — az északi határon esett kevés csapadékot leszámitva — nem volt.

További enyhülés várható, helyenként — de leginkább az ország keleti részen — kevés esővel.

VIZÁLLÁS.

— Január 22-én. —

Folyó	Vizmérés	Vizállás reggel (czentiméter)	Áradás v. apadás (czentiméter)	Folyó	Vizmérés	Vizállás reggel (czentiméter)	Áradás v. apadás (czentiméter)
Inn	Schärding	+ 8	—	Tisza	M.-Sziget	+ 18	—
Duna	Passau	+ 81	< 2	„	Tisza-Ujlak	— 66	> 2
„	Bécs	— 1?6	>	„	V.-Namény	— 103	> 9
„	Pozsony	+ 64	< 8	„	Csap	— 176	—
„	Komárom	+ 88	< 2	„	Tokaj	— 58	< 6
„	Budapest	+ 47	> 2	„	Szolnok	— 71	> 3
„	Ercsi	—	—	„	Csongrád	— 135	> 1
„	Paks	+ 21	< 36	„	Szeged	— 82	< 6
„	Mohács	+ 56	> 25	„	Titel	+ 29	> 3
„	Ujvidék	+ 40	> 27	Szamos	Deés	—	< 2
„	Zimony	— 42	—	„	Szatmár	—	> 2
„	Pancsova	+ 5	< 4	Latorcza	Munkács	—	< 4
„	Báziás	+ 1	< 7	Laborcza	Homonna	—	—
„	Orsova	+ 92	< 5	Ung	Ungvár	—	—
Morva	M.-Falva	—	—	Ondova	Bártfa	+ 18	—
Vág	Zsolna	+ 14	> 2	Bodrog	Zemplén	+ 127	> 3
„	Szered	+ 2	> 4	Sajó	Zsolcza	+ 150	> 2
Nyitra	Érsekujvár	—	—	Hernád	H.-Németi	+ 1	< 1
Rába	Sárvár	+ 24	—	Berettyó	B.-Ujfalu	+ 22	—
„	Győr	+ 145	—	Seb. Kör.	Csucsa	—	—
Dráva	Zákány	— 50	—	„	Nagyvárad	—	—
„	Eszék	+ 46	< 10	F.-Kőrös	Belényes	— 27	—
Száva	M.-Szerdah.	+ 65	—	Feh. Kör.	Borosjenő	— 2	> 22
„	Zágráb	17	< 109	Fek.-Kör.	Békés	+ 54	—
„	Sziszek	+ 15	< 2	H.-Kör.	Gyoma	— 4	> 26
Kulpa	Mitrovicza	+ 154	> 4	Maros	Gy.-Fehérv.	— 20	< 2
Unna	Károlyvár.	+ 55	< 64	„	Arad	— 156	> 1
Verbász	Novi	— 10	—	„	Makó	— 22	> 2
Boszna	Banjaluka	—	—	Temes	K.-Kostély	— 50	< 14
Drina	Doboj	—	> 2	Béga	Temesvár	— 89	< 6
Mura	Zwornik	—	—	„	N.-Becskerek	— 48	—

Jelek magyarázata: * = Jeges viz; + = 0 felett; — = 0 alatt; < = áradt; > = apadt; ? = kétséges.

Felelős szerkesztő: Lipcsey Ádám.

Budapesti czégmutató.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön-Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: **10.000,000** korona Központi irodája és váltóüzlete: **Andrássy-ut 5.** Fiók: **Korona herczeg-utcza 11.** Zálogfiókok: **Károly-körut 13, Király utcza 67, József-körut 2** és **Zsibáros-utcza** a főpostával szemben

Foncière, Pesti biztositó-intézet.
Alaptőke **4 millió korona.** Nyereség- és dijtartalékai valamint évi dijbevételei **25 millió korona.** Elvállal tűz-, jég-, szállitmány-, élet- és balesetbiztositásokat. Központi irodái: **V., Sas-utcza 10.** saját házában.

Aszfalt és kátrány vegyi gyárak Biehn János.
Gyárak: **Budapest, Kispest, Mezőtelegd.**
Központi iroda: ***Budapest, IX., Ferencz-körut 46. sz.***
Tiszta, természetes aszfalt-bitumenből készült **valódi aszfalt fedlemezek,** aszfalt elszigetelő-lemezek, **aszfalt és kátrány,** valamint azok összes vegyi termékei.
Vállal és készit legjobb kivitelben: **fedéllemez-befödéseket, faczement-tetőket,** mindennemű **aszfaltozásokat, nedves falak szárazzá tételét, vizhatlan lefödéseket.** (251)

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. január 22-én.

I. Államadósság.

a) Magyar államadósság.

Kamatláb %		Mai záró-árfolyam pénz	áru
	Magyar aranyjáradék	121.—	121.50
4	" " 10,000 frtos	—.—	—.—
4	Magyar koronajáradék	99.30	99.80
5	1876. keleti vasuti kölcsön	121.75	122.75
4½	1889. évi államvasuti aranykölcsön	121.50	122.50
4½	1889. " " ezüstkölcsön	101.—	102.—
3	Vaskapukölcsön	91.—	92.—
—	1870-ki nyerem.-kölcsön, 100 frtos	154.—	155.—
—	1870-ki " 50 "	153.50	154.50
4½	Magyar regále-kárt. kötvény	101.—	102.—
4½	Horvát-Szlavon " "	101.25	102.—
4	Magyar földteherm. kötvény	97.25	98.25
4	Horvát-Szlavon " "	97.50	98.50
4	Tiszai és szegedi nyer.-kölcsön	140.—	141.—
5	Horv.-Szlav. jelz. földv. kötvény	—.—	—.—

b) Osztrák államadósság.

Kamatláb %		pénz	áru
4 2/10	Egyes. járadék papir febr.—aug.	102.25	102.75
4 2/10	" " " máj.—nov.	102.25	102.75
4 2/10	Egyes. járadék ezüst jan.—jul.	102.25	102.75
4 2/10	" " " apr.—okt.	102.25	102.75
4	Osztrák aranyjáradék	121.75	122.25
4	Osztrák koronajáradék	102.75	103.25
4	Államsorsj. 1854. évb. 250 frt p. p.	162.—	163.—
5	" 1860. " 500 " o. é.	144.50	145.50
5	" 1860. " 100 " "	162.50	163.50
—	" 1864. " 100 " "	189.25	190.25
—	" 1864. " 50 " "	189.—	190.—

Idegen államadósságok.

Kamatláb %		pénz	áru
6	Bolgár államv. zálogkölcsön	112.50	113.50
2	Szerb. nyer.-kölcsön	36.50	37.50
	" " (osztr. felb.)	37.50	38.50

II. Más közkölcsönök.

Kamatláb %		pénz	áru
4	Bosnyák-Herczegov. orsz. kölcsön	97.75	98.75
4½	Budapest főváros 1890-ki kölcsöne	100.—	101.—
4	Budapest főváros 1897-ki kölcsöne	98.25	98.75
5	Temes-bégavölgyi kölcsön	100.—	101.—
4	" " "	99.25	100.—

III. Záloglevelek és kölcsönkötvények.

a) budapesti intézetek kibocsátásai.

Kamatláb %		pénz	áru
4½	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	100.25	101.25
4½	Egyes. bpesti fővár. takarékp.	100.25	101.25
4	" " " " koronaért.	97.75	98.75
5	Kisbirt. orsz. földhit.	102.—	103.—
5	" " " 50½ év kor. ért.	102.—	103.—
4½	" " " 50½ évre	100.25	100.75
4½	Magyar földhitelint. pap.	100.—	101.—
4	" " 41 évre	97.75	98.75
4	" " kor. ért. 50 évre	97.75	98.75
3½	" " kor. ért. 63 évre	91.75	92.25
4	" " szab., talajjav.	96.75	97.75
4½	Magy. vasut. kötv. 50½ évre	99.50	100.50
4	" " " 50 évre kor. ért.	95.50	96.50
4	" " " 50 évre 105%	98.50	99.50
5	Magyar jelzáloghitelbank	101.50	102.50
4½	" "	100.—	101.—
4	" "	99.10	100.10
4	" " 50 évre kor. ért.	—.—	—.—
4	" " közs. k. 50 é., vf. 110 frt.	100.—	100.50
4	" " közs. kötv. 50 évre	98.25	99.25
4½	" " közs. kötv. 50 évre	100.—	101.—
4	" " nyer.-kötv.	121.—	122.—
4	" " " osztr. felülb.	122.75	123.75
—	" " nyer.-jegy	19.—	20.—
—	" " " osztr. felülb.	20.—	21.—
3	" " nyer.-kötv.	103.25	104.—
4½	Magy. orsz. közp. takarékp.	100.25	101.25
4½	" " " " kor. ért.	100.25	101.25
4	" " " "	98.25	99.—
4½	Magy. takarékp. közp. jelzálogb.	100.50	101.50
4	" " " " kor. ért.	98.25	99.25
4½	" " " " közs. k.	100.—	101.—
4	" " " "	96.—	97.—
4	Osztrák-magyar bank 40½ évre	100.10	101.—
4	" " " 50 évre	100.10	101.50
4	Pesti hazai takarékp. közs. kötv.	96.50	97.50
4	" " " zálogl. kor. ért.	98.50	99.50
4½	Pesti m. keresk. bank	100.—	101.—
4	" " " "	98.50	99.50
4½	" " " " közs. k. 110 frt	105.—	106.—
4	" " " " közs. k. 210 k.	93.—	100.—

b) Vidéki és külföldi int. kib.

Kamatláb %		pénz	áru
5	Albina takarék- és hitelintézet	101.—	102.—
5	Aradi polg. takarékp. 40 évre	100.—	100.50
5	" " " 40 é. 110 frt.	101.—	—.—
5½	" " " 40 évre	100.—	100.50
4½	Aradmegyei takarékpénztár	98.50	99.—
5	Bosnyák-herczegov. orsz. bank	—.—	—.—
4½	Debreczeni első takarékpénztár	99.—	99.50
5	Erdélyr. m. jelzáloghitelb. 40 évre	100.—	101.—
4½	" " " 40 é. visszafiz.	98.50	99.50
4½	Horv.-szlav. orsz. jelzálogbank	100.50	101.25
5	Nagyszeb. ált. takp. 31½ é., 110 frt	102.—	—.—
5	" " " 40 évre, 106 frt	102.—	—.—
5	" " " 40 évre III. kib.	101.75	102.25
4½	" " " 35 évre IV. kib.	100.25	101.25
5	Nagyszebeni földhitelintézet	103.50	105.—
5½	" "	102.—	—.—
6	" "	103.—	—.—
4½	" " VI. kib.	100.25	101.25
5	Osztrák földhitelint. nyer.-kötv.	118.—	119.—
—	" " nyer.-jegy	18.—	19.—
5	Temesvári első takarékpénztár	100.50	101.—
4½	" " "	99.25	100.—

IV. Elsőbbségi kötvények.

Kamatláb %		pénz	áru
4½	Adria m. kir. t. hajóz. r.-t.	100.50	101.50
4	Bpesti közuti vaspálya kor. ért.	99.25	99.75
4	Bpesti villamos v. vasut r.-t.	98.50	99.50
4	Bpest-pécsi vasut	96.—	97.—
4	Déli vasut	—.—	—.—
6	Első cs. kir. sz. dunagőzhajózási t.	—.—	—.—
5	Első spódium- és csontlisztgyár r.-t.	150.50	152.50
4	Kassa-oderbergi vasut 1889, ezüst	99.25	100.25
4	" " 1889, arany	120.—	121.—
4	" " 1891, ezüst	98.75	99.75
4	" " 1891, arany	120.—	121.—
4	" (oszt. von.) 1889, ez.	100.25	101.25
4½	Magyar folyam- és tengerhaj. r.-t.	100.—	101.—
5	Magyar-gácsországi vasut I. kib.	108.—	109.—
5	" " II. kib.	108.—	109.—
4	" " ezüst	98.50	99.50
5	Magy. ny. v. (székesf.-győr-gráczi v.)	106.75	107.25
5	" " " 1874. kib.	106.75	107.25
4½	Magyar v. els. kölcsön	121.50	122.50
4	Osztrák-magyar államv. 1883.	—.—	—.—
3	" " X. kib. 1885	—.—	—.—
4½	Pesti Lloyd- és tőzsdeépület	100.—	100.50

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetett részvényenkint	Kamatláb %		pénz	áru
			4½	Torontáli h. é. vasutak	—.—	—.—
			5	Urikány-zsilv. m. kőszénb.	—.—	—.—
			5	" " " II. kib.	—.—	—.—

V. Bankok részvényei.

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetett részvényenkint	Kamatláb %		pénz	áru
8.50	150000	120	5	Angol-osztrák bank	161.—	162.—
7.—	60000	100	5	Budapesti bankegyesület	106.—	107.—
12.—	13334	150	5	Első magyar iparbank	193.—	197.—
6.50	12000	80	5	Fiumei hitelbank	108.—	109.—
5.50	4000	100	—	Fővárosi bank r.-t.	82.—	83.—
40.—	500	K 2000	4	Bpesti giro- és pénztár-egylet	—.—	—.—
6.—	50000	K. 200	5	Hazai bank r.-t.	103.—	107.—
†6.—	5000	K. 200	4	Hermes magy. ált. váltóüzlet r.-t.	125.—	135.—
15.—	5000	K. 400	—	Horvát leszámitoló bank	—.—	—.—
5.50	30000	100	5	Horv-szlav. orsz. jelzálogbank	118.75	119.75
21.—	85000	200	5	Magyar általános hitelbank	—.—	—.—
6.—	100000	100	5	Magy. ipar- és keresk. bank	—.—	—.—
fr48.—	3000	Ar. 200	5	Magy. jelzáloghitelb. I. kibocsátás	—.—	—.—
fr24.—	97000	Ar. 100	5	Magy. jelzáloghitelb. II. kibocs.	—.—	—.—
12.—	6000	200	5	Magyar kereskedelmi r.-t.	206.—	210.—
14.—	75000	K. 400	5	M. leszámit. és pénzváltó bank	—.—	—.—
25.—	6000	500	5	M. takarékp. közp. jelzálogb.	505.—	510.—
18.—	250000	160	5	Osztrák hitelintézet	—.—	—.—
43.40	150000	600	5	Osztrák-magyar bank	935.—	940.—
65.—	25000	500	5	Pesti magy. keresk. bank	1435.—	1440.—
16.—	60000	200	5	Uniobank	303.50	304.50

VI. Takarékp. részvényei.

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetett részvényenkint	Kamatláb %		pénz	áru
5.50	25000	100	5	Belvárosi takarékpénztár	98.—	100.—
7.—	992	50	—	Budapest, III. k. takarékp.	116.—	120.—
5.—	10000	K. 200	—	Bpest-erzsébetvárosi takarékp.	85.—	87.—
12.—	25000	K. 400	—	Bpesti takarékp. s orsz. zálogk. r.-t.	230.—	231.—
60.—	12000	300	—	Egy. bpesti fővárosi takarékp.	1210.—	1220.—
7.—	16000	100	—	Magy. ált. takarékp.	313.—	316.—
40.—	12000	300	—	M. orsz. központi takarékpénzt.	855.—	860.—
400.—	5000	1000	—	Pesti hazai takarékpénztár	8375.—	8425.—

VII. Biztositó-társ részv.

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetett részvényenkint	Kamatláb %		pénz	áru
14.—	10000	200	5	Bécsi biztositó társaság	258.—	262.—
16.—	5000	200	5	Bécsi élet- és jár.-bizt. intézet	329.—	333.—
230.—	3000	1000	—	Első m. ált. biztositó társaság	4025.—	4075.—
7.—	20000	100	5	Foncière, pesti bizt. intézet	118.—	120.—
5.—	5000	100	—	Lloyd, m. viszontb. társ.	98.—	100.—
8.—	15000	100	5	M. jég- és viszontb. r.-t.	123.—	125.—
6.—	5000	K. 200	5	Nemzeti baleset biztositó r.-t.	129.—	132.—
70.—	2000	300	—	Pannonia viszontb. intézet	1150.—	1175.—

VIII. Gőzmalmok részv.

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetett részvényenkint	Kamatláb %		pénz	áru
—.—	2300	400	—	Concordia-gőzmalom r.-t.	290.—	293.—
—.—	625	400	—	" " els. rész. v.	402.—	—.—
35.—	6000	K. 500	—	Első bpesti gőzmalom	695.—	700.—
12.—	6750	200	—	Erzsébet-gőzmalom	253.—	257.—
8.—	8750	160	—	Lujza-gőzmalom	155.—	158.—
32.—	2300	400	—	Pesti hengermalom	655.—	665.—
10.—	4500	200	—	Pesti moln. és sütők	215.—	220.—
—.—	8000	150	—	Pesti Viktória-gőzmalom	120.—	125.—

IX. Bányák és téglagy. r.

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetett részvényenkint	Kamatláb %		pénz	áru
5.—	20000	100	5	Brassói bánya- és kohó-egylet	—.—	—.—
5.—	6000	K. 200	—	Bpesti tégla- és mészégető	115.—	120.—
11.—	2000	100	—	Bpest-szentlőrinczi téglagy.	235.—	245.—
5.—	20000	100	5	Egy. tégla- és czementgyár	96.—	99.—
10.—	20000	100	5	Északm. egy. kőszénb. és iparv.	195.—	197.—
5.50	20500	100	5	Felsőm. bánya- és kohómű	110.—	112.—
3.—	3500	100	—	István téglagyár r.-t.	69.50	70.50
1.50	15000	30	—	Kassa-somodi kőszénb. id. elism.	27.—	27.50
7.—	5000	K. 200	—	Kis-sebesi gránitbányák	108.—	113.—
†45.—	2130	160	—	Kőbányai gőztéglagyár	775.—	780.—
30.—	8500	200	—	Kőszénbánya és téglagyár	743.—	747.—
—.—	5000	100	—	Lechner rákosi téglagyár	112.—	117.—
15.—	15000	100	5	Magyar asphalt r.-t.	225.—	[illegible]
8.—	34000	100	5	Magy. ált. kőszénbánya r.-t.	118.75	119.25
5.—	20000	100	5	Magy. gőztéglagyár r.-t.	84.—	86.—
10.—	10000	100	5	Magyar keramiai gyár	153.—	155.—
—.—	6000	K. 200	5	Péterhegyi téglaipar	90.—	92.—
32.—	32000	100	5	Salgótarjáni kőszénbánya	600.—	601.—
14.—	8000	150	—	Ujlaki tégla- és mészégető	274.—	275.—
—.—	50000	40	—	Urikány-zsilvölgyi m. kőszénb.	—.—	—.—

X. Vasművek és gépgy. r.

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetett részvényenkint	Kamatláb %		pénz	áru
10.—	7500	200	5	Első m. gazdasági gépgyár	188.—	192.—
†7.—	30000	K. 200	5	„Danubius" hajó- és gépgyár	100.—	101.—
110.—	6000	400	—	Ganz és társa vasöntöde	2130.—	2140.—
14.—	3750	200	5	Nadrági vasipar társulat	—.—	—.—
6.—	10000	K. 200	—	„Nicholson" gépgyár r.-t.	105.—	107.—
†12.—	100000	100	5	Rimamurány-salgótarjáni vasmű	—.—	—.—
13.—	10000	200	—	Schlick-féle vasöntöde	209.—	210.—
11.—	6000	K. 200	5	Teudloff és Dittrich gépgy. A. sor.	145.—	155.—
16.—	6000	K. 400	5	Weitzer János gép-, waggongyár.	265.—	270.—

XI. Könyvnyomdák r.

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetett részvényenkint	Kamatláb %		pénz	áru
20.—	4000	100	—	„Athenaeum" irod. és nyomd. r.-t.	370.—	375.—
†14.—	4800	150	—	Franklin-társulat	240.—	250.—
—.—	13000	100	5	„Kosmos" műintézet	80.—	81.—
†8.—	2000	K. 200	—	Könyves Kálmán r.-t.	25.—	30.—
12.—	3000	200	—	„Pallas" irod. és nyomd. r.-t.	200.—	203.—
80.—	501	500	—	Pesti könyvnyomda r.-t.	1500.—	—.—

XII. Különféle váll. részv.

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetett részvényenkint	Kamatláb %		pénz	áru
25.—	6000	K. 400	5	Általános waggonkölcsönző	555.—	565.—
—.—	15000	K. 200	—	„Apolló" kőolajfinomító-gyár r.-t.	—.—	—.—
25.—	2000	K. 500	—	Bantlin-féle vegyi gyárak r.-t.	430.—	450.—
—.—	4000	K. 200	5	Bihar-szilágyi olajipar r.-t.	—.—	—.—
6.50	35000	K. 200	5	Bpesti ált. villamossági r.-t.	140.—	142.—
—.—	2310½	200	—	Egy. magyarh. üveggyárak r.-t.	—.—	—.—
7.—	3000	100	—	Első magy. betűöntöde	153.—	156.—
24.—	700	200	—	Első magy. gyapjumosó r.-t.	415.—	420.—
†70.—	3000	300	—	Első magy. részvényserfőződe	1310.—	1320.—
—.—	2500	200	—	Első magy. sertéshizlaló	250.—	260.—
16.—	2500	200	5	Első magy. szállitási vállalat	220.—	230.—
6.—	5550	80	—	Első magyar szálloda	235.—	245.—
5.—	1200	100	—	Első pesti spódium-gyár	130.—	135.—
100.—	1600	500	—	Fiumei rizshántoló-gyár	1625.—	1675.—
25.—	3000	200	—	Gschwindt-féle szeszgyár	470.—	480.—
—.—	2856	200	—	Gr. Esterházy cognac-gyár	—.—	—.—
—.—	20000	K. 100	—	„Hungária" műtrágya-s kénsav-gy.	—.—	—.—
—.—	5000	100	—	Jordán Viktor-féle bőrgyár	35.—	40.—
—.—	3000	100	—	" " " els. részv.	74.—	75.—
18.—	6000	200	—	Kábelgyár részvénytársaság	285.—	305.—
—.—	20000	K. 200	—	Kőbányai király-serfőző r.-t.	39.—	40.—
†4.—	20000	K. 200	—	Kőbányai polgári serfőző r.-t.	76.—	78.—
†4.50	25000	100	4	Magyar czukoripar r.-t. A. sor.	—.—	—.—
†6.—	30000	100	4	" " " B. "	154.—	155.—
7.—	4000	100	—	Magyar fém- és lámpaáru-gyár	133.—	135.—

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetett részvényenkint	Kamatláb %		pénz	áru
12.50	3800	100	—	Magyar ruggyantaáru-gyár	162.—	165.—
—.—	10000	K. 200	5	Magyar vasuti forgalmi r.-t.	125.—	130.—
6.50	40000	K. 200	5	Magyar villamossági r.-t.	141.50	142.50
—.—	900	500	—	Nagyszebeni villamosmű r.-t.	490.—	510.—
†16.—	30000	200	5	Nemzetközi villamostárs.	328.—	332.—
25.—	7000	K. 400	5	Nemzetközi waggonkölcsönző	535.—	545.—
—.—	1600	2000	—	Popper Lipót faipar r.-t.	—.—	—.—
—.—	12500	100	—	Quarnero részvénytársaság	—.—	—.—
—.—	12000	K. 200	—	Royal nagyszálloda r.-t.	—.—	—.—
15.—	2000	200	—	Szegedi kenderfonó-gyár r.-t.	280.—	290.—
—.—	1250	100	—	Sziszeki tárházak r.-t.	—.—	—.—
—.—	6000	K. 100	—	Telefon Hírmondó r.-t.	—.—	—.—
fr. 15	200000	Fr. 200	5	Török dohányegyed r.-t.	138.—	139.—

XIII. Közleked. váll. részv.

Osztalék 1896-ra	Névért.	Kamatláb %		pénz	áru
10.—	100	5	Adria m. k. teng. hajó r.-t.	213.—	214.—
—.—	100	—	Aradi és csanádi r.-t.	116.—	117.—
10.—	200	5	Barcs-pakráczi vasut	205.—	206.—
—.—	105	—	Budapest alagut-társulat	—.—	—.—
14.—	100	5	Bpesti közuti vasp.	400.—	401.—
—.—	100	5	" " " id. részj.	—.—	—.—
9.—	—	—	" " " élv. jegy	255.—	260.—
12.—	100	5	Bpesti villam. vár vasut	277.—	277.50
7.—	—	—	" " " élv. jegy	135.—	140.—
—.—	100	—	Bpest-szt.-lőrinczi h. é. vasut	—.—	—.—
—.—	100	—	" " " els. részv.	—.—	—.—
—.—	K. 200	5	Bpest-ujpest-rákosp. vasut	90.—	92.—
—.—	100	—	Debreczen-hajdunánási vasut	102.—	103.—
fr. 4.—	Ar. 200	5	Déli vasut	—.—	—.—
21.—	500	5	Első cs. kir. dunagőzhajó-t.	455.—	460.—
—.—	K. 200	5	Gölniczvölgyi vasut elsőbs.	100.—	—.—
3.—	200	—	Győr-sopron-ebenfurti vasut	—.—	—.—
—.—	100	5	Kassai közuti vasut	—.—	—.—
7.94 4/10	200	4	Kassa-oderbergi vasut	191.—	192.—
—.—	200	—	Kassa-tornai h. é. vasut els. r.	200.—	205.—
9.04 4/10	200	5	Magyar-gácsországi vasut	211.50	212.—
10.—	200	—	Magyar h. é. vasutak r.-t.	—.—	—.—
9.87 4/10	200	5	Magyar nyugoti vasut	211.50	212.50
4.50	100	4½	Máramarosi sóvasut els. részv.	96.50	97.50
3.—	100	—	Máramarosi sóvasut törzsr.	62.—	67.—
3.—	100	—	Máramarosi sóvasut B. részvényei	62.—	67.—
—.—	100	—	Marosvásárh.-szászr. vasut e. r.	100.—	101.—
—.—	100	—	Nagykikinda-nagybecsker. v. r.	100.—	101.—
—.—	K. 1000	—	Oriente m. teng. hajózási r.-t	—.—	—.—
fr. 31.—	A. 200	5	Osztrák-magyar államvasut	—.—	—.—
9.94 4/10	200	5	Pécs-barcsi vasut	223.—	224.—
—.—	100	—	Petroz.-lupényi h. é. v. els. részv.	—.—	—.—
—.—	200	—	Szlavoniai h. é. vasut els. részv.	—.—	175.—

XIV. Sorsjegyek.

	pénz	áru
Bazilika sorsjegy	6.30	6.75
" " osztr. felülbélyegzéssel	6.70	7.20
" " nyeremény-jegy	1.60	1.90
Bécsvárosi nyereménykölcsön 1874. évről	157.—	169.—
Budavárosi sorsjegy	62.—	63.—
" " osztr. felülbélyegzéssel	63.—	64.—
„Jó szív" egyesületi sorsjegy	3.50	3.80
" " " osztr. felülbélyegz.	3.80	4.20
Magyar vörös-kereszt sorsjegy	8.—	8.50
" " " " oszt. felülbélyegz.	10.—	10.50
" " " " nyeremény-jegy	2.50	2.80
Olasz vörös-kereszt sorsjegy	11.—	11.50
" " " osztr. felülbélyegz.	12.—	12.50
Osztrák vörös-kereszt sorsjegy	20.50	21.—
Osztrák hitelintézeti sorsjegy	198.50	200.50
Pálffy sorsjegy	62.—	63.—

XV. Pénznemek.

	pénz	áru
Arany, cs. és kir. vert	5.70	5.75
" " " kör.	5.67	5.71
" osztrák vagy magyar 8 frtos	9.51	9.55
" 20 frankos	9.51	9.55
" 20 márkás	11.76	11.80
" török aranylíra	—.—	—.—
Német biród. vagy egyenért. bankj. (100 márka)	58.8	59.02
Franczia bankjegy (100 frank) (M.)	—.—	—.—
Olasz bankjegy (100 líra)	45.40	45.60
Papirrubel darabonkint	1.27	1.28
Román bankjegy (100 lei)	—.—	—.—
Szerb bankjegy (100 ezüst dinár)	—.—	—.—

XVI. Váltók árfolyamai (látra).

		pénz	áru
Amsterdam	100 hollandi frtért	99.50	99.90
Brüssel	100 frankért	—.—	—.—
London	10 sterlingért	120.05	120.45
Németbankpiacok	100 márkáért	58.82	59.02½
Olasz bankpiacok	100 liráért	45.45	45.65
Páris	100 frankért	47.55	47.65
Svájczi bankpiacok	100 "	47.35	47.50
Szentpétervár	100 rubelért	—.—	—.—

XVII. Határidőre kötött értékp.

Január hó végére.

	pénz	áru
Magyar aranyjáradék	121.—	121.20
Magyar koronajáradék	99.30	99.50
Magyar általános hitelbank	381.—	381.50
Magyar ipar- és kereskedelmi bank	104.—	104.50
Magyar jelzálog hitelbank	274.25	274.75
Magyar leszámitoló és pénzváltó bank	252.75	253.25
Rimamurányi vasmű	248.—	248.50
Osztrák hitelintézet	355.—	355.20
Déli vasut	80.—	80.50
Osztrák-magyar államvasut	341.75	342.25

Leszámoló árfolyamok január 21-ről.

Magy. ált. hitelbank	382.—	Egyes. tégla- és czem.-gy.	100.—
Osztrák hitelintézet	355.—	Kassa-somódi kősz.-b. r.-t.	28.—
Magyar aranyjáradék	—.—	Kőszénb. és téglagy. r.-t.	745.—
Magyar koronajáradék	—.—	Magy. ált. kőszénb. r.-t.	118.—
Magy. ip. és keresk. bank	—.—	Magyar asphalt r.-t.	—.—
Magy. jelzáloghitelbank	—.—	Salgó-Tarjáni kőszénb. r.-t.	—.—
Magy. leszámitoló bank	—.—	Ujlaki téglagyár r.-t.	271.—
Rima-Murányi vasmű r.-t.	—.—	Danubius-Schoen. hajógy.	—.—
Déli vasut	—.—	Ganz-féle vasöntöde r.-t.	—.—
Osztr.-magy. államvasut	—.—	Schlick-féle vasöntöde r.-t.	—.—
Budapesti bankegyesület	—.—	„Kosmos" műintézet	80.—
Fiumei hitelbank r.-t.	—.—	Ált. waggonkölcs. r.-t.	—.—
Hazai bank r.-t.	—.—	Első magyar részv.-serfőző	—.—
Pesti magy. keresk. bank	—.—	Magy. czukoripar r.-t.	—.—
Bpesti takp. és zálog. r.-t.	230.—	Magyar villamossági r.-t.	141.—
Egyes. Bp. főv. takarékp.	—.—	Kőbányai polg. serfőző r.-t.	—.—
Magy. ált. takarékp.	—.—	Budapesti villamossági r.-t.	140.—
Pesti hazai első tak.-p.	—.—	Adria m. tengerhajóz. r.-t.	—.—
Első magy. ált. bizt.-társ.	—.—	Bp. közuti vaspálya-társ.	403.—
„Foncière" pesti bizt.-int.	118.—	Budapesti vill. városi vasut	277.—
Lujza-gőzmalom részv.-t.	—.—	Bp.-ujpest-r. villam. vasut	—.—

A †-el megjelölt értékpapiroknál, melyek üzleti éve nem esik össze a naptári évvel, az osztalék az utolsó üzletévre vonatkozólag értendő.

SZINHÁZAK.

Budapest, vasárnap, 1898. január 23-án.

NEMZETI SZINHÁZ.

Délután fél 3 órakor mérsékelt helyárakkal:

Általános bérletszünet.

Mizantrop.

Vigjáték 5 felvonásban. Irta: Moliére. Forditotta Szász Károly

Személyek:

Alceet	Somló
Philint	Gyenes
Oront	Latabar
Celiméne	Helvey L.
Eliante	Aiszegi I.
Arsinoe	Lendvayné
Acast	Zilahi
Clitander	Császár

A férjek iskolája.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Moliére. Forditotta Szász Károly

Személyek:

Sganaralle	Vizvári
Ariste	Egressy
Izabella	Csillag T.
Leonora	Paulayné
Lisa	Keczeri I.
Valére	Mihályfi
Ergaste	Faludi
Biztos	Körösmezei
Jegyző	Nárczisz

Este 7 órakor rendes helyárak mellett:

II. általános bérletszünet.

Folt a mely tisztit.

Dráma 4 felvonásban. Irta: Echegaray József. A spanyol eredetiből forditotta: Patthy Károly.

Személyek:

Matilde	P. Márkus
Enriqueta	Maróthy
Donna	Helvey
Dolores	Keczeri I.
Fernando	Mihályfi
Don Justo	Bercsényi
Don Lorenzo	Császár
Julio	Ivánfi
Szolga	Nárczisz

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Bérletszünet 3. szám.

Bohémek.

Opera 4 felvonásban. Szövegét (Murger nyomán) irta és zenéjét szerzette Leoncavallo Ruggiero. Forditotta Radó Antal.

Személyek:

Marcel	Larizza
Rudolf	Beck
Schaunard	Takáts
Colline	Várady
Barbemuche	Kornai
A kis gróf	Mihályi
Célestin	Dalnoki
Musette	Ábrányiné
Mimi	Kaczér M.
Eufémia	Válent V.
Eulalia néni	de Ponty B.

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Délután fél 3 órakor mérsékelt helyárakkal:

Kukta kisasszony.

Enekes bohózat 3 felvonásban. Irta Markus József. — Zenéjét szerzette Szabados Béla.

Személyek:

Krisztofóró	Németh
Luana	Z. Bárdi G.
Liza grófnő	Náday Ilona
Miss O'Neyl,	M. Csatai Zs.
Arzen gróf	Szirmai
Bak Leobald	Kassai
Piki gróf	Gazsi M.
Dudicsev grófnő	Vidorné

Este fél 8 órakor rendes helyárakkal:

Blaha Lujza asszony mint vendég

A vereshaju.

Eredeti népszinmű dalokkal 3 felvonásban. Irta: Lukácsy Sándor.

Személyek:

Sajgó Jánosné	Siposné
András	Kiss M.
Ferke	Rasko
Béglár	P. Lukács
Zsófi	Lukácsy
Keczeg	Szabó A.
Bálint	Szirmai
Koppancs	Várnai
Szilaj Kata	Blaha L.
Vereb Jankó	Tollagi
Pozdorja	Gyöngyösi
Sári	M. Csatai
Lottos	Ujvári

VÁRSZINHÁZ.

Zárva.

VIGSZINHÁZ.

Champbaudet-állomás!

Bohózat 3 felv. Irta: Labiche. Forditotta Mihály József.

Személyek:

Chambaudetné	Nikó L.
Tacarel, épitész	Tapolczai
Letrinquer	Gál
Nina	R. Rostagni
Carolina	Pécsi P.
Garambois	Rónaszéki
Durozoir	Hegedüs
Egy titokzatos hölgy	Berzétei
Victoire	Komlósi E.
Arséne	Szerémy

Este fél 8 órakor rendes helyárak mellett:

580. szám. 590. szám.

A harang.

Eredeti szinmü 3 felvonásban. Irta: Kazaliczky Antal.

Személyek:

Hernádi Fülöp	Gál
Zsiga, fia	Ráthonyi
Mariska, leánya	Nográdi J.
Ilka, nevelt leánya	Fái Sz.
Berényi Andor	Kazaliczky
Berényi József	Góth
Retek Pongrácz	Rónaszéki
Jani, fia	Tapolczai
Ludmilla, leánya	R. Rostagni
Bódi	Hegedüs
Czeczilia, neje	Nikó L.
Dr. Simonffy Ákos	Décsi
Dr. Csizmadia	Nánási
Vojnits József	Szerémi
Boris, leánya	Komlóssi E.

MAGYAR SZINHÁZ.

Délután fél 3 órakor mérsékelt helyárak mellett:

Derül-borul

Operette 1 felvonásban. — Irta Adrián Ross. Forditotta: Faragó Jenő. Zenéjét szerzette: Selby.

Személyek:

Legényke	Ferenczy K.
Leányka	Felhő R.

Utána:

A báránykák.

Operette 2 felvonásban. — Irta: Llorat. Forditotta: Makai Emil. Zenéjét szerzette: Varney.

Személyek:

Badurel	Sziklay K.
Christian	Kalmár
Fifrelin	Iványi A.
Joseph	Ferenczy K.
Emeraldine	Láng Etel
Alice	Felhő R.
Grobichon	Csik I.
Germaine	Rózsa E.
Marcelle	Szegedi I.
Mariette	Hében A.
Jeanne	Gombaszögi
Juliette	Haraszti V.
Louise	Zelenka I.
Justine	Bilkei I.
Madeleine	P. Vidor H.
Blanche	Lélek E.
Susanne	Völgyi K.
Victorine	Pichler M.
Léonie	Várady M.

Este fél 8 órakor rendes helyárakkal:

A kikapós patikárius.

Bohózat 4 felvonásban. Irta: Gandillot. Forditotta: Heltai Jenő.

Személyek:

Fourageot	Szilágyi V.
Paulette	Aranyossy
Ferdinánd	Balla K.
Bertinet	Boros E.
Bertinet-né	Hettyey A.
Paturin	Mátray
Paturin-né	Sz. Szilassy
Cariol	Iványi

Szinházi müsorok a 23. oldalon.

„OLYMPIA" MAGYAR MULATO

Igazgató: **BORSODI VILMOS.**

Nagy januári müsor!

Legujabb! Lorenzo Lordesso remek pantomimikus-csoport. Rachaeli gyorsrajzoló-müvész. **The Windthon** zenebohócz és a közkedvelt **Harri és Fridl** büvész imitatorok. — Fellépnek továbbá az összes müvészek. Szenzáczió! **A bioziklisták.** Kaczagtató bohózat dalokkal. **Éjjel 12 órától reggel 5 óráig táncmulatság.**

Tisztelettel **az igazgatóság.**

Az Esketési Ügyvivőség

beszerzi az esküvőhöz szükséges összes okmányokat és elvégzi az összes utakat. (359)

Hivatala: Budapest, VII., Erzsébet-körut 7.

Vidékre levélben. **Vidékre levélben.**

Zenemü-ujdonságok.

közvetlen

Klökner Ede zenemü-kiadóhivatalából

Budapest, VI., Csengery-u. 62. sz. a. megrendelhetők:

A Klökner-féle rendkivül jutányos zene-albumok ugymint: **Küry Klára** daloskönyve 104 oldalon legszebb magyar dalok és müdalokkal 2 frt, diszkötésben 3 frt 40 kr. **Klökner**-féle budapesti dalbokréta, **Blaháné**, Küry és Komáromi Mariska legkedvesebb müsordarabjaiból, **füzre 104 oldalon 60** legujabb magyar dal. 18 müdal és kupléval a fönti három müvésznő arczképével 2 frt. diszkötésben 3 frt 20 kr. **Klökner**-féle „Tánczalbum" 54 lapon a legdivatosabb, mindenütt játszott legujabb 16 tánczdarabbal 2 frt, diszkötésben 3 frt 20 kr. **Klökner**-féle milleniumi „Szalon-album" 27 legnevezetesebb világhirü zeneszerző legjobb szalondarabjaiból, 105 oldal tartalommal 2 frt, diszkötésben 3 frt. 20 kr. **Greizinger** Iván 165 hegedüátirat egy hegedüre, 116 magyar dal és 49 legnevesebb modern zeneszerző kiváló müveinek elismert legjobb átirata 70 lapos kötet 3 frt, diszkötésben 4 frt 20 kr. Greizinger I. 103 magyar dal két hegedüre I–IV. füzet, minden füzetben 25–25 legszebb magyar dal és változatokkal 2 hegedüre. füzetje 1 frt 50 kr. Itt jelenik meg ezenkivül a „**Zenélő Magyarország**" zenemü folyóirat, melynek 1898. V. évfolyama január 15-iki II. füzete tartalmaz 2 legujabb magyar dalt. **Löschhorn** „Album-lap" szalondarabját. **Iványy** „Mályvának" müdalt és **Blon F.** „A győzelmi zászló alatt" indulóját.

Előfizetés minden negyedévben hat hasonló gazdag tartalmu füzetre 60 oldal legujabb s legdivatosabb zenetartalomért 1 frt. Előfizethetni csakis fenti czégnél honnan megismerésre mutatványszámot ingyen és bérmentve küldenek.

1898. január 25-én kedden este 7 1/2 órakor

SAUER EMIL

cs. és kir. kamarai müvész

377

CHOPIN-ESTÉLYE

Jegyek 5, 3, 2. 1 forintjával és 50 krért Rózsavölgyi és Társa udv. zenemükereskedésében, Kristóf-tér 3. szám kaphatók.

Tengeri aquarium

Royal-szálloda, Erzsébet-körut 45. (386)

A magyar tenger eleven állatvilágának bemutatása.

Zoologiai különlegességek.

Minden hó 16-án és 1-én uj szállitmány.

Nyitva reggeli 3 órától. — Belépti dij 30 kr. — Katona- és gyermek-jegy 15 kr.

El ne mulassza senki sem

posta utján, utánvét mellett megrendelni,

mig a készlet tart.

Szenzácziót kelt mindenütt az ujonnan föltalált **(Goldin) müarany** eredeti

Genfi

Remontoir zsebóra

Ezen órák meg nem különböztethetők az **igaz aranytól** még szakember által sem. Az órák pontosságáért 3 évi kezesség nyujtatik. Ára most, mig a raktár tart, **6 frt.** Egy hozzá illő Goldinláncz széles rond sportalakban **1 frt 50 kr.** Minden órához ingyen egy szarvas börzacskó csakis 245

BIERMANN SAMU csomagszétküldési áruháza

Budapest, Kossuth Lajos-utcza 1. szám.

Küldemények utánvét mellett; meg nem felelő a pénz visszatéritése mellett visszavétetik.

Fontos! **Zsebóra valódi ezüstből frt 8.50 valódi tullaezüst „ 11.–**

Első biztositó intézet

katonai szolgálat esetére.

Ő cs. és kir. fensége József főherczeg védnöksége alatt.

Biztositási tőke: 27 millió korona.

Fiu gyermekek legelőnyösebb ellátása

katonai szolgálat költségének fedezése — illetve a nagykoruság idejére. Bővebb felvilágositással szivesen szolgál

(5) az *Igazgatóság.*

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 1. sz.

Külföldön elsajátitott szakismeretek és hosszu gyakorlat alapján készitek modern stilben

kárpitos- és diszitési munkákat.

Függönyök diszitése, terem diszitések stb. kiváló izléssel eszközöltetnek.

Magamat a n. é. közönség kegyes pártfogásába ajánlva, maradtam kitünő tisztelettel

SZILÁGYI ZSIGMOND,

kárpitos és diszitő.

Budapest, VII., Dohány-utcza 68.

(Kertész-utcza sarkán.) 120

Teljes irodafelszerelések. **BUDAPEST, Nádor-utcza 20.** *Kereskedelmi és luxus levélpapirosok.*

(408)

Hivatalok,

egyletek, pénzintézetek, kereskedelmi és iparvállalatok, ügyvédi irodák stb. kérjenek árjegyzéket

Sárosi Adolf papirkereskedéséből

Üzleti könyvek. **BUDAPEST, Nádor-utcza 20.** *Nyomtatványok.*

Heckenast Gusztáv

zongora termei.

Budapest, IV., Kigyó-utcza 7. sz.

Legnagyobb választék.

—

Elsőrendü gyártmányok

—

Árjegyzékek ingyen.

Czerny Tanningene-je

a legjobb festőszer hajnak és szakálnak.

Általánosan maradandó, egyszerüen alkalmazható, sötétszőke, barna és fekete szinben. Ára 2 frt 50 kr.

Czerny keleti rózsateje

gyengéd üde ifjuságu

finom, tiszta arczbőrt kölcsönöz, mely más szer által el nem érhető. ***Balzsamszappan*** hozzá 30 kr.

Törvényesen védett, lelkiismeretesen megvizsgált és valódi minőségben kapható:

ANTON J. CZERNY, BÉCS

XVIII., Carl Ludwigstrasse 6. (saját ház). Főraktár: **I, Wallfischgasse 5.** Szétküldés azonnal, utánvéttel. 5 frton felüli megrendelések csomagolási költség nélkül és ezenfelül postadijmentesen küldetnek. Leirások és használati utasitások az összes Czerny-féle készitményekről kivánatra ingyen és bérmentve. Raktár Budapesten: Török József gyógysz., Király-utcza 12. és Egger A. Fia, Váczi-körut 17.

Csak akkor valódi, ha Anton J. Czerny névvel van ellátva, más visszautasitandó. (167)

Teljes

menyasszonyi kelengye

75 frt:

6 női ing, jó minőségü kreászvászonból,
3 hálóköntös, jó minőségü chiffonból, svájczi himzéssel,
3 hálóköntös, jó minőségü fehér zsinór vagy pikkébarchetből himzéssel,
3 női nadrág, jó minőségü chiffonból szegélyekkel és svájczi himzett disszel,
3 női nadrág, jó minőségü fehér zsinór vagy pikkébarchetből,
2 alsószoknya, jó minőségü chiffonból himzett fodorral,
1 alsószoknya, jó minőségü fehér zsinór vagy pikkébarchetből,
12 fehér ***vászonzsebkendő,***
12 tiszta fehér angol ***batisztzsebkendő,***
4 párna, 2 kapricz, 2 paplan lepedő finom chiffonból,
4 párna, 2 kapricz, Nankintok,
6 alsólepedő, jó erős vászonból,
2 6 személyes fehér vászon ***damaszt-abrosz,***
2 6 személyes szines ***kávé-teritők*** szintartó minőség,
12 damaszt szalvéta, vászon minőségben,
12 damaszt törülköző vászon minőségben,
6 törülőruha, különtele czélra,
2 atlasz ***Caschmor-paplan*** tetszés szerinti szinben.

Kelengye bővebb és finomabb kivitelben 150 frtra.

Auer Ignátz Fia,

vászon és fehérnemü gyári raktára

Budapest, Kerepesi-ut 10. szám.

Ingyen s bérmentve küldöm vidékre az ujonnan megjelent árjegyzéket, valamin vászonnemüekből nagy mintagyüjteményt

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Központi kiadóhivatal: **VIII. ker., József-körut 65. szám.**

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betükből szedve 4 krajczár.

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

Fiók-kiadóhivatal: **V. ker., Marokkói-utcza 4. szám.**

Ha a hirdető czimét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkrok minden közlés után még 30 krajczár kincstárbélyegilleték is fizetendő. — Czélszerü az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére irni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámithatja az apróhirdetés árát.

LEVELEZÉS.

Jalpra magyar zenéje megrendelhető. Férfi négyes, 1 korona. Zongorára énekkel, 2 korona; diszpéldányban 4 korona. **Csanády Virgil** szerzőnél, **Budapest,** IV., **Bristol-szálló.** 453—1

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számitott négy hét alatt czimzetje el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisiti. 2178—1

Többeknek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz bélyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294—1

Pályája kezdetén levő, feltünő szép, fiatal szinésznő, előkelő ur ismeretségét keresi. Levelet kér a kiadóhivatalba „Ines" jelige alatt. 2084—1

Magasra törekvő, minden szép és nemesért lelkesülő, 21 éves ifju, vágyódna nemessszivü lányka vagy asszony őszinte barátságára. Nem üres kalandot, hanem állandó barátságát keres, kivel szabad időmet kellemesen eltölthetném s kivel a szinházba is jarhatnék. Lehetőleg nem annonim levelet, kiadóhivatalba „Sziv és jellem" jeligével kérnék. Szigoru discretió biztosittatik. 2100—1

Fiatal, kedves leány, vagy özvegy asszony ismeretségére vágyom, kivel szórakozás czéljából levelezhetnék és később személyesen is megismerkedhetnék. Csinos külsejü, fiatal tisztviselő vagyok, kedélyem vig és sohasem gyötrődöm gondok miatt. Szellemes társalgás, önzetlen barátság után vágyom, ki megismer, meg nem bánja. Leveleket kérek „Borura derü" czim alatt e lap kiadóhivatalába. 2134—1

Mely kedves lányka volna hajlandó egy 21 éves fiatal ember sivár lelkét szeretetre tanitani? Választ kér „Memento" jelige alatt a kiadóhivatalba. 515—1

Gyakornok, Vállalat, Comptoirista, Nevelőnő stb. jeligék alatt több levél van a kiadóhivatalban, kéretnek azokat tulajdonosaik átvenni, mert minden levelét csak 4 hétig őrzünk meg a kiadóhivatalban. 2150—1

Kottatartónak levele van a kiadóhivatalban. 531—1

A legközelebbi keleti utazásra, oly kedves, szellemes, müvelt fiatal hölgy ismeretségét keresem, aki hajlandó volna, esetleg kisérőnővel is, velem egy 40 éves jókedvü garçon emberrel a hoszu utat megtenni. Leveleket „Keletre" jelige alatt a kiadóhivatalba kérek e hó végéig. 2180—1

Máv. Ajánlatát illetve, levelének tartalmát sértőnek találom, s mint ilyenre nem tartok igényt. Ön az őszinteség örve alatt ügylátszik, sokat megenged magának és megfeledkezik arról, hogy kivel van dolga. Azért én nem haragszom magára, csak fáj, hogy ilyen közönséges embernek bizonyult. Üdvözli Önt szomoruan Riviera. 2186—1

Két doktor nagyon kéri az aranyos kis babát, ha irná meg akár e lap kiadóhivatalába, akár a megbeszélt helyre „Két Doktor" czim alatt, hogy miért nem jött el, s egyuttal irná meg, hogy legközelebb, hol és mikor találkozhatnánk. Valamint egy és más körülményt a miheztartára vonatkozólag, mit annak idején nem beszéltünk meg elég részletesen, A viszontlátásig kezeit csókolja Doktor. 1884—1

Julius 28. Ha álom, lenne örök, ha való, lenne végtelen. Ő szólit? vagy csak képzelem fest elém ragyogó délibábokat? melyek után lelkem tört szárnyain de repül és menyet keres. Ha ir, Budapesti Hirlapba kéri Fecske. 527—1

Imre. Force majeur tart vissza, majd talán legközelebbi vasárnap. Bocsásson meg, nem rajtam mulik, és biztositom, hogy nem kevésbbé érzem ezáltal magam vesztesnek, mint ön. Üdvözli Elza. 2184—1

Mindenhez értőnek levele van „Jó férj"-től 519—1

Inesnek levele van a kiadóhivatalban. 1200—1

Gleichenberg. Megkapta levelemet? még mindig haragszom ám magára, de nem nagyon. Mikor kapott levelet? de nem olyat ám, mind a multkor, olyan csunya levelet nekem ne irjon többet, mert akkor sirok. Hogy van egészségileg? jobbulást kiván Marietta. 2182—1

Barna asszony. Vasárnap levele lesz. 529—1

Travailler. Ajánlatát elfogadja egy szép tisztességes 20 éves leány „Magdolna" kér levelet a kiadóba. 521—1

HÁZASSÁG.

Hölgyek!!! Egy intelligens fővárosi iparos, ki havi 100 frt keresettel rendelkezik, semmi adóssága s rosz tulajdonsága nincsen, 25 éves, kis termetü, barna, szép bajusszal, hölgyek ismeretlensége miatt, ez uton óhajt csakis komoly szándékból, egy szintén kis termetü, fekete, szép hölgygyel megismerkedni házasság czéljából. Hozomány fölösleges, mivel magamnak is van pénzem s jó családból vagyok. Fökellék szép, kedves, fiatal és tisztességes legyen. Ajánlatokat kérek esetleg fényképpel s czimmel a kiadóba „Travailler" czimen. 2090—2

Férjhez óhajtom adni intelligens családból származó szép, 16 éves, szőke hugomat. Háziasan nevelt, szelid, széplelkü leány, minden kellék megvan nála, ami a boldog házassághoz szükséges, csak hozománya nincs, de nagy igényei sincsenek. Ha találkoznék olyan férfias, komoly gondolkozásu egyén, aki többre becsüli a jó tulajdonságokat, mint a hozományt, az irjon e lap kiadóhivatalába „Szőke Sárika" jelige alatt. 2126—2

Hölgyeim! Nem vágyódom pénz után, pedig ezt is kedvelem, hanem keresek egy kedves kis szőke, vagy barna babát, kiben feltalálhatnám mindazon tulajdonságokat miket csak később árulok el— és amik nélkül ha ily nőt nem találok soha meg nem házasodom. Pedig jó állásu és állitólag csinos, hivatalnok vagyok én magam is sajnálnám magamat az agglegénységre kárhoztatni. Ki önök közül meg akar menteni. . . . magának az irjon „Tibor" czim alatt e lap kiadóhivatalába. 2174—2

ÁLLÁST KERES.

Házvezetőnői állást keres, egy abban jártas, intelligens nő. Czim a kiadóhivatalban. 1628—3

Intelligens fiatal nő, ki a kereskedelmi iskolát kitünő sikerrel végezte s minden irodai munkában jártas, okleveles gyors-irástanárnő, ügyvédi irodában vagy nagy üzletben állást keres. Ajánlatok „Törekvő és szorgalmas" jelige alatt e lap kiadóhivatalába intézendők. 1789—3

Ügyes, képzett, fiatal, nős kertész állást keres, nagyobb birtokon, vagy esetleg fővárosi kertészetnél. Czim a kiadóhivatalban. 1990—3

Magyar nemes családból származó intelligens, szorgalmas, szép irásu fiatal ember, keres segédjegyzői állást. Szives levélbeli megkereséseket kér e lap kiadóhivatalába „Jegyző segéd" jelige alatt. 2010—3

Könyvelő, keresztény, 24 éves, tanfolyamot végzett, alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban. 467—3

Egy minden tekintetben megbizható, jó családból származó képzett fiatal ember, ki mindennemü levelezés elvégzésére vállalkozik, titkári állást keres. Szives megkereséseket kér „Titkár" jelige alatt e lap kiadóhivatalába. 1410—3

Mint feliróné vendéglőben, vagy más üzletben keres alkalmazást özvegy vendéglősné, igényei szerények. Czim a kiadóhivatalban. 1652—3

Ügyvédi irodában keresek alkalmazást mint ügyvéd-segéd, vagy irodavezető. Szives megkeresét kérek levélben az Országos Hirlap kiadóhivatalába „Jogász" jeligére. 2166—3

Jó családból származó és sok oldalu ismeretekkel biró, szép irásu fiatal ember, ki minden, de különösen ügyvédi irodai dolgokban jártas, bárminemü alkalmazást keres. Czime a kiadóhivatalban. 1756—3

Uri nő keres házvezetőnől állást a fővárosban, vagy a vidéken is; esetleg anya helyettesnek ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban. 2164—3

Állást keres mint magyar bonne, 18 éves, intelligens leány, ki végzett óvónő. Czim a kiadóhivatalban. 2154—3

Házfelügyelői, vagy házgondnoki állást keres lakásért, egy teljesen megbizható birósági hivatalnok. Czim a kiadóhivatalban. 2160—3

Mindennemü irásbeli munkák elvégzésére vállalkozik egy igen jó irásu fiatal ember. Szives megkeresést kér a kiadóba „Lelkiismeretes" jelige alatt. 2158—3

A könyvelés minden ágában jártas birósági hivatalnok az esti órákra könyvelőül ajánlkozik kereskedőknél, vagy nagy iparosoknál. Ajánlatokat „Megbizható könyvelő" jel alatt a kiadóhivatalba kér. 2188—3

Szépirásu fiatal ember keres bárminemü irodai alkalmazást, szerény igényekkel. Czim a kiadóhivatalban. 2130—3

Irodai gyakornoki állást keres kereskedelmit végzett és már irodában gyakornokként alkalmazott fiatal ember. Czim a kiadóhivatalban. 2098—3

Angol nyelvben és zenében oktatást adok. Czim a kiadóhivatalban 2104—3

Perfect levelező és könyvelő kaucztió-képes, megfelelő állást keres. Szives választ „Megbizható 1000" czimen a kiadóhivatalba kér. 517—3

Két testvér ajánlkozik 3—5 éves gyermekek mellé egy városba mint gyermekkertésznők. Jó bizonyitványokkal rendelkeznek. Czim a kiadóhivatalban. 523—3

Társalkodónak házi, vagy magántitkárnak ajánlkozik idősebb, vagy beteges urhoz délelőtti, vagy délutáni órákra intelligens fiatal ember. Magyar, német társalgás. Kitünő sakkista. Ajánlatok az „Országos Hirlap" kiadóhivatalába „Szellemes barát" alatt kéretnek. 2176—3

Gyermekek mellé, mint dada alkalmazást keres egy rendes, tisztaság szerető nő. 2185—3

Ügyes, gyors és gépirónő irodai alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban. 2190—3

ÁLLÁST KAPHAT.

Utazók, havonként 60—100 forintot kereshetnek mellékfoglalkozásként. Ajánlatokat „Világczikk" alatt a kiadóba. 585—4

Társat keresek egy virágzó budapesti vállalathoz 20—30,000 forint tőkével. Személyes müködés okvetlenü megkivántatik. Ajánlatokat „Lukrativ" jelige alatt, kérek e lap kiadóhivatalába. 1822—4

Bycicli, használt, de jó karban levő, megvételre kerestetik. Ajánlatok „Bycicli" jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 2016—4

Irnok. Keresztény vallásu, hadmentes irnok, folyékony irással, ki a magyar és német nyelvet birja, egy nagyobb irodában mint lajstromozó és másoló állandó alkalmazást nyer. Az illetőnek azonban külső szolgálatot is kel teljesiteni. Ajánlatokat J. J. 6957. jeligével, Haasenstein és Vogler (Jaulus és társa) Budapest, intézendők. 6477—4

Nevelőnőt keresek vidékre két leányom mellé, ki őket a magyar, német és franczia nyelvben, zenében, kézimunkában oktatná. Czim a kiadóhivatalban. 2116—4

OKTATÁS.

Française donne leçons pour diner. Adresse sons français a l'exp. 1976—5

Negyedéves képezdész fiatal intelligens leány, szerény dijazásért órákat ad, ugy képezdészeknek, mint kisebb gyermekeknek, kik az elemi tantárgyakban gyengék. Czim a kiadóhivatalban. 1670—5

Zongora-órákat óhajt adni egy e téren már évek óta müködő zongora-müvésznő. Czim a kiadóhivatalban. 1690—5

BIRTOK ELADÁS.

Szép nagy birtok, teljes felszereléssel és malommal, gyönyörü kies fekvésü vidéken eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2108—6

TELEK ÉS HÁZ ELADÁS.

Háztelkek Kossuthfalván, kispesti határnál, 150 és 200 négyszögölenkint parczellálva, ára 2 frt 30 krtól 4 frtig, havi 10 frt, vagy heti 2 frt részletfizetésre kaphatók. Bővebbet Szczepanowski Zsigmondnál, vendéglős, VIII., Nap-utcza 18. 6449—7

Ház. Nagy bérház bérbevételre kerestetik. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Terézváros" czimen a kiadóhival továbbit. 1932—7

József- vagy Ferencz-városban keresek kisebb házat megvételre. Közvetitő nélkül. Kérek a tulajdonostól közvetlen ajánlatot e lap kiadóhivatalához „Józsefvárosi" jelige alatt. 2030—7

150 háztelek a főváros közelében, Pomázon, vasutállomás mellett, 80 krtól 1 frt 50 krig ölenként, részletfizetésre is eladó, Laszlovszkynál Pomázon. 6461—7

Ház egyemeletes szolid épület kerttel az Üllői ut közelében valamint egyemeletes **sarokház** Budán szintén kerttel és adómentes olcsón eladók valamint **háztelkek** IV, V., VI., VII. és VIII kerületekben jutányos áron eladók. Bővebbet komoly vevőknek. Blau Félix Király utcza 19. 537—7

ELADÁS.

Eladó több fényes estélyi ruha, gyászeset miatt. Czim a kiadóhivatalban. 1034—8

Birtokomban levő több tudományos mü eladó. Czim a kiadóhivatalban. 1850—8

Két nem használt selyem ruha, gyászeset miatt igen jutányos áron eladó. Az egyik fehér, a másik rózsaszinü. Czim a kiadóhivatalban. 2136—8

Butorvevők becses figyelmébe ajánljuk **Nemes és Lengyel, Belváros, Egyetem-tér, 5. I. em.** levő nagy butorraktárában a ház lerombolása miatt **a butor készletek minden áron eladtatnak.** 6481—8

Azonnal eladó egy divat- és kézimüáru üzlet a gyári áron alul 3%. Az áruk courens és friss áruk. Bővebbet a kiadóhivatalban 6459—8

VÉTEL.

Zongora 7 oct.. használt, de még jó karban lévő, megvételre kerestetik. Ajánlatok „Jó zongora" jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 1900—9

Butort óhajtok venni részletfizetésre, kéz alatt. Ajánlatokat kérek a kiadóhivatalba. „Használt" jelige alatt. 2192—9

Czukrászdát óhajt átvenni egy fiatal házaspár. Ajánlatok a kiadóba kéretnek „Czukrászda" jelige alatt. 2082—9

Légszeszcsillár, 3 és 5 karu, megvételre kerestetik. Ajánlatok „Csillár" 20. sz. a. e lap kiadóhivatalába kéretnek. 2074—9

KIADÓ SZOBÁK.

A Rökk Szilárd-utczában kiadó egy elegánsan butorozott utczai szoba. Czim a kiadóhivatalban. 1958—10

Elárusitónő a köruton lakást, és jó ellátást kaphat tisztességes családnál. Hölgyek, kik nem lakhatnak szüleiknél, irjanak e lap kiadóhivatalába „Lakás és ellátás" jelige alatt. 2050—10

Butorozott udvari szoba kiadó egy ur részére a Mária Terézia-téren. Czim a kiadóhivatalban. 2124—10

Kiadó egy szépen butorozott szoba, esetleg teljes ellatassal, özvegy uri nőnél. Czim a kiadóhivatalban. 2122—10

Király-utczában kiadó azonnal egy szép butorozott szoba. Czim a kiadóhivatalban. 2142—10

Wesselényi-utczában kiadó egy elegánsan berendezett garçon lakás. Czim a kiadóhivatalban. 1926—10

20 frtért utczai szoba a köruton, elegáns butorral, külön bejárat, a Zion épületben; Erzsébet-körut. 2084—10

Elegánsan butorozott, csinos tiszta külön bejáratu szoba kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 2086—10

Elegánsan butorozott, tiszta, két ablakos szoba, külön bejárattal és fürdőszoba használattal, előszobával, azonnal kiadó. 2094—10

Teljes ellátást kaphat uri családnál intelligens nő kinek biztos állása van. Czim a kiadóhivatalban. 2196—10

Belvárosban (Károly-körut) butorozott hónapos-szoba kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6463—10

LAKÁS KERESTETIK.

Lakást keresek a kereskedelmi minisztérium közelében, 3 szobára és a hozzá tartozó mellék helyiségekre van szükségem. A lakás csakis első emeleten lehet. Leveleket „I. emeleti" jelige alatt kérek e lap kiadóhivatalban. 1734—11

Öt szoba és hozzá tartozó mellékhelyiségekből álló urasági lakást keresek a körutak valamelyikén. A lakás első emeleten legyen s lehetőleg két előszobával. Ajánlatokat „Földbirtokos" czim alatt a kiadóhivatalba kérek. 1806—11

SZOBA KERESTETIK.

Szobát keresek a József-városban, lehetőleg külön bejárattal és fürdőszoba használattal. Levélbeli ajánlatokat kérek „Állandó" jelige alatt a kiadóhivatalba. 2156—12

Teljes ellátást keres intelligens családnál, hasonló fiatal hivatalnoknő a József-köruton, vagy annak közvetlen közelében. Ajánlatokat kérek az ár és körülmények pontos ismertetésével e lap kiadóhivatalába „Familiáris" jelige alatt. 1882—12

Elegánsan butorozott, tiszta utczai szobát keresek február elsejére, lehetőleg kis előszobával és háló-fülkével. Ajánlatokat „Csendes ház" czim alatt közvetit a kiadóhivatal. 1920—12

Teljes ellátást keres egy fiatal nő, előkelő uri családnál, külön szobával. Ajánlatokat „Teljes ellátás" czimen a kiadóhivatal továbbit. 1974—12

Fiatal hivatalnoknő keres uri családnál csinos, kis tiszta szobát ellátással. Szives ajánlatokat kér levélben e lap kiadóhivatalába „Szolid nő" jelige alatt. 2036—12

KIADÓ LAKÁSOK.

Több kisebb és nagyobb lakás kiadó május 1-ére. Czim a kiadóhivatalban. 1894—13

A Felső-erdősorban egy szoba és konyha február hó 1-ére 150 frtért kiadó. Bővebb értesités e lap kiadóhivatalában. 2168—13

Kiadó Csömöri-ut 27. számu házban üzleti boltok valamint nagyobb és kisebb lakások fürdőszobával és klozettel berendezve azonnal kiadók. 533—13

HITEL-PÉNZ.

Személyhitel kerestetik 3000 frtig hat hónapra, tisztességes egyénektől. Ügynökök teljesen kizárva. Ajánlatokat „Személyhitel" jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 525—14

KÜLÖNFÉLE.

A legjobb magyar élczlap az „Üstökös". Most sorra közli pompás karrikaturákban a nevezetesebb irókat és müvészeket.

Özv. urinő teljes ellátásra elvállal intelligens fiatal hölgyet, kinek foglalkozása van. Kivánatra zongorámat is használhatja. Czim a kiadóhivatalban. 1580—18

Társ kerestetik egy három év óta fennálló, jövedelmező irodalmi vállalathoz 6000 frttal. Ajánlatokat „Biztos" czimen a kiadóhivatal továbbit. 1978—18

Zongorát privát háztól havi bérletre akar egy intelligens család bérelni. Czim a kiadóhivatalban. 1968—18

Lakásért takaritást elvállalok. Czim a kiadóhivatalban 2102—18

Kedves Ilonka! Ha szinházba, hangversenybe megy és ha feltünő akar lenni, mint barátnőm, akkor ne használjon mást, mint a 25 év óta legjobb hirnévnek örvendő Ravissante arczbőr szépitő különlegességet: Ravissante arczport, Ravissante pipere-szappant és Ravissante szépitőt. (Ára 1 frt 50 kr.; elegendő 3 hónapra) Török József és Török Sándor urak gyógyszertáraiban kapható valódi minőségben. Kamilla. 918—18

Intelligens, előkelő garçon urnál, kinek nagy lakása van, egy szoba és konyháért elvállalja a takaritást, felügyeletet, szóval az egész lakás gondozását, egy igen intelligens nő. Szives levélbeli megkeresést a kiadóhivatal közvetit. „Comme il faut" jelige alatt. 2162—18

Üzletfeloszlás miatt néhány száz valódi **antik persa-szőnyeg** minden elfogadható árban eladatik. Hirsch Testvérek, IV., Váczi-utcza 3. 6468—18

Szőlők telepitését elvállalja jutányosan az „Országos Szőllő-Telepitő Szövetkezet". 389—18

Szárnyasaink képes baromfi-tenyésztési szaklap, félévre ket frt. Előfizethetni Budapest, Rottenbiller-u. 30. 6439—18

Két intelligens fiatal ember ebédkosztott esetleg vacsorát is keres egy müvelt családnál a Mária Terézia kaszárnya közvetlen szomszédságában. Szives megkeresések „élelem" jelige alatt a kiadóba kéretnek. 2198—18

Ügyes szabónő kerestetik házhoz, mérsékelt dijazással. Czim a kiadóhivatalban. 2196—18

A „hazaárulás" története.

A negyedik éve immár, hogy egy hazaárulás ügye foglalkoztatja az egész világot. Hazaárulás, melyet állitólag a franczia vezérkarnak egyik tisztje követett el, aki azóta el is vette érette büntetését és most anélkül, hogy csak távolról is sejtené, mekkora forrongást kelt hazájában s milyen általános érdeklődést az egész világon az ő ügye, messze, messze, az *Ördögszigeten* tölti szenvedésekkel telt napjait. Hazaáruló volt, mondották birái, igy kellett érette megbünhődnie.

S amióta megtörtént, hogy *Dreyfus* kapitányt, a hazaáruló katonatisztet megfosztották tiszti ragjától és elvitték a franczia *Guyanna* közelébe, ahol előtte a *lepra* förtelmes betegségében szenvedőket helyezték el, azóta a legcsodálatosabb események követték egymást hazájában. Mi, akik most élünk ezen a sárgolyón, hogy részt vegyünk abban az irtózatos küzdelemben, melyet életnek neveznek, a Dreyfus kapitány esetében megláthattuk az emberi indulatok és szenvedélyek mindenikét és ha lehull a most virágzó fa levele s más nemzedék fogja átvenni a mi munkánkat, poros akták, régi ujságok között kutatva, ha megtalálja az akkor már régen elfeledett hazaárulási pör nyomát, talán elszörnyüködve fogja látni, milyen szövevényes, csodálatos és hihetetlen ügygyel záródott be a XIX. század. Elejétől kezdve mind a mai napig, amikor még negyedfél év után sem tiszta a katonai biróság eldöntötte dolog, a legellentétesebb indulatok, a legellenkezőbb vélemények kisérték ezt az ügyet és ha utódaink valamikor minden emberi erényre és minden emberi hibára jó példákat akarnak, csak az ezzel az ügygyel foglalkozó megsárgult ujságlapokat kell felütniök, hogy megtalálják.

Benne lesz az az ember, aki, hogy elveszitett népszerüségét, megingatott állását ujra visszahóditsa, gyönge gyanu alapján gyalázatos bünt süt ki egy másikra; benne lesz a mesebeli ártatlanság, amely mindig szenved, mig a benne hivők nagy örömére meg nem menekül vagy meg nem dicsőül a halálban; benne lesz az irigység, amely nem válogat se eszközt, se módot, hogy a maga előnyét biztositsa mások rovására; benne lesz a szeretet, a hitvesé, a baráté, mely más-más természetü, de forrása örök és ugyanaz; benne lesz az asszonyi furfang, az Éva, mely asszonyi állatról a régi görög bölcsők is sok rosszat mondottak már; benne lesz a fajgyülölet leghevesebb kitörése, a politika ezer cselszövénye; benne lesz a részvét, az igazság, a hiuság; benne lesz minden emberi bün és minden emberi erény.

A nevezetes ügy még nincsen befejezve. Még tart a forrongás, melyet ezernyi változatával előidézett és nem tudja még senki, mi lesz a vége. Az egész világ, amelynek figyelme azt az ügyet minden mozzanatában végig kiséri, két nagy táborra oszlik s mindkét tábor egyforma meggyőződéssel hirdeti, hogy neki van igaza. Az egyik azt mondja: helyesen itélt a biróság, bünös az Ördögsziget lakója; a másik azt hirdeti, hogy itt nagy tévedés történt és ártatlan szenved a számkivetésben. Kinek van igaza, nem könnyü eldönteni. A legujabb fordulatok szerint megvan a készség arra, hogy a való kiderittessék és addig, amig erre kerül a sor, ha ugyan egyáltalán megtörténik, a következőkben elmondjuk ennek a világraszóló nevezetes ügynek egész históriáját. Lesz benne sok hézag, tudjuk; de ezt se csodálni, se rossz neven venni nem lehet, olyan eseményről lévén szó, amelyben naponta uj alak tünt fel, uj állitásokkal, melyek előbbieket megdönteni igyekeztek és amely eseménynek épen az a baja, a jellemző vonása, hogy, hacsak lehetett, arra törekedtek a hivatottak, hogy a világ ne ismerje meg a tökéletes és tiszta igazságot. A nevezetes eset gerincét, vázát fogjuk elmondani. Igy is tisztábban fog látni mindenki és nagyobb figyelemmel kisérheti a még ezután történendőket.

Dreyfus Alfréd.

A franczia hadügyminisztérium tudott és foglalkozott már a hazaárulás ügyével, amikor az ujságok révén erre még semmi hir sem szivárgott ki a nyilvánosság elé. 1894. november hónapjában érkeztek az első hirek és akkor valami nagyobb fontosságot senkisem tulajdonitott a dolognak. Hiszen nemcsak Francziaországból, de máshonnan is elég gyakran érkeznek jelentések, melyek arról szólnak, hogy itt vagy ott elfogtak egy-egy kémkedő katonatisztet. Az érdeklődés csak akkor lett nagyobb, amikor naponta ujabb részletek érkeztek az esetről és elmondták azt a csodálatos körülményt, amely a hazaárulást felfedezte.

Amit először szétvitt Párisból a telegráf drótja, ez az a hir volt, hogy vizsgálati fogságba helyeztek egy franczia tisztet, mert azzal gyanusitják, hogy kevésbbé fontos, de bizalmas okmányokat idegenekkel közölt. Nemsokára bővebb adatok is érkeztek és ezek elmondták, hogy a hazaárulással vádolt tiszt neve *Dreyfus* Alfréd tüzérkapitány, aki a vezérkarnál a hadsereg mozgósitási és szervezési irodájába volt beosztva.

A kapitányt elfogták s mikor mindjárt az első hirek elterjedésekor, 1894. november elsején, a sajtó erélyesen azt követelte a hadügyminisztertől, ne titkolódzék s mondja meg a hazaárulás ügyében a teljes igazságot, akkor kezdettek egyes részletek elterjedni arról, hogyan jutott a hadügyminiszterium a hazaárulás nyomára. Bizony elég furcsa dolog: egy *szemetesláda* játszotta benne a főszerepet. *Mercier* hadügyminisztert *még szeptemberben* egy előtte ismeretlen egyén kereste fel és elmondotta, hogy egy rongyszedő a német nagykövetség szemetesládájában talált fontos iratot adott át neki. A fontos irat egy jegyzék *(bordereau)*, mely elmondja, milyen más iratok voltak hozzája csatolva. Kitünt az iratjegyzékből az, hogy négy okirat volt hozzája csatolva, nem nagyon fontosak ugyan, de csak olyan franczia tiszttől származhattak, aki a vezérkarnál van alkalmazva.

Igy jutott *Mercier* hadügyminiszter a hazaárulás tudomására és amikor ezt megtudta a nagy közönség, *Dreyfus*nak már körülbelül vége volt. Személyi viszonyait kezdette kutatni mindenki.

Megtudták tehát, hogy gazdag zsidó-család fia, aki több nyelvet beszélt, az egyetlen zsidó a franczia vezérkarban; arról is tudott a hir, hogy *Dreyfus* három héttel letartóztatása előtt Monte-Carloban játszott és nagyobb összeget kapott egy olasz törzskari tiszttől. Napról-napra ujabb kompromittáló adatok kerültek róla napfényre, de ezeket az adatokat, mint például a monte-carlói tartózkodást is az egyik ujság hozta, a másik meg épen olyan határozottsággal megczáfolta. S amik mindezideig napfényre kerültek, azok máris azt a hitet keltették fel a közönség egy részében, hogy *Dreyfus* nem bünös és hogy nem ő irta, amint ráfogták, azt a bordereaut. Megtudták, hogy az első, aki a *Dreyfus*-családból szerepelt, a 14. században élt és Marseillesben *rabbi* volt s akkor még *Trevesnek* hivták, ami *Trier* város akkori franczia nevének felel meg. Ebből lehet következtetni, hogy a család innen vándorolt Francziaországba. Ennek fia Franczia ország főrabbija lett és az akkori idők nagyjai közé számitották. Ennek utódai közül kerültek többen Elzászba s itt lett a nevük: *Dreyfus*.

A hadügyminiszterium e vizsgálat során rájött arra, hogy igenis ő irta a bordereaut. Hogy ugyanis megtudják, kinek az irása az a jegyzék, valamennyi vezérkari tiszttel iráspróbákat végeztettek. *Dreyfust* is megidézték ilyen iráspróbára, amelyet *Du Paty de Clam* őrnagy előtt kellett elvégeznie. Ez az őrnagy Dreyfusnak személyes ellensége volt és mégis őt bizták meg a vizsgálat vezetésével. A dolgot nagyon egyszerüen és igazán katonás rövidséggel végezte. Megkérte Dreyfust, hogy diktálás után irjon egy levelet. *Dreyfus* tollat fogott a kezébe és *Du Paty* levelet diktált neki, melyben elszórva benne voltak a bordereaut szavai is. Megjegyzendő, hogy ez már október 15-én történt, tehát jóval előbb, mintsem a világ egyáltalán megtudott valamit a Dreyfus letartóztatásáról.

Dreyfus észrevette, miért iratnak vele levelet és elképzelhetően megdöbbent, amikor megtudta, milyen gyanuval illetik. *Du Paty* ezt a megdöbbenést jól kihasználta és a vádlevélben benne volt az, hogy a kapitány elfogatását a levél irása közben előidézett zavarodottság idézte elő. Mi volt ez a zavarodottság? Dreyfusnak a vizsgáló őrnagy a szemére vetette, hogy irásközben reszket a keze, mire Dreyfus azt mondotta, hogy nem csoda, hiszen fázik. Egyszer, amikor teljesen meggyőződött már, hogy a bordereaut diktálják neki, felháborodásában letette a tollat s mikor az irás befejeztével *Du Paty* fogolynak nyilvánitotta őt, sápadtan és kétségbeesve tiltakozott az ellen, hogy ő hazaáruló s hogy őt igy ilyen vizsgálat után elfogják. Ez volt a nagy zavarodottság.

A vádlevelet is *Du Paty* készitette el. Ezt a vádlevelet senki sem látta és közzétételét hiába követelte a franczia sajtó.

Dreyfust ezek után a „sulyos gyanuokok" után elfogták, ami *Mercier* hadügyminiszter malmára hajtotta a vizet. Az állása ugyanis kissé megrendült volt és most, hogy egy hazaárulásnak általa történt felfedezését hangoztatta, ismét feléje fordult a közbizalom és ezelőtti leghevesebb támadói is magasztalták őt.

Dreyfus kapitány az első pillanattól kezdve mindaddig, mig egyáltalán beszélhetett, a legnagyobb következetességgel és az őszinteség erős hangján ártatlanságát erősitgette. Soha, nem vallott be semmit. Mihelyt a *Cherche Midi*-fogházba vitték, a lakásán kutatást tartottak, melynek semmi eredménye nem volt. Ezt bevallotta maga *Du Paty* is, aki hogy senki fel ne léphessen Dreyfus védelmére, mindaddig, mig az biztos lakat alatt nincsen, Dreyfus kétségbeesett feleségének semmi bővebb felvilágositást nem akart adni. Az asszony sem azt nem tudta, hol van a férje, sem azt, mivel vádolják és az őrnagy azt mondta az asszonynak, hogy csak hallgatással mentheti meg a férjét. Természetes, hogy a hitves hallgatott és november 1-én, amikor az első hirek elterjedtek a Dreyfus-ügyről s amikor már rég meg volt pecsételve a tüzérkapitány sorsa, akkor mondotta a vizsgáló őrnagy Dreyfusnénak, hogy számithat férje kiszabadulására.

Dreyfus a fogházba történt beszolgáltatása után az őrültséggel határos izgatott állapotban volt. Szeme egészen véres volt és sokáig küzdött a szóval, amit nem tudott kiejteni. Csak nehezen lehetett őt lecsillapitani és *Forzinetti*, a fogház parancsnoka, azt a meggyőződést szerezte, hogy *Dreyfus* ártatlan. Október 24-én őrületességgel határos állapota olyan aggodalmasnak látszott, hogy *Forzinetti* egyenesen *Mercier* hadügyminiszternek és *Saussier* főkormányzónak tett róla jelentést.

Paty du Clam őrnagy október 27-étől kezdve naponkint elment a fogházba iráspróbák felvétele végett és azért, hogy a fogolytól vallomást csikarjon ki. *Dreyfus* azonban a legnagyobb erélylyel tiltakozott ez ellen és folyton azt erősitgette, hogy ártatlan és hogy még csak azt sem tudja, hogy mivel vádolják. A vizsgálat sokáig tartott és Dreyfus oly kevéssé hitte, hogy vád alá helyezik és hogy elitélik, hogy azt mondta:

— Kompenzációképpen a becsületrend tiszti keresztjét fogom kérni és azután le fogok mondani tiszti állásomról.

Egy izben ezeket mondotta a fogház parancsnokának:

— *Du Paty de Clam* semmit sem tudott ellenem bebizonyitani, mert semmiféle gyanuok sincs ellenem; biráim föltevésekből indulnak ki és nem tudják határozottan megmondani, hogy mivel vádolnak. Az volt egyetlen bünöm, hogy zsidónak születtem!

A hadbiróság összeült. A vizsgálatot titokban folytatták és az itélethozatalnak a *Du Paty* vádlevelén kellett alapulnia. Csakhogy ebben a vádlevélben nem volt semmi olyan dolog, ami *Dreyfus* bünösségét bizonyitotta volna. Dreyfus nem vallott, nem ismert be semmit, sőt mindig tiltakozott minden gyanusitás ellen és égre-földre esküdözve, ártatlanságát bizonyitgatta. A legnyomósabb ok még a diktált levél és a bordereau irása között levő hasonlatosság volt. Öt irásszakértő mondotta el véleményét arra nézve, egy kéztől származik-e ez a két irás. Egyik szakértő sem mondotta azt, hogy egy kéztől származik a két irás. Hárman csak hasonlónak mondották, kettő pedig még ezt a hasonlóságot is megtagadta és igy nem lévén elég bizonyitók, a hadbiróság fölmentő itéletet akart hozni. Természetes dolog, hogy a fölmentő itélet a hadügyminiszternek lett volna a legkellemetlenebb. Ő, aki egyszerre olyan nagy dolgot müvelt, leleplezett egy hazaárulást, csakhogy elvesztett tekintélyét visszaszerezze és elnémitsa azokat, akik nem ok nélkül tudatlansággal vádolják, most ismét kompromittálva lett volna, mi minden bizonynyal bukását vonta volna maga után. Ennek nem volt szabad megtörténnie és amikor már-már fölmentéssel végződött volna az ügy, *Mercier* hadügyminiszter egy segédtisztje egy levelet adott át a biróság elnökének, mely levél és az ahhoz a segédtiszt által a hadügyminiszter nevében adott kommentár, szinte rákényszeritette a biróságot arra, hogy marasztaló itéletet hozzon.

Ezt a nevezetes levelet, mely valami *„aljas D...“*-re hivatkozik, állitólag *Pannizzardo* olasz attasé küldötte *Schwarzkoppen* német attasénak és a segédtiszt, akinek azt a biróság elnökének átadta, azt mondotta, hogy a hadügyminiszternek biztos tudomása szerint a D. *Dreyfust* jelent, amely biztos tudomását ő katonai becsületszavával erősiti meg.

Most már nem tehetett mást a biróság: *Dreyfust életfogytig tartó deportázióra itélték* és az okok, melyek miatt ezt az itéletet hozta, a következők voltak:

Bebizonyult, hogy *Dreyfus* összeköttetésben állott a német vezérkar egy személyiségével.

Dreyfus viselkedése gyanus volt.

Dreyfus játékos, kicsapongó volt és a játékbarlangok látogatásával csak fokozta a reája nehezedő gyanut.

Ismerték a bünszerzőket.

Megemlitésre méltó és nem minden fontosság hiányában szükölködő dolog az, hogy a *Mercier* hadügyminiszter küldötte levelet nem mutatták meg sem Dreyfusnak, sem pedig a védőjének, Demange-nak.

Az elitélés után még egyszer felkereste *du Paty de Clam* Dreyfust a fogházban, hogy öt bünének vagy legalább annak bevallására birja, hogy vigyázatlan cselnek lett az áldozata. *Dreyfus* azt válaszolta neki, hogy senki sem vetett neki cselt s hogy ártatlannak vallja magát.

Az itéletet azután hamar végrehajtották. *Dreyfust* először megfosztották tiszti rangjától, nyilvánosan, sok ezer ember jelenlétében. A legnagyobb meggyaláztatás és szégyen, mely katonatisztet érhet. Kardját ketté törték, lerántották vállrojtját, levágták egyenruhájának gombjait, letépték a piros lampaszt is a nadrágáról és mig az itélet végrehajtása tartott, többször a szemébe mondták:

— Áruló vagy! Méltatlan arra, hogy fegyvert és egyenruhát viselj!

Megtörte ez a gyalázat, de meg nem hajlitotta. Bármit tettek vele, bármit mondottak neki, ő mindenre csak egy feleletet tudott, egyet, mely igy szólt:

— Ártatlan vagyok.

Dreyfusnak feleségéhez intézett levelei is mind az ő ártatlanságát hangoztatják. Igy egyszer ezt irta: *„Ha csapás ér valami nagy, szép ügynek a szolgálatában, azt elviselném. Azonban igy szenvedni, a leggyalázatosabb vas sulya alatt!“* Máskor igy ir: *„Meghalni sincs jogom, mig le nem veszem rólatok a becsületem meggyalázásának sulyát!“* Majd ezeket irja: *„Csak miattad reménylem, hogy a a közel jövőben meg fognak győződni az emberek, minő kegyetlenséget müveltek rajtunk!“*

Azután a tiszti rangjától megfosztott embert elvitték számüzetésének kijelölt helyére, az Ördögszigetre. Innen lehetetlen a szökés. Hajók a megszöktetés tervével nem közeledhetnek a szigethez, mert csak egy helyen köthetnek ki, arra az egy helyre pedig nagyon vigyáznak. A szigeten, ahol a foglyot őrzik, nincsen senki, csak ő és kilencz őr, akik parancsot kaptak, hogy a legelső szökési kisérletnél löjjék le a foglyot, aki nyomoruságos kunyhóban lakik és a kilencz őrén kivül nem lát más emberi arczot. Hazulról egyszer kaphat egy hónapban levelet, de ezt sem adják neki oda, mihelyt bármi az ügyére vonatkozó dologról van benne szó. Az őrökkel nem szabad beszélnie és semmiféle munkát sem szabad végeznie.

Mi történik tehát most Franczia országban az ő ügyével kapcsolatban, arról neki halvány sejtelme sincsen s ki tudja, meddig birja még ki elhagyatottságában kinos életét?

A mentők munkája.

Ezzel befejezték az ügyet, de ezt nem feledték. Eleinte csak titokban, suttogva, később mind hangosabban beszélték az emberek, hogy itt igazságtalanság nagy tévedés történt és nemsokára szóba került a dolog a parlamentben is. Nem is egyszer, többször is, de eredmény nélkül. Pedig elég erélyes hangok követelték az uj vizsgálatot. A parlamentben négyszer interpellálták, de nagy diplomácziai veszedelmek emlegetésével mindig kibujt a kormány a határozott válasz alól. A bujkálás csak még inkább megerősitette a hitet, hogy itt valami végzetes tévedés történt és a lapok a pör revizióját követelték. A pör uj és nyilvános tárgyalásának *Cavaignac* volt a leghangosabb követelője, aki többek között ezeket irta:

„Nem élünk már a Bastille korában. Legyen a vádlott tolvaj, rabló vagy gyilkos, hamisitó, hazaáruló vagy akár zsidó is, ami, ugy látszik, sokak előtt azonos fogalom: lehetetlen, hogy sötét pinczében és oly bizonyitékok alapján itéljenek el valakit, amiket a védő meg sem nézhet, el sem olvashat, meg sem czáfolhat. Barbár dolog az ilyen. Csak a himpellérek félnek a gázlámpáktól. Aztán, ime itt a vége: nagyobb nyilvánossággal egy ügyet sem lehet már tárgyalni, mint ahogy most az egész világ tárgyalja ezt a titkos ügyet.“

Még bonyolódottabbá tette az esetet, hogy időközben Németország részéről a leghatározottabban kijelentették, hogy Németország nem állott Dreyfus-vel összeköttetésben. Meg kellett azonban a közvéleménynek a valót tudnia minden áron, bár hivatalos helyről mintha minden eszközzel ennek meghiusitására törekedtek volna. Ezért kellett Piquard ezredesnek is Párisból Tuniszba mennie.

Piquard szereplése a Dreyfus-ügyben a maga valóságában a következő: *Piquard* ezredes a Dreyfus-pörben egyike volt ama négy embernek, akik a pör tárgyalásánál jelen voltak. És pedig *Demange* védő, az ő titkára, továbbá *Lépine* rendőrfőnök és *Piquard* ezredes volt ez a négy ember. *Piquard* ezredes *Mercier* hadügyminiszter kiküldöttje és megbizottjaképen vett részt a hadbiróság tárgyalásain és neki kellett napról-napra a hadügyminiszternek jelentést tenni. *Piquard* ezredes a franczia hadseregnek egyik legkiválóbb intakt és nagytekintélyü tagja. *Dreyfusékkal* soha semmiféle érintkezésben nem volt. Minő jelentéseket tett *Mercier* hadügyminiszternek, azt nem tudni. Csak annyi bizonyos, hogy a leghatározottabban állitotta Dreyfus ártatlanságát. Az első gyanut *Esterházy* ellen ő állitotta fel, mielőtt még bármi szó lett volna róla a nyilvánosság előtt. Addig ismételte Dreyfus ártatlanságát, természetesen csak a hivatali szobákban, mig egyszerre rendelet jött, mely *Picquard* ezredest a központi fontos irodai szolgálatból a franczia terület legszélsőbb pontjára rendelte. Majd egy esztendeig volt odalenn, mig a *Dreyfus*-ügy ujból felszinre került után, mindenki visszaemlékezvén *Piquard* nyilatkozataira, ez ügyben ismét berendelték.

Piquard ezredest ugyanis nagyon bántotta a kivánesiság, hogy megtudja, igazán alapos okok nélkül itélték-e el Dreyfust. Ő a hadügyi kémosztálynak volt a főnöke és mint ilyen titokban vizsgálgatni kezdte a Dreyfus-pör iratait. Meggyőződött arról, hogy a szemetes ládában talált levélen és *Mercier* hadügyminiszternek a legutolsó pillanatban küldött üzenetén alapult az itélet és becsületes szive nem engedte meg, hogy ezt az igazságtalanságot titokban tartsa. *Piquard* összehasonlitott különféle irásokat is a bordereau irásaival és rájött arra, hogy nem *Dreyfus*, hanem *Walsin-Esterházy* az irójuk. Felment a hadügyminiszterhez, bejelentette, hogy tévedésnek kellett történni, mert az általa átvizsgált okiratok ezt bizonyitják. És erre azután uj vizsgálatot inditottak? Nem, hanem az ezredest, aki mint látszott, sokat tudott, áthelyezték azonnal Tuniszba.

Piquard ezredes állitólag a vezértörzskar egy magas rangu tagjának, mikor *Dreyfus* ártatlanságát védelmezte, azt mondotta:

— A titkot azonban mégsem viszem magammal a sirba.

Ez sem maradhatott titokban és a pör ujra való fölvételét egyre hangosabban sürgették. *Dreyfus* fivére is sorompóba állott, hogy a valót megtudja és az ő kutatásai 1897-ben felszinre hozták gróf *Walsin-Esterházy* nevét. *Kiderült az ő kutatásai által, hogy ugy a szemetes ládában talált levél, mind pedig az a levél, melyben az „aljas D....“ van megemlitve, az ő révén került a hadügyminiszterhez.* Rendkivül jellemző az, hogy gróf *Esterházy* neve ama napot követő réggel került nyilvánosságra, amikor *Schwarzkoppen* ezredes, a volt párisi német katonai attasé elhagyta Párist, hogy Berlinben elfoglalja uj állását.

Mindezeket a dolgokat közölték *Scheurer-Kestnerrel*, a szenátus alelnökével, aki maga is kutatott a Dreyfus-pör ügyében. Hogy *Scheurer-Kestnert* mi inditotta arra, hogy ez ügygyel foglalkozzék, annak a története a következő:

Egy napon *Scheurer-Kestner* nagyobb társaságban, egy magasabb tiszttel beszélgetett, aki részt vett a Dreyfus elleni vizsgálatban. A tiszt a következő nyilatkozatot tette:

— Ön azt mondotta, hogy Dreyfus rendes ember volt és hogy jegyzeteket vezet vagyonáról, akár mintha csak számvevő tiszt volna. Hogy lehet az, hogy *Dreyfus* házat vett Párisban, amely házvételről számadásaiban nem fordul elő semmi?

Ez vezetett a vizsgálatra. *Scheurer*-nek ez feltünt, utána járt a dolognak, vajjon igaz-e az, hogy Dreyfus házat vásárolt és ez valóttlannak bizonyult. *Scheurer* az illető tisztet értesitette erről az eredményről. A tiszt kissé megdöbbent. Igy jött Scheurer arra a gondolatra, hogy Dreyfus ártatlan.

Scheurer-Kestner a Dreyfus-családból nem ismert senkit. Mielőtt azonban meggyőződése e bizonyitékok alapján megszilárdult, tisztán humanizmustól vezéreltetve, közvetitő által közölte ezt Dreyfus nejével. Dreyfus neje megirta ezt az Ördögszigetre férjének, aki azonban nem kapta meg a levelet. A levelet ugyanis elfogták és tudatták Dreyfusnéval, hogy mindazok a levelek, amelyek alkalmasak arra, hogy az elitéltben reményeket keltsenek, ugyanebben a sorsban fognak részesülni.

Scheurer-Kestner elszászi ember és Elszászban oly nagy izgatottságot keltett az ügy, hogy Mühlhausen város két lakója egyenesen *Hohenlohe* birodalmi kanczellárhoz fordult azzal a kéréssel, *tanuskodjék a német császár ebben az ügyben.* A kanczellár néhány nap mulva azt felelte, hogy *a német kormány már értesitette hivatalosan a franczia kormányt, hogy semmiféle összeköttetésben sem voltak Dreyfussal.* Időközben azonban a haditörvényszék elitélte Dreyfust

Németország ennélfogva nem avatkozhatik többé a dologba.

Scheurer-Kestner azonkivül összekerült egy hirlapiróval, aki egy vasuti szakaszban véletlenül tanuja volt annak, amidőn a Dreyfus ellen itélkező haditörvényszék egyik tagja egy másik tiszt előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Ez a csunya ügy! Hogy Dreyfus elitéltetését végrehajthassuk, *kénytelenek voltunk szabálytalan dolgokat elkövetni.*

Scheurer-Kestner később tudta meg, hogy ez a nyilatkozat azokra az okmányokra vonatkozik, amelyeket a hadbiráknak csak a tanácskozási teremben mutattak be.

Scheurer-Kestner határozott fellépése óta a gróf *Walsin-Esterházy* neve mind sürübben volt hallható és *Pellieux* tábornokot bizták meg a hivatalos vizsgálattal. A kavarodás, melyet most már ez az ügy előidézett, mindegyre intenzivebb lett. Kitünt, hogy *Esterházy* elzüllött ember, akit a franczia hadseregtől elcsaptak és a *hadügyminiszterium* ugyancsak sok támadásnak volt kitéve amiatt, hogy erélyesebben és gyorsabban nem végez az uj vizsgálattal. *Esterházy* őrnagynak egy volt tiszttársa azt mondta, hogy *Esterházyt* a tisztek *Malsain-Malassis*-nak hivták. Malazin hasonhangzás Valsin-el (az egészségtelen jellem kifejezését értették alatta), *Malassis* meg a *bolond* egykitétele. Az is volt ő. Jóllehet sohasem volt pénze, olyan költséges hóbortjai voltak, hogy mindenki megbotránkozott. Egyáltalán nem volt felöle jó vélemény. A lapok között, melyek erősen *Dreyfus* érdekében foglaltak állást, első volt a *Figaro.* Vele együtt a Dreyfus-védelemnek többi számbavehető tényezője a legerélyesebben követelte, hogy az ügy akkori állásában csak dubiozus, ha elő nem állnak azzal, hogy tulajdonképpen mily alapja volt az itéletnek, amely alapot ugy emlegetnek, mint titkot.

Itt már nincs titoknak helye. Tessék előállani. Tessék legalább Scheurer-Kestner szenátornak bemutatni az aktákat. Scheuer-Kestner sokkal tekintélyesebb ember, semhogy ő neki be ne lehetne mutatni. Ha igazán titokról van szó, ugy az olyan titok, amit már harminczhét ember ismer, egy harminczn yolczadikkal megismertetni, ha az Scheurer-Kestner, nem lehet — veszedelem. Annyival inkább, mivel Scheurer-Kestner kijelentette, hogy a legelső bizonyitékra, melyet *Dreyfus* bünösségéről bemutatnak, *beszünteti az egész harczot.* Az az ok sem állhat meg, mondották a mentők, hogy külügyi okok forognak fenn. A külügyi hivatalok már teljesen ismerik az ügyet és ezen a czimen a közvélemény fülét, száját bedugni már nem lehet. Tessék előállani. Ha pedig elő nem állanak, *úgy el akarják tussolni* a dolgot.

Gróf *Walsin-Esterházy* eközben *Pellieux* tábornoknak levelet irt, melyben hadi törvényszék elé állitását követelte. A levél igy szólt:

„Tábornok ur! Ártatlanságom tudatában elviselhetetlen nekem az a kin, melyet két hét óta szenvedek. Azt hiszem, hogy önnek kezében vannak az összes bizonyitékok, amelyek arról szólnak, hogy *gyalázatos összeesküvést szőttek ellenem.* Követelnem kell, hogy ezeket a bizonyitékokat lehetőleg alaposan vizsgálják meg s hogy az egész ügyet teljesen megvilágitsák. A megszüntető végzés nem teljes elégtétel nekem és mint katonatisztnek, jogomban áll azt követelni, hogy *hadi törvényszék elé állitsanak.* Csak a hadi törvényszék moshat engem tisztára itéletével."

Gróf *Walsin-Esterházy Ferdinand.*"

Mikor ez a levél *Pellieux* tábornokhoz jutott, akkor már el volt rendelve a vizsgálat és igy joggal kérdezte néhány lap, vajjon *Walsin-Esterházy* a hadi törvényszék elé állitását nem azért kérte-e, hogy ezt az előre látott esetet megelőzze?

Deczember 4-én *Pellieux* tábornok zárt boritékban átadta a vizsgálat eredményét *Saussier* tábornoknak, akinek *döntenie kellett abban, vajjon Esterházyt hadi törvényszék elé állitsák-e, vagy sem.*

Esterházy ügye.

Mióta *Esterházy* neve először felmerült ebben az évek óta nagy izgalmat keltett, ügyben azóta az ujságok állandóan ilyen czimmel irták meg az erre az esetre vonatkozó hireket: *Esterházy vagy Dreyfus?* Az volt ugyanis az általános vélemény, hogy e kettő közül az egyik a bünös és ha uj vizsgálat indul, mely bebizonyitja Esterházy bünösségét, *Dreyfust* hazahozzák az Ördögszigetről. De menynyire másként történt, az kiviláglik a következő eseményekből:

Deczember 5-én bekövetkezett a fordulat, amelyet óriási várakozással lestek az emberek. *Saussier* tábornok ugyanis ugy döntött, hogy az első párisi hadbiróságot utasitotta, *inditsa meg Esterházy ellen az előzetes vizsgálatot,* melynek eredményétől tették függővé, vajjon Esterházyt hazaárulás miatt hsditörvényszék elé állitják-e vagy ellene az eljárást beszünteti? E döntés után már megcsappant az Esterházy ügyét védő lapok harcziassága és igy a közönség is azt sejtette, hogy *Saussier* tábornok döntésével Esterházyra nézve valószinüleg kedvezőtlen fordulatot vett a dolog.

Aztán ezen a napon a kamara ülésén *Méline* miniszterelnök kijelentette, hogy az *Esterházy- és a Dreyfus-ügy között nincsen összefüggés. Billott* hadügyminiszter pedig ugyancsak a kamarában a következőket mondotta:

— A miniszterelnök már kijelentette, hogy *most Dreyfus-ügy nincsen.* Dreyfust kifogástalanul és korrektül itélték el. Az itéletet 37 tanu vallomása alapján hét tiszt hozta egyhangulag. *Az itélet jogos és Dreyfus bünös.* Ami *Esterházyt* illeti, őt *gyanusitották. Pellieux* tábornok vizsgálatot vezetett és a hadbiróságot arra utasitották, hogy *Esterházy* ellen az előzetes vizsgálatot megindítsa.

A vizsgálat tehát megkezdődött, de már mindjárt kezdetben hire járt, hogy a *bordereaut,* melynek állitólagos szerzője Esterházy, tekintetbe sem veszik és hogy az ügyet *zárt ajtók mellett tárgyalják.*

Ezenközben *Scheurer-Kestner* a szenátusban igazolta a Dreyfus-ügyben inditott akcióját; *Piquard* ezredes Tuniszból Párisba érkezett, hogy őt ebben az ügyben kihallgassák; a lapok kombináltak, magyarázgattak s a közvélemény két hatalmas táborba szakadt. Deczember közepén már az a hir járta, hogy a vizsgálóbiró itélete Esterházyra nézve nem kedvező. Esterházy ellen nemcsak az irásszakértők nyilatkoztak terhelőleg, hanem ellene szól ama katonai iratok elintézése is, mely Dreyfus elfogatása után történt.

Különben az *Esterházy* ellen folyó vizsgálat felől teljes bizonytalanság uralkodott s a vizsgálatot annyira titokban folytatták, hogy még a szakértőket sem tudták, akiket az irás felől kihallgattak. Esterházy lapjai többrendbeli tudósitást hoztak, melyek egy *okmányhamisító-gyár* organizációjáról szólottak, melylyel Esterházyt a veszedelembe fogják sodorhatni. *Rochefort* kijelentette lapjában, hogy Dreyfus barátai nagy lépésre készülnek Esterházy ellen; ők ugyanis egy okirat birtokában vannak, melylyel igazolni tudják, hogy Esterházy a leggyalázatosabb áruló. Ez az okirat azonban — irta Rochefort — hamis.

Közben mindinkább az domborodott ki, hogy valami nagy szélhámosság volt és van az egész árulási ügyben. Kezdték nagyon összeyetni azokat a dolgokat, amelyekből kitünt az okiratoknak a *Nohrton*-féle hamisitások természetével való hasonlatossága. Akkoriban az angol követségtől loptak el okiratokat, ugy, mint most a most szereplő okiratokat. Ugyanazok a katonák voltak belekeverve most is, ugyanazok csinálták az izgalmat, mint akkor. S a higgadtabb elemek ugy gondolkoztak, hogy a Dreyfus-pört csak azért nem revideálják, mert ama blamázst akarják a hadügyminiszteriumról elháritani, amely a Dreyfus-ügy nyilvános tárgyalásával elhárithatatlan.

Hogy teljes legyen a zavar, ekkor fellépett az a *bizonyos titokzatos hölgy,* aki rendesen fátyollal jár és nem hiányzik egy valamire való bünpörből sem. *Esterházy* ugyanis azt hiresztelte volt, hogy *egy előtte ismeretlen fátyolos hölgy már jóval előbb figyelmeztette őt a komplottra,* mely ellene készül. Deczember 27-én azután Madame *Jouffroy d'Abbans,* akiről azt állitották, hogy ő az a titokzatos fátyolos hölgy, aki *Esterházyt* Dreyfus kapitány barátai részéről ellene tervezett komplottra figyelmessé tette s neki egy nagy állam titkot tartalmazó aktacsomagot adott át, megjelent a vizsgálóbirónál. Fontos volt annak a kideritése, ki ama rejtélyes, lefátyolozott hölgy s hogy ama okmányokat tényleg tőle kapta-e Esterházy vagy más, kevésbé romantikus uton jutott-e az őrnagy az okmányok birtokába akkor, amikor még a hadügyminiszteri irodába volt beosztva.

Jouffroy asszony kijelentette, hogy ő nem ama rejtélyes, fátyolos hölgy, azonban jól ismeri a fátyolos hölgyet, ki egy igen magasrangu hivatalnok neje s kit Esterházy gyakrabban látott fátyol nélkül mint lefátyolozva. Azután igy folytatta:

— Én magam nem játszom szerepet ebben az ügyben, de nem is akarok játszani. *Esterházy* őrnagy vonta be nevemet az ügybe, hogy az elfátyolozott hölgyet, kit igen jól ismer, szerepen kivül hagyja. Ha Esterházy nem fogja kinyilatkoztatni, hogy én ezzel az ügygyel összefüggésben nemlok, akkor kimeritő adatokkal fogok szolgálni az elfátyolozott hölgyre nézve, kit magas katonai körökben is igen jól ismernek.

Esterházy őrnagy, lapjában, a *Jour*-ban hevesen védekezett *Jouffroy* asszony kijelentései ellen. Hangsulyozta, hogy nem ismeri az elfátyolozott hölgyet, nem is kisérlette meg őt megismerni, megelégedett azzal, hogy ama hölgy figyelmeztette az ellene irányitott komplottra.

A szenzációk, amelyek az Esterházy-ügyet kisérték, ezzel még korántsem értek véget. Deczember 30-án *Dreyfus* exkapitány két testvére, *Mathieu* és *Leon* Dreyfus ellen inditottak vizsgálatot *hivatalos vesztegetés* vádja miatt. *Mathieu Dreyfus* a polgári büntető törvényszék vizsgálóbirója még ma nap ki is hallgatta *Sazdhner* a ezredes özvegyét rokonainak vesztegetési vádja alapján.

Sandhner ezredes állitólag azt mondotta, hogy a két *Dreyfus,* mialatt *Dreyfus* kapitány ellen vizsgálat folyt, őt *300,000 frankkal megveszegetni akarta.* Dreyfus testvérei a gyanusitást visszagadták és kijelentették, hogy ők csak azért járt *Sandhner* ezredesnél, hogy magukat a *vizsgálat folyamáról informálhassák* és hangsulyozták, hogy *Sandhner* ezredes paralysis progressiában halt meg, mely betegségben már aktiv katonai szolgálatban is szenvedett.

Mathieu Dreyfus és az exkapitány apósa dr. *Hadamard* pedig feljelentést tett Esterházy őrnagy ellen fenyegetés miatt. Dr. Hadamard ugyanis október 24-én egy Lyonból keltezett *névtelen levelet kapott,* mely nagy betükkel irva *Hadamard és Mathieu Dreyfust halállal fenyegeti, hogy tovább folytatják az elitélt Dreyfus kapitány rehabilitálására irányuló törekvéseiket.* Megállapitották, hogy *ezt a névtelen levelet Esterházy irta* és hogy ő e levelet egy, a Passage de l'Opera 2 szám alatt levő magán-postaügynökség utján Lyonban át küldte Hadamardhoz. E postaügynökségnek kétszer viselete van Lyonban és ez gondoskodott a levél továbbitásáról. A dologban az a legérdekesebb, hogy akkor, mikor *Esterházy* e levelet irta, az ő neve még nem szerepelt a Dreyfus-ügyben. Esterházy később, amint a vizsgálatot ellene meginditották, revolverrel a kezében megjelent a nevezett postahivatalban és *agyonlövéssel fenyegette a hivatalnokokat, ha elárulják őt s mint a levél feladóját agnoszkálják.* Az *Esterházyt* védő lapok később mindezt valótlannak mondották.

Ilyen kinos bizonytalanságban találta ezt az ügyet az uj esztendő. Január 3-án azután köztudomásra jutott, hogy jóllehet *Ravary* őrnagy vizsgálóbiró jelentése abban kulminál, hogy a vizsgálatot megszüntessék, *Saussier* tábornok mégis ugy döntött, hogy *Esterházy a haditörvényszék elé állitandó.* Ekkor még nem döntötték el, vajjon a tárgyalást zárt ajtók mögött tartsák-e meg. *Esterházy* védője kijelentette, hogy az itélet, melynek alapján *Saussier* tábornok *Esterházyt* a hadügyi biróság elé állitja, *Esterházyra nézve kedvező.*

Január 8-án ismét váratlanul érdekes fordulat állott be a Dreyfus-ügyben. A *Siécle* ugyanis *teljes szövegében közölte azt a vádiratot,* amelynek alapján 1894-ben Dreyfus kapitányt elitélték. A vádirat főképen a hires bordereaura támaszkodott

Meg volt benne továbbá emlitve, hogy az irásszakértők között határozott véleményeltérés volt ugyan, de hárman közülök, első sorban *Bertillon*, a leghatározottabban állitotta, hogy a bordereaut Dreyfus irta. Szó volt továbbá a vádiratban arról, hogy mikor irás próbát végeztettek Dreyfussal, először egészen nyugodtan irt, de azután egyszerre zavart lett, remegni kezdett és azt mondta kifogásul, hogy a keze fázik, pedig a teremben egész kellemes hőmérséklet uralkodott. *Dreyfus* tagadta ugyan, hogy vannak összeköttetései asszonyokkal, de rábizonyitották, hogy különösen egy osztrák származásu nővel, aki a kémkedés gyanuja alatt állott, nagyon is sürüen találkozott. Jellemző körülményként emelte ki a vádirat azt is, hogy a német hatóságok sohasem akadályozták, ha *Dreyfus* Elszászba ment, pedig általánosan ismert dolog, hogy a franczia tiszteknek az elszászi utak elé akadályokat szerettek görditeni. Végül hozzátette a vádirat, hogy Dreyfus jól tudott olaszul és németül és diszkrét lénye, valamint alkalmazkodó jelleme nagyon alkalmassá tette arra, hogy kémszolgálatokat teljesitsen.

A *Siécle* ugyanekkor a bordereau képmását is közölte és minden egyes sora alá *Esterházy* grófnak leveleiből egy-egy sort nyomtatott, amiből egész kétségtelennül kitünt, hogy az *irás teljesen azonos.*

Trarieux volt igazságügyminiszter, szenátor egy hosszabb iratban kritika alá vette a vádiratot. *Dreyfust* szerinte is, főleg a bordereau alapján itélték el. A többi bizonyitékra vonatkozólag egészen határozottan állithatni, hogy azok a *hazaárulási tényállását megállapitani nem engedik.* Rámutatott arra, hogy az irásszakértők véleménye egymástól eltértek. A bünper anyagának titokban tartását egyszerüen törvénytelen eljárásnak mondotta.

Január 11-én végre a hadbiróság összeült és megkezdette a tárgyalást. A hires Récamier-palotában volt a tárgyalás, ugyanabban a teremben, ahol a Dreyfus-ügyet is tárgyalták. A jog és az igazság barátai mégis elértek annyit, hogy a tárgyalás a nyilvánosság előtt kezdődött meg, mert a hadi törvényszék egy órai tanácskozás után öt szóval kettő ellenében kimondotta, hogy a tárgyalás mindaddig nyilvános legyen, *mig a nemzeti védelemre való tekintettel a nyilvánosság kizárása szükségesnek nem látszik.* A biróság elnöke *Luxer* tábornok volt, tagjai hét biró, akik mindenikének legalább is akkora rangja volt, mint a vádlottnak. A biróság nem engedte meg, hogy *Dreyfusné* és *Mathieu Dreyfus* az egész tárgyaláson jelen lehessen.

Huszonhat tanut hivtak fel; ezek között volt *Scheurer-Kestner* szenátor, *Piquard* ezredes, *Du Paty de Clam* ezredes, *Bertillon* és még több szakértő.

Mindenekelőtt a vizsgálóbiró jelentését olvasták fel, mely egész vádirat volt *Piquart* ezredes ellen, aki sulyos hibákat követett el és *megszegte a köteles titoktartást.* Azután kihallgatták *Esterházyt*, aki mindent tagadott. Tagadta, hogy ő a bordereau szerzője; tagadta, hogy neki, amint Mathieu Dreyfus állitotta, módjában volt a bordereauban emlitett iratok közül ötöt megszerezni; tagadta, hogy fenyegető levelet küldött volna Dreyfus apósának. Kijelentette, hogy a fátyolos hölgyet nem ismeri, de ez figyelmeztette őt arra, hogy *Piquard* ezredes hajszát indit ellene. Különben is panaszt emelt azért, mert *Piquard* ezredes házkutatást tartott nála. Beismerte, hogy az ő irása hasonlit a bordereau irásához és ennek magyarázatául azt mondotta, hogy 1893-ban egy barátja egy történelmi jegyzeteket tartalmazó levelet kért tőle. Ő ezt a levelet meg is irta és a hozzá intézett levélben megadott czimre rue Chataudon-ba adta fel *Brane* kapitány részére. Később azután megtudta, hogy *eme helyhez nagyon közel lakott Dreyfus apósa.*

Az első tanu Mathieu *Dreyfus* volt, aki a következőket mondta: Ha Dreyfus tényleg utánozta volna Esterházy irását, bizonyára nem azzal kezdette volna a védekezést, hogy a bordereaut nem ő irta. Hát nem gyanus körülmény az, hogy még mikor *Esterházy* nevét e pörben meg sem emlitették, ő már tudta azt, hogy őt majd gyanusitani fogják és minden lépést megtett, hogy a gyanut elforditsa magától?

Ezután *Scheurer-Kesnert* hallgatták ki, aki elmondotta, hogy kutatási eredménye az, hogy a bordereaut csakugyan Esterházy irta. Dreyfust ártatlannak tartja.

Ezután a Passage de l'Opera-beli ügynökség főnökét hallgatták ki, aki Esterházyban nem akarta felismerni a Dreyfus-család ellen intézett fenyegető levelek átadóját. E vallomás következtében rövid tanácskozás után kijelentette a biróság, hogy *a tárgyalást zárt ajtók mögött folytatja. A titkos tárgyaláson Piquard ezredest hallgatták ki* és azután másnapra halasztották a tárgyalás folytatását.

Másnap, január 12-dikén, *egész nap zárt tárgyalás* volt. *Du Paty de Clam* őrnagyot és *Piquard* ezredest hallgatták ki zárt ajtók mögött. Mit kérdeztek tőlük, mit mondottak, azt nem tudja senki, de annyi kitudódott, hogy valósággal *nem is Esterházy, hanem Piquard volt a vádlott.* S csodálatos, de a tiz napra tervezett tárgyalást már ezen a második napon *Esterházy felmentésével befejezték.*

A hadi törvényszék este félnyolczkor befejezte a tárgyalást. *Luxer* tábornok elnök kijelentette, hogy a hadi törvényszéknek a következő kérdések fölött kell döntenie:

Vétkes-e Esterházy parancsnok abban, hogy tiltott üzelmeket folytatott, vagy idegen állammal, vagy annak ügynökével összeköttetést tartott fenn, mert arra akarta felhivni, hogy Franczia ország gal szemben ellenségeskedést folytasson, vagy ellene háborut inditson, vagy erre az eszközöket megszerezze?

Ezután következett a szavazás, amely a katonai törvénykönyv 131. §-a szerint ugy történik, hogy a legalacsonyabb rangu hadbiró elsőnek és az elnök utolsónak szavaz. A hadi törvényszék *egyhangulag* kijelentette, hogy a vádlott a felsorolt kérdésekre vonatkozólag *nem vétkes.*

Erre a tárgyalást ujból nyilvánosnak jelentették ki.

Az elnök felolvasta a határozatot, amely szerint a *hadi törvényszék Esterházyt az ellene emelt vád alól felmenti*, elrendeli, hogy a vádlott szabadlábra helyeztessék és a kormánybiztost utasitja, hogy az itéletet a fegyverbe lépett őrség előtt olvassa fel.

Igy végződött az Esterházy-ügy.

Az itélet után.

Bizony nagyon is változó volt az a hatás, melyet a felmentő itélet előidézett és csak növelte a már amugy is nagy izgatottságot az, hogy *Piquard ezredest két nappal a tárgyalás után elfogták.* Az ezredest az Esterházy-ügyben való nyomozás és tárgyalás alkalmával tett leleplezései miatt a *Mont-Valérien* erődbe vitték, ahonnan mindaddig nem távozhatik, mig nem döntenek abban, a nyomozótanács elé viszik-e az ügyet vagy sem. Az ellene inditott eljárás okául azt hozták fel, hogy a Walsin-Esterházy ügyében, *bár felsőbb helyről megtiltották, tovább folytatta vizsgálódásait* és hogy *Lebloynak*, Scheurer-Kestner ügyvédjének megengedte a titkos Dreyfus-aktákba való betekintést.

Ez az elfogatás is növelte a zavart, mely ezóta elsőrangu és fontos politikai kérdéssé tette a Dreyfus-ügyet. A lapok, az utcza népe, az egész ország lakossága két részre szakadt: az egyik az antiszemitizmust irta nagy betükkel a zászlójára és ezzel a zászlóval tüntetett; a másik rész, melynek élén *Zola* állott, aki egy világraszóló hosszu levelében az igazságosság arczulcsapásának mondotta Esterházy felmentését, mely felsőbb parancsra, — ez a másik rész mindenképpen és minden áron igazságot követelt ebben az ügyben.

Zola nyiltan vádolta bünrészességgel és más dolgokkal *Du Paty de Clamtól* kezdve és a hadi törvényszékeken végezve, a hadügyminiszterium elnökségét sem véve ki, mindazokat, akik valamiféle kis mértékben is tisztátalan szerepet vittek ebben az ügyben. Hangja messzire elhallatszott, mély hatást tett és okozója lőn sok tüntetésnek és utczai zavargásnak. Már ekkor lehetett látni, s azután is, miután kétszáz kiváló férfiu manifesztumot köröztetett a Dreyfus-pör reviziója érdekében egész Franczia országban, hogy a franczia közvélemény óriási nyomása kényszeriteni fogja a kormányt a pör revidiálására.

Közben a vidék is tüntetett és ugyancsak veszedelmes mozgalom indult meg a zsidók és Zola ellen. Ez utóbbi bátor fellépéséért közelről-távolról üdvözlő táviratokat kapott ugyan, de azért a franczia diákok nap-nap után heves Zola-ellenes és antiszemita tüntetéseket rendeztek.

De bármi történt is, a főkérdés mégis az maradt, mi lesz hát *Dreyfussal?* Ennek ügyében éppen ekkor ismét elsőrendü kérdés került napirendre: igaz-e az, hogy *Dreyfus* lefokozása előtt *Lebrun-Renault* kapitánynak azt mondotta, hogy *okiratokat szolgáltatott ki, hogy azokért cserébe sokkal fontosabb okiratoknak jusson birtokába.* Ezt a kérdést *Cavaignac* a kamarában is szóba hozta és ekkor *Méline* miniszterelnök a következőket mondotta:

A kormány a Dreyfus-ügyben már nyilatkozott és bár egyáltalában nem akarja magat a diskusszió alul kivonni, még sem helyes a kormányt arra kényszeriteni, hogy minden nap nyilatkozzék a különben is roppant nehéz kérdésben beálló minden mozzanatról. A kormány megtette a kötelességét. Az ügy igazságügyi jellegét megőrizve a törvényeknek eleget tett. Egész nyugodtan lehet tehát a budget fölött vitatkozni. A budget van olyan fontos dolog, mint a Dreyfus-ügy. A folytonos szellőztetése az esetnek csak fokozza az izgalmat, *amelyet most már politikai czélokra kezdenek kihasználni.* A választások közelednek és az *affért boulangista agitációk élesztésére akarják használni*, amihez azonban a kormány segédkezést nyujtani nem fog. (Helyeslés a középen, ellenmondás balról.) A kamara bizhatik a kormányban, amely a hadsereg becsületét és az igazságszolgáltatás tekintélyét meg fogja őrizni. Az ellenzék politikájáért azonban a felelősséget el nem vállalhatja.

A Dreyfus-ügy ekkor már a politika terére lépett: republikánsok, royalisták, anarchisták, szocziálisták, klerikálisok és antiszemiták mindnyájan a saját érdekeik szempontjából fujták a tüzet.

Politikai irányadó körökben elterjedt az a vélemény, hogy mindezek az események annyira meggyengitették a *Méline*-kabinet helyzetét, hogy a közeli napokra kormányválság várható. *Clemenceau* feltünést keltő czikkben figyelmeztette a franczíákat azokra a veszedelmekre, amelyek a franczia hazát fenyegetik s amelyeknek a tüntetések csak beszédes jelei.

Az őrültség szele fujdogál az országban, irja Clémenceau. Ti halljátok az utczákon a jezsuiták kiabálását s olvassátok az ő lapjaikat. Máris Spanyolországgal hasonlitják össze Franczia országot s azt követelik, hogy Franczia ország is vegye figyelembe a katonai érzékenységet. Amig ti a zsidók ellen felvonultok, nem veszitek észre, hogy mi van készülőben.

Igy irt *Clemenceau* s a szemmel látható események, mintha igazat adnának neki. A vad agitációk minden oldalról tovább folynak. Az antiszemiták és a radikális szocziálizmus ujabb tettekre készülődnek s közben a boulangistáknak a bonapartistákkal és royalistákkal megerősödött tábora is erősen fegyverkezik a köztársaság ellen.

Mindinkább nyilvánvalóvá válik, hogy a *Dreyfus-ügy csak köpönyegül szolgál a klerikális-monarchikus összeesküvésnek*, melynek czélja a monarkiát visszaállitani, s ha ez nem siherülne, legalább a köztársaságot a templom igájába hajtani.

A jövő események.

Az örök időkre nevezetes „hazaárulás“ ügyében most két nagy eseményt vár a világ. Az egyik a *Dreyfus-pör reviziója*, a másik *Zolának* és *Perreux*-nek, az *Aurore* felelős szerkesztőjének sajtópöre Zola feltünést keltett vádirata miatt.

Az *Independance Belge* néhány nappal ezelőtt azt a hirt bocsátotta világgá, hogy a *franczia minisztertanács elhatározta a Dreyfus-pör revizióját.* A nevezett lap, amely

különben a franczia kormánynyal állandó összeköttetésben van, feltünő helyen közölte a szenzácziós hirt. Megjegyezte, hogy a per revizióját a legutóbbi miniszteri tanácson határozták el s a hivatalos közzétételtől mindeddig féleg az óriási izgatottság miatt tartózkodtak. A *Zola-per befejezése után azonban azonnal kijelentik, hogy a Dreyfus-ügyet revideálják.* Csak a perujitás egyes modalitásai okoznak némi nehézséget.

A másik esemény, melyet érthető izgatottsággal vár mindenki, *Zolának* és *Perreuxnek*, az *Aurore* felelős szerkesztőjének, az esküdtszéki tárgyalása, mely *február 7-én* lesz a szajnai kerület esküdtszéke előtt. *A hadsereg megsértése és rágalmazása a vád,* amely a franczia sajtótörvény 30—31. §-ain alapul. Az ügyészséget *Van Cassel* fogja képviselni, mig *Zola* védője *Fernand Labori* lesz. A törvényszéki tárgyalást a legkiválóbb birák egyike *Delegorgue* elnök vezeti.

A czikk inkriminált részeinek fölsorolása után azt mondja az idézés, hogy e passzusok olyan kifejezéseket tartalmaznak, amelyek *alkalmasak a haditörvényszék lealacsonyitására* és hivatalos müködésében kifejtett tevékenységének rágalmazására.

Az a három irásszakértő, aki az Esterházy-perben szerepelt, szintén *beperelte Zolát* és az „*Aurore*"-t, mert szakértői véleményükről azt mondja, hogy azok *hazugok, hamisak és csalási szándékkal irottak.* A panaszt rágalmazás czimén adták be. A szakértők továbbá 100.000 frank kártérítést is követelnek. A tárgyalás február 16-ára van kitüzve.

Epilogus.

Letesszük a tollat: a nagy és már évekről szóló „hazaárulás" ügyének mind a mai napig való fordulatai, ime, itt vannak olvasóink előtt. Az a munka, melyet ma az ujságirók végeznek, hogy az események hü krónikásai legyenek, napról-napra számot fog adni mindenről, ami még ebben az ügyben történni fog. Pedig sok fog történni, eredményében és hatásában kiszámithatatlan dolog. A táviró drótja hüségesen meghoz minden hirt s akik a pörnek itt elmondott történetéből világosan látják annak minden egyes mozzanatát, azok annál nagyobb érdeklődéssel kisérhetik majd az ujabb fejleményeket.

Sok-sok év mulva talán, amikor a jövendő idők realistái regénytárgyakat keresnek, ennek a mi történetünknek megsárgult, megfakult lapjai fogják helyes nyomra vezetni a regényirókat. Érdekesebbet aligha találnak és reálisabbat semmi esetre sem! . . .

ÜZLETI HETI SZEMLE.

Gabona. E héten is nagyobbára száraz, enyhe idő volt. Csak néhány helyen havazott és a vetések állapotáról nem igen kedvező hirek érkeznek. A külföldi gabonapiaczok majdnem folyton szilárd irányzatot jeleztek. Az áremelkedésben Amerika járt elöl. Ott a januári buza 99¾ cents-et, a májusi tengeri 34⅛ cents-et jegyzett január 15-én, tegnap 104⅛ cents és 34⅛ cents volt e határidők árfolyama.

Nálunk gyenge forgalom volt ugy a határidő, mint a készáru piaczon, az árak ingadoztak, de egyenlegként mégis olcsóbbodtak, ami főkép a mai nap eredménye. Az egyes czikkek forgalmáról a következőket jelentjük:

Buza: Alig adtak el többet 40,000 métermázsánál többet 21,589 métermázsányi hozatal mellett, szemben a mult heti 18,000 métermázsányi ideszállitással. Az árak öt krajczárral alacsonyabbak. A határidő árfolyamok majd fel, majd lefelé irányultak és a mai pánik után, zárul a tavaszi határidő 11.69 forinttal, az őszi 9.28 forinttal szemben a mult heti 11 forint 85 krajczáros és 9 forint 40 krajczáros záró-árfolyamokkal.

Rozs. Honi és idegen áruból elkelt vagy 8000 métermázsa gyengébb árakon. Ma 8.50—8.65 forintot jegyezünk helyben. Tavaszi rozsban alig volt üzlet. Jegyez 8.51 forintot.

Árpa. Kiviteli árpában kevés forgalom volt, szilárdan tartott árak mellett. Takarmány-árpából nemcsak magyar hanem idegen termék is került eladásra. Ma Kőbányán 6.50—6.70 forintot fizetnek.

Zab. E czikk jegyzése változatlan: 6.30—6.60 forint. Tavaszi zabban csak itt-ott fordult elő egy kötés, zárul 6.28 forinton.

Tengeri. Az irányzat nyugodt. Szember a sürgős kinálattal, a kereslet ingen gyenge. Tiszai állomásokon 4.65—4.75 forintot fizetnek. Májusi tengeri, többnyire lanyha volt és zárul 5.17 forinton.

Liszt és korpa. A lisztüzlet a lefolyt héten nem javult. Jöttek ugyan létre egyes eladások, melyeknél egyik másik malom különösen olcsó árakat engedélyezett, de a forgalom nem volt nagymérvü. Külföldi üzlet sem birt kifejlődni, mert ha fordultak is elő külföldi árajánlatok, azok annyira az itteni árak alatt állottak, hogy a malmok képtelenek voltak az üzletcket megkötni. *Árjegyzéki átlag árak:*

0	1	2	3	4	5	6
19.40	19.20	19.—	18.70	18.40	18.10	17.80
	7	7½	8	F	G	
	15.80	12.80	7.30	4.30	4.20	

100 kilónkint, zsákostul, Budapesten szállitva.

Hüvelyesek. Névleg jegyez: *Nagy fehér bab* 6.75 frt. *Törpe bab* 7.50 frt. *Borsó* 8.50— frt. *Köles* 4.75—5.50 forint. *Kendermag* 7.25—7.50 forint.

Vetőmagvak. Élénk forgalom volt a lefolyt héten is. *Vörös lóhere.* Az Amerikából érkező jelentések szerint egyetlen állomáson, az amerikai Toledóban 90.000 zsák eladatlan amerikai vörös lóhere hever. Tekintve a nagy termést, nem igen biznak a jelenlegi árak maradandóságában, sőt máris hanyatlást jelentennk. Belföldi megbizható eredetü magnak a mult heti változatlan árak mellett elég jó kerelete van és kielégitő kelete is volt. — *Luczerna.* Franczia és olasz luczernamag folytatólag is jó keresletnek örvendenek. E czikk határozottan szilárd és a hanyatló amerikai jegyzések nem gyakorolnak reá befolyást. Az országos magyar gazdasági egyesület legutóbbi szakülésében szomoru adatok kerültek előadásra az amerikai heremagvak behozatalára vonatkozólag A nevezet egyesület beadványt intéz a kormányhoz a baj orvoslása végett. *Répamag.* Impregnált és jó kereskedelmi árut folyton nagyon keresnek, változatlak árak mellett a forgalom igen kielégitő volt. Jegyzések: Vörös lóhere uj 38—45 frt, Vörös lóhere mult évi 34—38 frt, Luczerna, magyar, mult évi 40—50 frt, Luczerna franczia, uj 68—73 frt, Luczerna olasz, uj 45—55 frt, Baltaczim 13—13.50 frt, Muhermag 5.75—6 frt, Bükköny 6—6.25 frt.

Olajmagvak. Csekély forgalom után jegyez Budapesten: *Káposztarepcze* 12—13 frt. *Bánsági repcze* 12—12½ frt. *Vadrepcze* 5½—6 frt. *Lenmag* 9—10 frt. *Gomborka* 11—12 frt.

Szesz. A szeszüzletben a hét elején valamivel lanyhább árakat jegyeztek, de a hét végén gyérebb kinálat és szilárdabb bécsi kontingens nyersszeszjegyzések folytán, az irányzat ismét szilárdabb lett és a szeszárak a multheti zárlatjegyzés szerint záródnak. *Finomitott szesz* nagyban 55.75 forint, *élesztőszesz* 55.50 forinton kelt el azonnali és februári szállitásra, *Mezőgazdasági* szeszgyárak által kontingens nyersszesz a hét elején Felsőmagyarországi állomásokhoz szállitva 17 forinton volt kinálva, de a hét végén már 17.25 frt volt elérhető bécsi szilárdabb jegyzések folytán. *A kontingens nyersszesz ára Budapesten 17.50—17.70 frt.* A *kivitel* néhány tétel finomitott szeszt vásárolt, mely Fiumén és Trieszten át tovább lett szállitva. *Vidéki* szeszgyárak változatlanul szilárdan jegyeznek.

Budapesti zárlatok e héten: Finomitott szesz 55.75—56.—, élesztőszesz 55.50—56.—, nyersszesz adózva 54.75—55.—, adózatlan 15.——15.25, Denaturált szesz 19.25—19.75. Az árak 10.000 liter fokonkint hordó nélkül bérmentve Budapest vasutállomáshoz szállitva, készpénzfizetés mellett értendők. *Bécs.* Kontingens nyersszesz e héten 18.—18.30 forinton kelt el. Zárlatjegyzés 18.10—18.30 forint. *Prága.* Adózott tripplószesz 53.75—54 frton kelt el. Adózatlan szesz 17.—17.25 frt. *Arad.* Finomitott szesz 55.25—55.50 forinton kelt el. *Kenyérmező.* Szilárd. Finomitott szesz 55.——55.25 forinton jegyeztetett. Denaturált szesz 18.25—18.75 forinton. *Losoncz.* Élesztőszesz 56.—56.75 forinton kelt el azonnali szállitásra. *Nagyvárad.* Szeszárak azonnali szállitásra ¼ forinttal drágábban jegyeztetnek. *Trieszt.* Kiviteli szesz tartályokban szállitva január-februárra 11 forint, február—áprilisra 10.50—10.75 forint.

Repczepogácsa. Minél jobban belemegyünk a téli időszakba, e czikk annál jobb keresletnek örvend s tekintve, hogy a gyárosok már csak egy nagyon csekély készlet felett rendelkeznek, az árak ehez mérten magasak, mai jegyzése teljes kocsirakomány vételnél 5 forint 60 krajczár, kisebb menynyiség 5 forint 75 krajczár métermázsánként, engedmény nélkül, Budapesten.

Repczeolaj. Irányzata nyugodt, a kereslet közepes mai jegyzése nagyban 36 forint, kicsinyben 36½ forint Budapesten.

Füszer és déli gyümölcs. Az üzlet menete végre lehanyatlott egy olyan pontra, hogy a legirtózatosb stagnálást kell konstatálni. Ennek az állapotnak egyik rendkivüli következménye az, hogy noha az idén a legtöbb füszernemüekben gyenge közép, sőt némelyikben határozottan rossz termés volt, az árak ingadozni, sőt némely áruban már hanyatlani kezdenek. Ugyan ezt a jelenséget tapasztaljuk a déli gyümölcsöknél, jelesül datolyánál, mazsolyánál, mandulánál; éppen a bors irányzata rohamosan emelkedő. A csekély termés daczára alig képződött ár s most ez is hanyatló irányban mozog. Ennek a jelenségnek oka az általános gazdasági dercutte t a nagy fogyasztó közönség a legszükségesebb éllelmi czikkekre szoritkozik s a déli gyümölcsök élvezetéről teljesen; a füszerek használatáról pedig annyira lemond, amennyire csak teheti. Noha a nagy európai piaczokon ezekből az árukból alig van fél annyi mint tavaly volt, mégis áru-torlódásról panaszkodnak. Ugy a vidéken, mint a fővárosban a csődök, üzleteladások és üzletbeszüntetések folyton tartanak és szaporodnak. Ami az egyes árakat illéti, a lefolyt héten a *bors* 4 forittal emelkedett, füge ¼ forinttal, *rizs* ¼—½ forinttal, *datolya* ½ forinttal esett. A braziliai *kávé* árhanyatlása még folyton tart. Havreben a hanyatlás ismét 2 frank, Hamburgban ugyanannyi márka, Santosban 8 cent, Trieszben 50—80 krajczár. Suntosban good average mai jegyzése 35 shilling 2 d., Hamburgban 32 márka, Trieszben 44.50 forint. A budapesti nagykereskedők árai tranzitó Trieszt a következők: Santos good average 44.50—45 forint, szuperior 46—51 forint, Portorico 102—120 forint, Jáva sárga 92—125 forint Mnado barna 190 forint, egyéb Jáva fajok 140—170 forint. Carracas 66—80 forint, Laguayra 88—96 Mrint, Jamaica 90—110 forint, Salvatore 75—82 forint, Lahat 102.— forint, Mocca Hodeida 108—114 frt, Preanger 118—120 frt. Középamerikai 105 forint, Rio 60—68 forint. W. J. B. 100—140 forint, detto gyöngy 128—145 forint, Viktoria 50—58 forint, detto gyöngy 68 forint. Santos gyöngy 72 forint. Bogotta 72—78 forint. Lávé gyöngy 86—90 forint. Guatemala 100—112 forint, mind per 100 kilogramm, *Hamburg*, január 22. *(Heti jelentés.)* A lefolyt héten a hozatal Braziliából 108.000 bál; indiai és afrikai áru 16.5000 bál érkezett. Hollandi áru alig van 50 bál a piaczon s megfizethetetlen árakat követelnek. Brazil-fajok jegyzései, transito Ham-burg: Santos good average 32 márka, Rio ordinary 28—31 márka, reel ordinary 32—35 márka, good ordinary 36—43 márka, first ordinary 31 márka. Mind per bál á 50¾ klgr. — *Trieszt* január 22. *Rizs*: Japán glacé 18.50—20 forint, Rangoon I. 14.50—15.50 forint, detto II. 13.——13.50 forint, Busseino I. 15—15.75 frt, detto II. 13.25—13.75. Moulmeins I. 16—16.50 frt. detto II. 12.50—13.— frt. Arracaus I, 14.25—14.75 forint. detto II. 12.50—13.— frt. Saigon 13—13.50 forint; per 100 kilogramm 2% cassas contó. *Datolya* alexandriai 20.50—24 frt, koszoru 14.50 frt, szabadon 22—26 forint. Kalifát 18—20 forint, *Füge* koszorus 15.— frt, Calamata 16.50 frt, kosáráru 12—13.25 frt, szabadon 11—14 frt, Puglia 9—12 frt. Szmirna 35—38 forint, Maratonisi 14—15 forint. *Mogyoró*: Sziczíliai 23—25 forint, nápolyi hosszu 35 forint, isztriai 35 forint, Levante 16—17 forint, detto lehámozott 35—36 forint. *Mandola*: Avola édes 88—94 forint, Molfetta 78 forint, Catania 80 forint, Palma 75 frt, Girgenti 75.— frt, Barri 72—74 forint, Pugliai édes 90 forint, dalmát 77 forint, armelin 42 forint. Legujabb ajánlások Genuából, ab Genua: édes Baróí 165—168 lira, szicziliai és szardiniai 158—160 lira, detto keserü 175 lira, per 100 klgr. *Anisz*, Barri 62 lira. *Szent Jánoskenyér.* Puglia 10—11 forint. Pignol 62 forint per láda. *Mazsolaszőlő*: Vourla 35—38 forint, Yerli 35—38 forint. Caraburnó 44—54 forint. Elemé 22 forint, Szamosz vörös 18 forint, detto fekete 22 forint. Thyra fekete 16 forint. *Bors* Szingapore fekete 48—49 forint. detto fehér 68—69 forint. Penang fekete 40—42 forint, detto fehér 70 forint. *Gyömbér*: bengáli 23 forint, Cochim A. 58 forint, detto B. 53 forint, detto szokvány 24 forint. *Szegfüszeg* 35—36 forint, szegfübors 50 forint, Sáfrány 55 forint (per 1 kilogramm.) *Fahéj* 54 forint, detto törmelék 26 forint. *Babérlevél*: 10 forint. *Piment*: prima Jamaika 58 forint. Mind per 100 kilogramm. *Gesztenyét* ajánlanak ab Cremona 20—22 lira, szárított 28—32 lira, helyben friss cremonai 15—17 forint, szárított 20—22 forint. *Táblaolajok*: Albániai tisztitott 33—36 forint, olasz, I, 57—68 forint, levantei 33—36 forint per 100 kilogramm, hordó nélkül, ab Trieszt.

Vas. A nyersvasüzlet gyenge menetében lényeges változás nem állott be. Az árak eléggé szilárdak. A vasgyárak már erősebben kezdenek dolgozni, munkaerőket lassan gyarapitják. Kötések elég szép számban köttettek. Budapesti helyi árak 100 kilónként 3% leszámitással: *magyar nyersvas* 4.45—4.65 frt. *Besszemer nyersvas* 4.65—4.75 frt. *Félnyers-vas* 4.20—4.30 frt. *witkowitzi nyersvas* 4.50—4.60 frt. *Ócska vasak*: könnyebb darab vasak 2.90—3.— frt, nehezebb darab vasak 3.25—3.30, elsőrendü öntött vastörmelék 3.70—3.80 frt, elégett öntött vastörmelék 1.50—1.60 forint, 100 kilogrammonként készpénzfizetés mellett.

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICS SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszból forditotta SZABÓ ENDRE (4)

A lakó felállt s némi izgatottsággal kezdett fel s alá járni.

— Nos, ha az igazat akarja tudni, szólt, a háziasszonya előtt egy perczre megállva és jelentősen nézve arra, — hát bevallom, hogy valóban meg akarok házasodni.

— Ah! Igazán? kiáltott fel Mihajlovna Sztepanida, megringatódzva a széken, — ez aztán ujság, ez aztán meglepetés!

— Már akár meglepetés, akár nem, vegye a hogy akarja, de ez a szándék én bennem megvan s épen ezt irtam meg ma az oesémnek.

— No lám! Ezt igazán nem vártam! Hát sok szerencsét kivánok! Hja, a szerelem! — tette hozzá a háziasszony tettetett örvendezéssel.

— Őszintén beszél kegyed? akkor szépen köszönöm.

— Sztepanics Péter erősen megszoritotta a háziasszonya puha, kövér kezét.

— Nagyon, nagyon örülök! — ismételte Mihajlovna Sztepanida, jellemtelen megváltozott, vörös foltokkal bekenett arczáról és sértődött tekintetéből látni lehetett, hogy ő bizony nem nagyon örül annak, amit hallott. De az asszonyok nagy mesterek a titkolódzásban és mindent el tudnak hitetni. Mihajlovna Sztepanida egy percz mulva már megint olyan szivélyes, kedves volt, mint el[illegible] kérdezősködött Stepanics Péterről a [illegible] asszonya felől.

— Azt mondja ön, hogy husz éves? — szólt, fejével bólintgatva és ujra megingatva sárga pántlikáit a fökötőjén — érdekes. Mintha fiatal volna. Ilyen korban még sok hiábavalóság lakozik a magunkfajtájában. Én már csak érett leány voltam, mégis szerettem [illegible] tánczra perdülni, meg szerettem, ha a gavallérok körültem forgolódtak, udvaroltak. Most, hogy elértem a harminez évet és eltemettem az öregemet, hát nekem is megjött az eszem, de csak most. Ha most jönne valaki . . . persze, ez nevetséges és ilyesmi soha sem történhetik már én velem, de ha találkoznék szolid, jóravaló ember . . . Hiszen én husz évvel voltam fiatalabb, mint a megboldogult. Gondolja fel csak jól, husz évvel!

Mi különös van abban? — kérdé némileg meghökkenve Sztepanics Péter.

— Hogyne volna, kérem! Mit tudtam én akkor? Egész fiatal leányka voltam, csak a tánczon és bolondságon járt az eszem, a férjemnek pedig gazdasszony kellett volna. Se a gazdaságot nem tudtam vezetni, se bevásárolni, legfeljebb csak ruhát, de még azt is mindig drágán vettem. Minden össze vissza ment nálunk. Temérdek pénzt költöttünk s mégis, ha például vendégek jöttek, nem volt sehol egy pohár nem volt miből teázni. Oh, sok baja volt velem a megboldogultnak!

— Bocsásson meg, Mihajlovna Sztepanida, hány éves volt kegyed, mikor férjhez ment?

— Husz vagy huszonegy . . .

— Ha! Akkor hát azt mondom én kegyednek, hogy nagyon rossz nevelésben részesült a szüleinél.

— Miért lett volna az rossz? pattant fel a háziasszony, már megbocsásson, Sztepanics Péter, azért szüleim tehetős emberek voltak és semmit, de semmit sem sajnáltak tőlem. Hiszen [illegible] voltam. Zongorázni s [illegible], szivekre is. A legelőkelőbb [illegible] jártam . . . talán ismerte is ön az igazgatónőt: madame Müller?

— Mégis csak úgy van, ahogy én mondom: lehet, hogy rendesen kiművelték kegyedet, de én nem arról beszélek. Én a nevelésről! Ugy látszik, hogy otthon nem tanitották kegyedet semmire.

— Hogyan mindenki is tudhatná volna. Hiszen [illegible] meg, hogy a szülőim gazdagok voltak.

Sztepanis Péter elgondolkozott, de nem arról, amit a háziasszonya mondott. Ez az asszony egyszerre kiállhatatlanná vált előtte. Pedig milyen nem régen volt az, mikor még szeretett az esti szürkületben Mihajlovna Sztepanidával akármilyen semmiségről elfecsegni. Akkor még ugy tetszett neki, hogy a háziasszonya, ha nem is valami szellemes, de egyszerü, jó asszony, akivel kellemes volt elbeszélgetni, elfecsegni valami olyas napi eseményről, mely nem terjedt tul az ő felfogási képességén, például a drágaságról, vagy a rendőrség valamely ujabb rendelkezéséről. Akkor nem vette észre azokat az apró asszonyi furfangokat, amelyeket Mihajlovna Sztepanida használt s aminők voltak például egy-egy uj, kaczér szabásu ruha, vagy valami erős illatszer, amelyet még a bezárt szobaajtón át is meg lehetett érezni, vagy a többé-kevésbbé világos czélozgatás az egyedüllét keserves voltára. Most, mikor megjelent a szinen a madame Müller elsőrangu nevelőintézete, amely — mint látszik — igen jelentéktelen nyomokat hagyott Mihajlova Sztepanidán, a nevelőintézet mellett pedig az arcz kifestése, végül az a sértődött, szinte dühös tekintet — egyszerre minden világos lett Sztepanics Péter előtt, amint világos lett az, hogy vége van az agglegényi élet idyljeinek, ezzel együtt pedig a háziasszonynyal való beszélgetéseknek, akinek oly világos merényletei voltak az ő szabadsága ellen.

— Milyen ostoba egy asszony! — gondolta haragosan Sztepanics Péter, a szemöldöke alól pislogva ki a háziasszonyára s annak sárga pántlikaira, — nem birta már tovább kitartani, nem birt várni? Hiszen tudhatta jól, hogy én soha a világ minden kincséért el nem vettem volna őt, hát minek kellett neki igy elárulni a kártyáit! Kiköltöztem volna innen csendben, békében és néha még jó szivvel is gondoltam volna vissza arra, hogy mily sokat fecsegtem volt vele, csupa unalomból . . .

(Folytatása következik.)

MEGHIVÓ.

A „Török-Szent-Miklósi Takarékpénztár" 1898. évi február hó 2-án délelőtt 9 órakor saját helyiségében tartandó

rendes közgyülésére.

Előterjesztendő tárgyak:

1. Közgyülési elnök megválasztása.
2. Igazgatósági és felügyelő-bizottság jelentése az 1897-ik évi üzlet-eredményről.
3. A mérleg és tiszta jövedelem feletti határozathozatal.
4. Az 1898. január 9-ik napján tartott rendkivüli közgyülésben az alapszabályok 27. §-ának módositása, illetve kibővitésére vonatkozó határozat teljesbitése.
5. 3 igazgatósági tag megbizatási ideje lejárván, az igy megürült három hely betöltése.
6. Felügyelő bizottsági tagok választása.
7. Egyéb szabályszerűen beadott inditványok tárgyalása. (414)

Török-Szentmiklós, 1898. január 21-én.

Kunere Imre.
vezérigazgató.

Figyelmeztetés.

Az évi igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések és mérleg az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők, melyek külön-külön minden egyes részvényesnek meg fognak küldetni.

12. §. Ki a közgyülésen szavazatát gyakorolni kivánja, tartozik részvényeit a helybelieknek, a gyülés napját megelőző napig, nem helyben lakó részvényesek a gyülés megnyitásáig — az igazgatóságnál bemutatni és csak a valóban bemutatott s a közgyülést megelőzőleg legalább 30 nappal nevükre irt részvény után s esetleg kellő meghatalmazás alapján fog részükre a szavazási igazolvány kiszolgáltatni.

Tisztelt háziasszony!

Rossz ivóviz a legtöbb betegség oka, ezért tartson Ön csak 393

Krondorfi savanyuvizet

házában, hogy ugy saját magát, mint családját

tifusz, bél-, gyomor-huruttól

és egyébb ily betegség ellen megóvhassa.

Magyarországi főraktár:

BUDAPEST,

V. ker., Zoltán-utcza 10.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

2043/Cl. 1898. sz.

Osztrák-magyar vasuti kötelék.

(A II. rész 2. füzet 1898. január hó 1-től érvényes függeléke magyar szövegü kiadásának helyesbitése.)

Az osztrák-magyar vasuti kötelék II. rész 2. füzetéhez 1898. január hó 1-től érvényes függelék magyar szövegü kiadásának 18. oldalán 60. folyó szám alatt czukorrépa szeletekre fennálló dijtételek, nem a függelékben kifejezésre jutott irányban, vagyis vágvölgyi vonalunk ott felsorolt állomásairól (állomásairól) az ott felsorolt osztrák állomásokra, hanem kizárólag a megforditott irányban, vagyis az ott felsorolt osztrák állomásokrol vágvölgyi vonalunknak ott felsorolt állomásaira érvényesek.

Budapest, 1898. január 17-én. (407)

A m. kir. államvasutak igazgatósága,
egyuttal a többi részes vasutak nevében is.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Páratlan sikerü gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánlható.

Dr. Mitzger Tivadar

hydro-elektrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Teréz-körut 44. I. em.

Az ideg- s nemi betegségek elnevezése alatt rejlő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, makacs bőrbajok ifjukori könnyelmüség folytán fellépett **bármily nagyfoku gyengeségi** állapotoknál **uj gyógymódom az összes gyógymódokat hasonlithatlanul s messze felülmulja,** a mennyiben gyógyszerektől menten **nehány nap alatt gyökeres, állandó s teljes gyógyulást biztosit.**

Intézetem a modern hygea és orvosi technika elsőrendü vivmányai szerint nagyszabásu gyógytermekkel van berendezve. **Tapasztalt, biztos és gyors eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.** Külön várótermek. Külön be- s kimenet. Rendelés naponta d. e. 9—1-ig, d. u. 2—8-ig. Levelekre dijmentesen válaszoltatik.

Butorvevők

becses figyelmébe ajánjuü, hogy a 408

Nemes és Lengyel, Belváros, Egyetem-tér 5. I. em.

lévő nagy butorraktárában náz lerombolása miatt a

butor-készletek

minden áron eladatnak.

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICS SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszból forditotta SZABÓ ENDRE (4)

A lakó felállt s némi izgatottsággal kezdett fel s alá járni.

— Nos, ha az igazat akarja tudni, szólt, a háziasszonya előtt egy perczre megállva és jelentősen nézve arra, — hát bevallom, hogy valóban meg akarok házasodni.

— Ah! Igazán? kiáltott fel Mihajlovna Sztepanida, megringatódzva a széken, — ez aztán ujság, ez aztán meglepetés!

— Már akár meglepetés, akár nem, vegye a hogy akarja, de ez a szándék én bennem megvan s épen ezt irtam meg ma az öcsémnek.

— No lám! Ezt igazán nem vártam! Hát sok szerencsét kivánok! Hja, a szerelem! — tette hozzá a háziasszony tettetett örvendezéssel.

— Őszintén beszél kegyed? akkor szépen köszönöm.

— Sztepanics Péter erősen megszoritotta a háziasszonya puha, kövér kezét.

— Nagyon, nagyon örülök! — ismételte Mihajlovna Sztepanida, jellehet hirtelen megváltozott, vörös foltokkal beborított arczából és sértődött tekintetéből látni lehetett, hogy ő bizony nem nagyon örül annak amit hallott. De az asszonyok nagy mesterek a tettetésben és mindent el tudnak hitetni. Mihajlovna Sztepanida egy percz multával megint olyan szives, kedves volt, mint eddig s szelid rosszalkodással kérdezősködött Sztepanics Péterrel a menyasszonya felől.

— Azt mondja ön, hogy husz éves? — szólt, fejével bólintgatva és ujra megingatva sárga pántlikáit a fökötőjén — értem. Mintha fiatal volna. Ilyen korban még sok hiábavalóság lakozik a magunkfajtájában. Én már csak érett leány voltam, mégis szerettem néha tánczra perdülni, meg szerettem, ha a gavallérok körültem forgolódtak, udvaroltak. Most, hogy elértem a harminez évet és elemettem az öregemet, hát nekem is megjött az eszem, de csak most. Ha most jönne valaki . . . persze, ez nevetséges és ilyesmi soha sem történhetik már én velem, de ha találkoznék szolid, jóravaló ember . . . Hiszen én husz évvel voltam fiatalabb, mint a megboldogult. Gondolja fel csak jól, husz évvel!

Mi különös van abban? — kérdé némileg meghökkenve Sztepanics Péter.

— Hogyne volna, kérem! Mit tudtam én akkor? Egész fiatal leányka voltam, csak a tánczon és bolondságon járt az eszem, a férjemnek pedig gazdasszony kellett volna. Se a gazdaságot nem tudtam vezetni, se bevásárolni, legfeljebb csak ruhát, de még azt is mindig drágán vettem. Minden össze vissza ment nálunk. Temérdek pénzt költöttünk s mégis, ha például vendégek jöttek, nem volt sehol egy pohár nem volt miből teázni. Oh, sok baja volt velem a megboldogultnak!

— Bocsáson meg, Mihajlovna Sztepanida, hány éves volt kegyed, mikor férjhez ment?

— Husz vagy huszonegy . . .

— Hm! Akkor hát azt mondom én kegyednek, hogy nagyon rossz nevelésben részesült a szülőnél.

— Miért lett volna az rossz? pattant fel a háziasszony, már megbocsásson, Sztepanics Péter, az en szüleim tehetős emberek voltak és semmit, de semmit sem sajnáltak tőlem. Hiszen egyedüli leányuk voltam. Zongorázni is tanitottak, nevelőkre is. A legelőkelőbb női nevelőintézetbe jártam . . . talán ismerte is ön az igazgatónőt: madame Müller?

— Mégis csak úgy van, ahogy én mondom: lehet, hogy rendesen kiművelték kegyedet, de én nem arról beszélek. Én a nevelésről! Úgy látszik, hogy otthon nem tanitották kegyedet semmire.

— Ugyan minek is tanitottak volna, hiszen ott van, meg, hogy a szüleim gazdagok voltak.

Sztepanis Péter elgondolkozott, de nem arról, amit a háziasszonya mondott. Ez az asszony egyszerre kiállhatatlanná vált előtte. Pedig milyen nem régen volt az, mikor még szeretett az esti szürkületben Mihajlovna Sztepanidával akármilyen semmiségről elfecsegni. Akkor még ugy tetszett neki, hogy a háziasszonya, ha nem is valami szellemes, de egyszerü, jó asszony, akivel kellemes volt elbeszélgetni, elfecsegni valami olyas napi eseményről, mely nem terjedt tul az ő felfogási képességén, például a drágaságról, vagy a rendőrség valamely ujabb rendelkezéséről. Akkor nem vette észre azokat az apró asszonyi furfangokat, amelyeket Mihajlovna Sztepanida használt s aminők voltak például egy-egy uj, kaczér szabásu ruha, vagy valami erős illatszer, amelyet még a bezárt szobaajtón át is meg lehetett érezni, vagy a többé-kevésbbé világos czélozgatás az egyedüllét keserves voltára. Most, mikor megjelent a szinen a madame Müller elsőrangu nevelőintézete, amely — mint látszik — igen jelentéktelen nyomokat hagyott Mihajlova Sztepanidán, a nevelőintézet mellett pedig az arcz kifestése, végül az a sértődött, szinte dühös tekintet — egyszerre minden világos lett Sztepanics Péter előtt, amint világos lett az, hogy vége van az agglegényi élet idyljeinek, ezzel együtt pedig a háziasszonynyal való beszélgetéseknek, akinek oly világos merényletei voltak az ő szabadsága ellen.

— Milyen ostoba egy asszony! — gondolta haragosan Sztepanics Péter, a szemöldöke alól pislogva ki a háziasszonyára s annak sárga pántlikaira, — nem birta már tovább kitartani, nem birt várni? Hiszen tudhatta jól, hogy én soha a világ minden kincséért el nem vettem volna őt, hát minek kellett neki igy elárulni a kártyáit! Kiköltöztem volna innen csendben, békében és néha még jó szivvel is gondoltam volna vissza arra, hogy mily sokat fecsegtem volt vele, csupa unalomból . . .

(Folytatása következik.)

MEGHIVÓ.

A „Török-Szent-Miklósi Takarékpénztár" 1898. évi február hó 2-án délelőtt 9 órakor saját helyiségében tartandó

rendes közgyülésére.

Előterjesztendő tárgyak:

1. Közgyülési elnök megválasztása.
2. Igazgatósági és felügyelő-bizottság jelentése az 1897-ik évi üzlet-eredményről.
3. A mérleg és tiszta jövedelem feletti határozathozatal.
4. Az 1898. január 9-ik napján tartott rendkivüli közgyülésben az alapszabályok 27. §-ának módositása, illetve kibővitésére vonatkozó határozat teljesbitése.
5. 3 igazgatósági tag megbizatási ideje lejárván, az igy megürült három hely betöltése.
6. Felügyelő bizottsági tagok választása.
7. Egyéb szabályszerüen beadott inditványok tárgyalása. (414)

Török-Szentmiklós, 1898. január 21-én.

Kunere Imre.
vezérigazgató.

Figyelmeztetés.

Az évi igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések és mérleg az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők, melyek külön-külön minden egyes részvényesnek meg fognak küldetni.

12. §. Ki a közgyülésen szavazatát gyakorolni kivánja, tartozik részvényeit a helybelieknek, a gyülés napját megelőző napig, nem helyben lakó részvényesek a gyülés megnyitásáig — az igazgatóságnál bemutatni és csak a valóban bemutatott s a közgyülést megelőzőleg legalább 30 nappal nevükre irt részvény után s esetleg kellő meghatalmazás alapján fog részükre a szavazási igazolvány kiszolgáltatni.

Tisztelt háziasszony!

Rossz ivóviz a legtöbb betegség oka, ezért tartson Ön csak 393

Krondorfi savanyuvizet

házában, hogy ugy saját magát, mint családját

tifusz, bél-, gyomor-hurut

és egyébb ily betegség ellen megóvhassa.

Magyarországi főraktár:

BUDAPEST, V. ker., Zoltán-utcza 10.

Butorvevők

becses figyelmébe ajánjuk, hogy a 403

Nemes és Lengyel, Belváros, Egyetem-tér 5. I. em.

lévő nagy butorraktárában náz lerombolása miatt a

butor-készletek

minden áron eladatnak.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

2043/Cl. 1898. sz.

Osztrák-magyar vasuti kötelék.

(A II. rész 2. füzet 1898. január hó 1-től érvényes függeléke magyar szövegü kiadásának helyesbitése.)

Az osztrák-magyar vasuti kötelék II. rész 2. füzetéhez 1898. január hó 1-től érvényes függelék magyar szövegü kiadásának 18. oldalán 60. folyó szám alatt czukorrépa szeletekre fennálló dijtételek, nem a függelékben kifejezésre jutott irányban, vagyis vágvölgyi vonalunk ott felsorolt állomásairól (állomásairól) az ott felsorolt osztrák állomásokra, hanem kizárólag a megforditott irányban, vagyis az ott felsorolt osztrák állomásokrol vágvölgyi vonalunknak ott felsorolt állomásaira érvényesek.

Budapest, 1898. január 17-én. (407)

A m. kir. államvasutak igazgatósága,
egyuttal a többi részes vasutak nevében is.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Páratlan sikerü gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánlható.

Dr. Mitzger Tivadar

hydro-elektrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Teréz-körut 44. I. em.

Az ideg- s nemi betegségek elnevezése alatt rejlő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, makacs bőrbajok ifjukori könnyelmüség folytán fellépett **bármily nagyfoku gyengeségi** állapotoknál **uj gyógymódom az összes gyógymódokat kaszonlithatlanul s messze felülmulja,** a mennyiben gyógyszerektől menten **nehány nap alatt gyökeres, állandó s teljes gyógyulást biztosit.**

Intézetem a modern hygea és orvosi technika elsőrendü vivmányai szerint napjainkban gyógytermekkel van berendezve. **Tapasztalt, biztos és gyors eredmények folytán** kuszárium teljes gyógyulás után szétbontó. Külön várótermek. Külön be- s kimenet. Rendelés naponta d. e. 9—1-ig, d. u. 3—8-ig. Levelekre dijmentesen válaszoltatik.

Szinházi műsorok.

	Nemzeti Szinház	Vár Szinház	M. kir. Operaház	Vig Szinház	Nép Szinház	Magyar Szinház	Kisfaludy Szinház
Hétfő	Egy szegény ifjú története	—	—	Coulisset ur!	A baba	A gésák	—
Kedd	Jefta leánya Nők az alkotmányban	—	Bajazzók A piros czipő	A harang	A varázsgyürü	A kikapós patikárius	—
Szerda	Folt, amely tisztit	—	—	Szöke katalin	Az ördög mátkája	A gésák	—
Csütörtök	Az egér	A makranczos hölgy	A cremonai hegedüs Coppelia	A harang	A kis alamuszi	A gésák	—
Péntek	Othello	—	—	Coulisset ur	A toloncz	A kikapós patikárius	—
Szombat	A nagymama	A fény árnyai	A portici-i néma	A harang	A baba	A gésák	—
Vasárnap d. u.	Figaro házassága	—	—	Szöke Katalin	A czigány	Menyecske kisasszony	—
Este	Folt, amely tisztit	—	A windsori vig nők	Champbaudet állomás	A varázsgyürü	A gésák	—

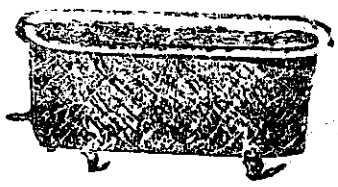

Több cs. és kir. szab. tulajdonosa.

SCHWALB KÁLMÁN

Budapest, VII., Izabella-utcza 76. sz. 228

Elvállal épület-horgany diszitményeket, légszesz- és vizvezetéki munkákat különlegességek fürdőszobákban. Készit vidéken vizvezetéket, csatornázást, szegletlap árnyékzékeket, fürdőszobákat és szökőkutakat a legszebb kivitelben.

Ajánlatokat terv szerint elfogad.

Az egyedül

sterilizált és bakteriummentes szikviz a SANITAS SZIKVIZ

Telefon: SANITAS. (440)

Hirdetések

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában,

VIII., József-körut 65. szám

Szives figyelmeztetésül

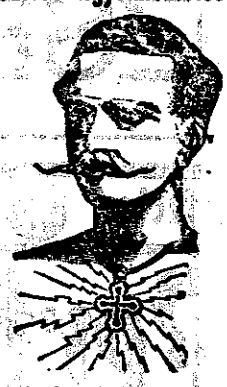

Elektro-Volta-Kereszt.

Nem lehet eléggé ajánlani minden embernek, hogy hordja mindig a „VOLTA-KERESZTET", mely az idegeket erősíti, megujítja a vért és az egész világon összehasonlithatlannak elismert szer a következő betegségeknél: **köszvény, rheuma, neuralgia, ideggyengeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, hipochondria, sápkór, asthma, bénulás, görcsök, bőrbetegségek, aranyér, gyomorbajok, influenza, köhögés, süketség, fülzúgás, fej- és fogfájás stb. stb.** Az életerő szükségtelen elvesztése, tehetetlenség és elgyengülés a „Volta-kereszt" folytonos viselése által gyógyitthatók.

Hölgyek és leányok

a kritikus időkben csakis a Volta-Keresztet hordják, mert ez ugyszólván, mindenkor csillapitja a fájdalmat, villanyos árama megóv kellemetlen következményektől, amely már oly sok fiatal életet oltott ki a kritikus időben.

Számtalan köszönő és elismerő levél áll rendelkezésre. 352

1 drb ára 1 frt 80 kr.

2 frt beküldésével (bélyegekben is) bérmentve. Utánvét mellett 20 krral több. Valódi minőségben csak

REIF MIKSA

Hygienikus központi raktárban Budapest, Erzsébet-körut 6, I. em. ajtó 10.

Menyasszonyi kelengyének kiválóan előnyös

BUTOR

eladás, február 15-ig. Nagy raktárunk tultömöttsége miatt rendkivüli olcsón adunk el jótállás mellett raktáron levő 500 szoba asztalos és kárpitos butort a legegyszerübb minőségtől a legfinomabbig. A legujabb árjegyzeket több mint 300 képpel 25 krnak bélyegben való beküldése ellenében franko küldjük.

Varga Mihály és Társai Magy. butoripar társaság

Budapest, Koronaherczeg-utcza 2. sz. alatt.

TELEFON.

Linhart Vilmos

díjjal kitüntetett és államilag segélyezett

festészeti müterme

Budapest, VIII., Hunyadi-utcza 27. sz.

saját házában.

Ajánlja magát a hirneves klasszikus olasz, német, hollandi stb. müremekek képiének müvészi elkészitésére.

Megrendelésre készit: **legyezőket, eredeti festői müveket**

pléhre, vászonra minden nagyságban a templom stylének figyelembe vételével. Templomok, kolostorok s plébániák részére stb.

Régi és szaggatott képek javittatnak.

Készit: zászlóképeket, keresztutat, oltárképeket, Krisztus, Madonna s más szentképeket.

Arczképek fénykép után életnagyságig. Utazéli kereszt-fák részére pléhre festett Krisztus testeket.

A képekhez készit stilszerü tölgyfa- s aranykereszteket a legegyszerübb kiállitástól a legdrágább kivitelüig.

Kivánatra oltárképek, vagy keresztut megrendelésénél készséggel szolgálok vázlatokkal.

Szám os kitüntetés.

3 literes üveg **legfin. bánáti szilvórium** portó és csomagolással együtt 3.60 és 5.— frt utánvét vagy előrefizetés mellett.

Schatteles Mihály, Lugos (Bánát) 32. sz. 3

ALAPITTATOTT 1859-ben. (307)

Light Cycle kerékpárok

(142) *

American Cycle Store

*

Budapest, Andrássy-ut 48.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbizható, **fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint **nem valódit** utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

Pollitzer Mór és Fia

cs. és kir. szabad. orthopaedial kötszerészek

— Alapittatott 1860. —

Csak V., Deák-Ferencz-utcza 10. sz.

Fontos

szenvedőknek.

UJDONSÁG.

Pollitzer-féle ujonnan javitott cs. és kir. szab. gummi sérvkötő, a legjobbnak van elismerve és monarchiánk határain tul is nagy elismerésnek örvend. Nem csuszik le a testről, nem gyakorol kellemetlen nyomást, ugy éjjel, mint nappal hordható. Czélszerüsége által az eddigi sérvkötők hiányait pótolja. A pelották a sérvhez idomithatók és biztonsági övvel van ellátva, melyek a testről való lecsuszást meggátolja. Árak egy oldalu 7—10 frtig, kétoldalu 10—16 frtig.

Megrendelésnél a test bősége kéretik.

Gyermekeknek a felével olcsóbb. Nagy raktár angol és francia sérvkötőkben. Suspensorium, hasköto, görcsér-gummiharisnya, egyenestartó. Mühfecskendő, légpárna ágybetét és havi-baj felfogók dus választékban kaphatók; valamint a legfinomabb francia és angol **GUMMI** **különlegességek, valódiak jótállás mellett. Koulé** eredeti dobozban, tucatja 3, 4, 6 és 8 forintért. Loulé egyenként csomagolva, tucatja: 3, 4, 6 és 8 frt. Capote americ. (rövid) ichér szinü tucatja 3 és 4 frt, narancssziü 5 és 6 frt. Fiktória tucatja 4, 6 és 8 frt.

Halhólyag (hosszu) tucatja: 3, 4, 6 és 8 frt. Halhólyag (rövid) tcz. 4 és 6 frt. Pely Borus Hanso dobja 2 frt. Pely Porus Mensinga darabja 2 forint 50 krajczár. Pásti övspongyar tucatja 4 és 6 frt. (47

Budapesti és bécsi katónakorházakban, valamint számos katona ezredeknél nyert bő tapasztalat folytán ezen orvostudor legmelegebben ajánlható.

Számtalan köszönetnyilvánitások és elismerések bel- és külföldi betegei részéről.

Titkos betegségeket,

a legelhanyagoltabb **hugycsőfolyásokat**, bujakóros sebeket **syphilist, az önfertőztetés utóbajait.**

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Elektromassage

által **magömlést, nőknél fehérfolyást,** befecskendezés nélkül, bármely női bajokat, a legmakacsabb **bőrbetegségeket,** valamint ifjukori bűnök következtében beállott idegés ennek utókövetkezményeképen létrejött **hátgerincbajt** gyógyit 10 évi czivil és 15 évi katonaorvosi tapasztalat után a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos sikerrel.

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és kir. ezredorvos

Lakik: Budapesten, váczi-körut 4. sz. I. em.

bejárat a léposőnél.

Rendel: délelőtt 9-től 4 óráig, este 7 órától 8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be- és kijárat. Külön váróterem. Levelekre azonnal díjtalanul válaszoltatik, gyógyszerekről is gondoskodva lesz. (413)

ATTILA kerékpáriskola József-körut 36.

télen át megőrzésre elfogad kerékpárokat. Ez az egyetlen, legnagyobb, fedett, villamosvilágitással ellátott és fűtött kerékpáriskola. A kerékpározás a téli hónapokon át mechanikai készülékkel elsajátitható és gyakorolható. A helyiség naponta 7 órától reggel egész este 8 óráig nyitva van.

Képviselő:

Kretzschmár E. és Társa kerékpárművek f. t. Reichenberger Károly.

Óriási választéka

mindennemü farsangi czikknek

Franz Carl Bisenius

Wien, I., Singerstrasse 11, félemelet.

Tessék erre a czimre ügyelni, hasonló nevü czégekkel nem állok összeköttetésben, sehol sincs fiókom.

A legrégibb, jóhirü és versenyképes üzlet. Mindig a legujabbat nyujtja olcsó, nagyban való árakon.

Eredeti fölötte komikus papirfövegek 10 drb 40 kr. **Uj kotillonturok** 6 párnak 50 krtól feljebb. **Kotillon-érmek arany és ezüstből, kartonra nyomatva 10 drb 6 krtól feljebb. Finom crépe ermak vagy kotillon szalagok divatos szinekben, 10 drb 15 krtól feljebb.** Kivánatra telszés szerint való darabszámban szortirozva. **Elismert diszes kivitelü díszitések báli helyiségek részére.** Báli helyiségnek való diszitéseket kölcsön vagy el is adok. **Eredeti** uj párisi tréfás czikkek 10 drb 1 krtól feljebb. **Szines hatásos világitás** kotillon-figurákhoz dibja 10 krtól feljebb. Veszély nélkül való **szalon-tüzijáték.** Diszitések pénzdijak részére. **Szippe dokat kölcsön adok és a szobafalak legkizsebb megrongálása nélkül fel is állittatem. Kölcsön adok** ebédlőasztalokat, székeket, **kárpitozott** padokat tánczermek **részére, gyertyacsillárokat és girandolokat.**

(64)

— Árjegyzéket ingyen küldök. —

Szabadalmakat

kieszközöl a világ összes államaiban (320)

Kalmár J.

mérnök és hiteles szabadalmi ügyvivő, ezelőtt

Pompéry (Benedek L. és Tsa)

Budapest,

VII., Kerepesi-ut 44.

Elsőrangu

szabónő

ajánlkozik a n. é. hölgyközönségnek.

Heim Irén

BUDAPEST, Csengery-utcza 62.

Gyógyszertár „az arany birodalmi almához“.

PSERHOFER J.

I., Singerstrasse 15. szám. Bécs.

vértisztitó labdacsai,

azelőtt **egyetemes labdacsoknak** nevezve,

az utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mert tényleg nagyon sok betegség létezik, amelyekben ezen labdacsok valóban kitünő hatásuaknak bizonyultak.

Sok évtized óta általánosan el vannak terjedve ezen labdacsok és nagyon kevés család lehet, amelyben ezen kitünő háziszerből egy kis készlet hiányoznék.

Sok orvos ajánlotta és ajánlja ezen labdacsokat házi szer gyanánt, legfőkép minden baj ellen, amely **rosz emésztés** vagy **dugulásból** származik, mint: az **epekeringés zavarai, máj-baj, a belek elsenyvedése, szélkólika, vértódulás** az agyba, **altesti bajok (aranyér)** stb.

Vértisztitó tulajdonságuknál fogva különösen jó hatással birnak **vérszegénységnél** és az ebből származó betegségeknél, mint: **sápkór,** ideges **fejfájás,** stb. Ezen vértisztitó labdacsok ezenkivül oly enyhén hatnak, hogy legcsekélyebb fájdalmat sem okoznak és ezért a leggyengébb személyek, sőt még gyermekek által is aggodalom nélkül bevehetők.

Egy tekercsnél kevesebb nem küldetik. A pénz előleges beküldése mellett portomentes küldéssel együtt egy tekercs labdacs ára 1 frt 25 kr., 2 tekercs 2 frt 30 kr., 3 tekercs 3 frt 35 kr., 4 tekercs 4 frt 40 kr., 5 tekercs 5 frt 20 kr., 10 tekercs 9 frt 20 kr.

Kérjük határozattan:

„Pserhofer J. vértisztitó labdacsait“ (150)

kérni és arra ügyelni, hogy minden doboz fedélfelirata a használati utasitáson álló **Pserhofer J.** névaláirást, és pedig **vörös** betükkel, viselje.

PSERHOFER J. gyógyszertára, Singerstrasse 15, Bécs.

Raktár **Budapest** részére: **Török József** gyógyszerésznél **Király-utcza 12.**

Az ezredéves országos kiállitás alkalmával a legmagasabb kitüntetéssel: a „MILLENNIUMI DISZOKLEVÉLLEL“ kitüntetve.

EISELE JÓZSEF

réz-, érczmü- és gőzkazán-gyár,

BUDAPEST, V., KÜLSŐ VÁCZI-UT 138.

(127) **Hegesztett munkák,**

Gőzkazánok, viztisztitók, reservoirok, csővezeték, felszerelvények.

Perfector Perfector Perfector Perfector

Perfector

Nem robban! **Nem ártalmas!**

Hideg uton előállitva.

Teljesen veszélytelen.

Teljesitmény és fogyasztási meghatározás a m. k. technologiai muzeum által.

Könnyü kezelés.

Felügyeletet nem igényel.

Fényfok meghatározása Hahoty Sándor tanár által.

Uj gázkészülék

világitási berendezések létesitésére, minden házban, szállodában, kaszinóban, szinházban, nyaralóban, fürdőhelyeken, kastélyokban, mulatókban, gyárakban, műhelyekben, vendéglő- és kávéházakban, nyilvános épületekben és mind azon helyeken, hol egy olcsó és czélszerü világitás szükségeltetik, ott ezen készülék egy kiváló szer egy minden igényt kielégitő berendezéshez.

Egy körülbelül 100 gyertyafényü láng mintegy 1½ krba kerül óránként, tehát olcsóbb, mint bármely világitási módszer.

Gázmotorok üzemére igen olcsó hajtóerő, fütésre is alkalmas légnem.

Több városban bevezetve.

Számos elismerések közül néhányat sorozunk fel:

Mautner Adolf és Társa uraknak gázkészülék-gyártási vállalat Budapesten.

Örömmel közölhetem, hogy Árpád-földi vendéglő- és kerthelyiségeim számára szállitott „Perfektor“-gázkészülék legjobban bevált és én egy valóban szép és pompás világitással birok, mely költség tekintetében is teljesen kielégit.

Árpádföld, (Ujpest mellett), 1897. május hó 4-én.

Grosz Adolf.

T. Mautner Adolf és Társa urak Budapesten.

Tegnapi becses soraira válaszolva, sietek önöket értesiteni, hogy a „Perfektor“-készülék derekasan megállta helyét és daczára annak, hogy a lezajlott királynapok alatt kávéházam egész héten át kora estétől mindig egész reggelig világitva volt, soha a legkevesebb fennakadás sem fordult elő. A gépet az önök gépészének utasitása alapján most is-ocsém szolgálja ki, de vajmi kevés dolga van vele és most győződtem meg csak igazán arról, hogy ez a fényes világitás határozottan kevesebbe kerül és kevesebb dolgot is ad, mint a petroleum. Tata, 1897. szept. 18-án.

Tiszt. **Gerzsabók Károly,** kávés.

T. Mautner Adolf és Társa uraknak, gázkészülék-gyártási vállalat Budapesten.

Örömömre szolgál önöket értesiteni, hogy a nálam felállitott „Perfector“-gázkészülékkel teljesen meg vagyok elegedve, mivel a láng szép, intenziv és nyugodt fényt araszt, ugy, hogy a világitás itt helyben feltünést keltett. Kellemesen érint az is, hogy a készülék egyszerüségénél fogva személyzetem közül bárki által a legkönnyebben kezelhető és semmi különös gondozást nem igényel.

Pápa, 1897. junius hóban.

Kiváló tisztelettel

Grünhut Zaiga, kávés.

Mautner Adolf és Társa uraknak Budapest.

Valóban örömmel közölhetem, hogy a I. év márczius hó 15-én kávéházi helyiségeimben felállitott „Perfector-gázkészülék“ 6 hónap óta minden fennakadás és zavar nélkül pontosan működik, a világitás folytón egyforma marad és én egy szép és hatásos fényt kapok anélkül, hogy az nekem többe kerülne, mint a petroleum-világitás. Főleg kielégit azon körülmény, hogy a kezelés oly felette egyszerü és könnyü, hogy azt a pénztárosnő végzi.

Trencsén, 1897. szeptember 10.

Stern Ármin, a katonai barakkok tulajdonosa és kávés.

Mautner Adolf és Társa uraknak Budapesten.

Ezennel örömmel nyugtázom, hogy én az önök által szállodám, kávéházam és étteremben bevezetett „Perfector“-gázvilágitással teljesen meg vagyok elégedve. — A világitás magas fényfoka mellett kellemes és olcsó kezelése felette egyszerü.

Besztercze, 1897. december 17.

Sahling Győző, szálloda-tulajdonos.

Részletes megismertető leirások a „Perfector“-gázkészülék gyártási vállalatnál

MAUTNER ADOLF és Társánál kaphatók Budapesten, Arany János-utcza 3.

Perfector Perfector Perfector Perfector

Nyomatott az „ORSZÁGOS HIRLAP“ körforgógépén, Budapest, VIII., József-körut 65. szám.